Novobydžovský
zpravodaj
www.novybydzov.cz
ročník XXXVIII. číslo 6 prosinec 2011 15 Kč

STRAŠIDELNÁ AKADEMIE ANEB POJĎTE SE S NÁMI BÁT!

IV. akademie ZŠ V. Kl. Klicpery se ve dnech 19., 20. 10. a 1. 11. 2011 odehrála celkem 7×!

Foto: V. Jandourek

ZPRAVODAJ MĚSÍČNÍKEM!

Od ledna roku 2012 bude Novobydžovský zpravodaj vycházet jednou měsíčně.

VĚTŠÍ PROSTOR A SLEVY PRO OPAKOVANOU INZERCI V ROCE 2012

2+1 INZERÁT ZDARMA!

Objednáte-li si u nás dva inzeráty, třetí stejné velikosti vás nebude stát ani korunu!

ZPRAVODAJ AŽ DO DOMU!

Za cenu předplatného vám bude Zpravodaj doručovat náš kurýr až domů do schránky!

Žádosti o zařazení mezi předplatitele adresujte prosím redakci:
Novobydžovský zpravodaj, Městský úřad, Masarykovo náměstí 1, 504 01 Nový Bydžov (zpravodaj@novybydzov.cz)

Předplatitelé ušetří oproti loňskému roku 144 Kč!

www.QSYS.cz

VH SPEED
poskytovatel internetu

- bezdrátový internet
- kamerové systémy
- prodej konektivity
- VoIP telefonování

734 489 324

E computers
WWW.EO.CZ
nejširší nabídka IT techniky a elektroniky

- výpočetní technika
- kancelářská technika
- spotřební elektronika
- servis a údržba PC

606 622 826

WebPrezent
tvorba www & e-shopů

- tvorba www stránek
- tvorba e-shopu
- reklama na internetu
- firemní identita

777 279 355

Vážení čtenáři, poslední číslo zpravodaje je spojeno s ročním bilancováním, adventem a také vizemi a přípravou na nadcházející rok. Tomu všemu se nevyhneme ani tentokrát. Letošní rok bude asi dlouhodobě spojený s peticí občanů za zvýšení bezpečnosti a s ní spojenou anarchistickým shromážděním vyhrocenou situací v jarních měsících. Situaci jsme ustáli a hlavně také realizovali mnoho opatření. Některá byla již připravená, jelikož jsme si byli vědomi hlavních dlouhotrvajících problémů ve městě, některá jsou nová, možná i pilotní, např. romští asistenti prevence kriminality, kteří slouží s městskou policií. Další významné opatření – městský kamerový systém máme připravený a snažíme se na něj získat dotaci. Letošní rok byl také ještě rokem doznívajících evropských peněz. Pro mě však evropské peníze znamenají určité rozčarování. Jejich získání je spojeno s nepředstavitelnou administrativou a byrokracií a hlavně nejsou na to, co je potřeba. Spousta peněz plyne do tzv. měkkých projektů a velká část z nich musí být utracena právě na tu administrativu a byrokracii. Moc nevěřím tomu, že v příštím programovacím období bude líp. Nepříliš pozitivní je také tvrdý dopad celosvětové krize na městský rozpočet. Nejen, že dostáváme z daňových příjmů již třetí rok méně a méně a ceny energií rostou, ale koncem letošního roku krize zásadně dopadla i na neziskové organizace, kterým byli řádně přivřeny zdrojové kohoutky. A tak především sportovci, ale i sociální služby přicházejí na město a požadují více. Příprava rozpočtu je tedy ještě neveselejší než předcházející roky. Část výdajů rozpočtu je vázána příložemi k dotacím, volných prostředků na investice je historické minimum. Věřím však, že ze situace a problémů si vybereme to lepší, že se naučíme řešit nové věci a hledat nové příležitosti.

Přeji vám příjemný adventní čas, hezké Vánoce v kruhu nejbližších a na Silvestra se s vámi těším na již tradiční půlnoční ohňostroj a novoroční přípitek!

Ing. Pavel Louda, starosta

Převod sociálních dávek z městského úřadu na úřad práce od 1. 1. 2012

Sociální reforma I byla po velkých diskuzích schválena. Cílem reformy je zjednodušit systém, vzájemně provázat sociální dávky a vybudovat tzv. jednotné výplatní místo. Od 1. 1. 2012 budou dávky, které pro celý region ORP Nový Bydžov vyplácel Městský úřad Nový Bydžov, převedeny pod Úřad práce. Prakticky to pro náš region znamená, že žadatelé o příspěvek na péči, o dávky i o průkazky občanů se zdravotním postižením, o dávky hmotné nouze půjdou sice do stejné budovy bývalého Telecomu (budova B MÚ), ale o patro výše. Dávky jim již od ledna 2012 vyplatí Úřad práce ČR, pracoviště v Novém Bydžově. Zpočátku jim dávky vyplatí pravděpodobně i stejní úředníci, jelikož tři pracovníci odcházejí s dávkami z MÚ na ÚP. Pro imobilní žadatele zřídíme v přízemí budovy bývalého Telecomu přijímací kancelář, pro přivolání příslušného pracovníka mohou využít podatelny MÚ.

Pro ilustraci: MÚ NB vyplatil za rok 2010 celkem 52 mil. Kč na sociálních dávkách. Tyto peníze jsou pouze transferem – rozpočtem jen protečou. Zúčtováváme je státním rozpočtem, rozpočet města jimi není fakticky dotčen. Vyplacené dávky se týkají cca 800 klientů z ORP Nový Bydžov, přičemž největší objem – téměř 47 mil. Kč jsou příspěvky na péči.

Marcela Česáková

Vážení čtenáři,

když jsem v roce 2003 přebíral redaktorskou štafetu od pana prom. historika Jaroslava Prokopa, zmínil jsem se ve svém prvním úvodníku mimo jiné i o svém záměru přetvořit jej v budoucnu na měsíčník:

„Jistě víte, vážení čtenáři, že je nám opět k dispozici Jiráskovo divadlo, potažmo kino. I parta lidí kolem klubu Mekka má velké plány. Zpravodaj by měl co možná nejobsáhleji informovat i o dění v těchto zařízeních. Podrobné programy i reflektování pořadů již uvedených by měly být napříště jeho nedílnou součástí. Z toho zákonitě vyplývá nezbytnost měsíční periodicity. Časopis by se tak stal aktuálnějším a mohl by rychleji reagovat na dění kolem nás. Myslím, že z tohoto by mohli mít radost i pořadatelé například sportovních akcí, ale samozřejmě nejen oni. Častější vydávání si pochopitelně vyžádá nejen větší úsilí, ale možná i vyšší finanční nároky. Doufám však, že se vše podaří časem vyřešit.“

Po devíti „mých“ ročnících přichází tedy desátý, v němž se NZ stane měsíčníkem. Vím, že práce bude časově daleko náročnější, příprava bude muset být rychlejší a spolupráce s případnými přispěvateli pružnější. Proto se obracím právě na vás, kteří nám posíláte své příspěvky – prosím, nenechávejte jejich odesílání na poslední chvíli a respektujte datum uzávěrky. Velmi nám tím usnadníte náš redaktorský život. Předem moc děkuji!

Při sestavování Novobydžovského zpravodaje jako dvouměsíčníku jsme byli často nuceni přistoupit k výrazné redukci příspěvků pro jejich neaktuálnost a o mnoha událostech jsme často referovali se značným zpožděním. To by se nyní mělo změnit. Novobydžovský zpravodaj jako měsíčník by měl přinášet mj. nabídku událostí ve všech odvětvích novobydžovského sportu či aktuální kulturní programy.

Proto bych rád poprosil o spolupráci všechny, kteří by mohli svými příspěvky napomoci k větší pestrosti NZ i ke zvyšování informovanosti o všem, co se v našem městě děje. Ať již jde o kulturu, sport, školství, zdravotnictví…

Tady bych rád poděkoval všem, kteří se podílejí na obsahu i na přípravě NZ. Bez vás by moje práce byla marnou! A – samozřejmě – děkuji vám, kteří zpravodaj kupujete a čtete!

Měsíční periodicita by také měla přilákat více inzerentů, kterým hodláme nabídnout větší prostor a slevy pro opakovanou inzerci. Věrným zadavatelům inzerce nabízíme možnost 2+1 zdarma. Objednáte-li si u nás dva inzeráty, třetí stejné velikosti vás nebude stát ani korunu!

Co se týče předplatného, máme pro vás, vážení čtenáři, informaci, která určitě potěší. Předplatné se pro rok 2012 zvyšuje pouze symbolicky (ze 180 Kč na 216 Kč). Vezmete-li do úvahy fakt, že čísel bude dvojnásobné množství, snadno dojdete k závěru, že předplatné se vlastně pronikavě snížilo!

Navíc pro vás máme ještě jednu opravdu příjemnou novinku, která usnadní přístup k našemu periodiku především starším a nemohoucím občanům Nového Bydžova. Za cenu předplatného vám může Zpravodaj doručovat náš kurýr až domů do schránky! Žádosti o zařazení mezi předplatitele adresujte prosím redakci.

V současné době jsme také začali pracovat na nové grafické podobě časopisu, která by více odpovídala současným trendům a zároveň signalizovala změnu. Potěšitelné jistě je, že uvnitř NZ bude jedna přímá barva navíc. Zpravodaj tak bude opět o něco atraktivnější.

Na závěr bych chtěl všem popřát klidný a šťastný nový rok 2012!

Jan Skalický

Z MĚSTSKÉHO ÚŘADU NA MINISTERSTVO

Ing. Daniela Lusková pracovala na našem úřadě 8 let na pozici vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví. K 31. 10. se rozloučila a odešla na Ministerstvo práce a sociálních věcí do Prahy, kde vyhrála výběrové řízení na vedoucí oddělení koncepce sociálních služeb. Ing. Lusková za 8 let působení na našem městském úřadě výrazně ovlivnila činnost města v sociální oblasti, spolupracovala na koncepčních záležitostech a také pravidelně informovala o své činnosti novobydžovskou veřejnost ve zpravodaji, na webových stránkách i na různých setkáních. Několik let působila v dozorčí radě DUHA o.p.s., věnovala se strategické a projektové činnosti. Řídila komunitní plánování města Nový Bydžov, zpracovala několik strategických dokumentů města dotýkajících se sociální oblasti, zpracovala a řídila mnoho projektů v oblasti začleňování Romů a prevence kriminality. Sociálním věcem po celou dobu věnovala i svůj volný čas. Založila občanské sdružení Podzámčí, jehož je předsedkyní. Sdružení organizuje dobrovolníky v celém regionu Novobydžovska a Chlumecka již 9 let, připravovalo též několik cyklů vzdělávání IT dovedností pro seniory. Ing. Lusková je členkou statutárních orgánů organizací poskytujících sociální služby v regionu. V posledních letech se též věnuje lektorské činnosti, školí poskytovatele v oblasti kvality sociálních služeb.

Od listopadu letošního roku působí tedy jinde. Svoji novou pozici bere jako výzvu a šanci zúročit všechny svoje dosavadní znalosti a zkušenosti v sociální oblasti pro nastavení optimálního prostředí fungování organizací poskytujících sociální služby v celé republice.

Ing. Lusková byla výjimečný pracovník svou odbornou fundovaností, pracovním nasazením i nadšením pro věc. Bude chybět na úřadě spolupracovníkům, klientům sociálních služeb i čtenářům NZ. Takový pracovník se těžko nahrazuje, její pracovní místo zůstane dočasně neobsazené.

Za osmiletou spolupráci Daniele jménem celého vedení radnice i pracovního kolektivu děkuji. Věříme, že bude někdy příště, i když třeba z jiné příčky.

Marcela Česáková

Zpráva o investicích společnosti Czech Energy s. r. o. v Novém Bydžově

Společnost Czech Energy s.r.o. jako energetická společnost zabývající se výrobou a rozvodem tepelné energie převzala od 1. 5. 2011 všechny tepelné zdroje do té doby provozující společností Tehom a.s. Po analýze a seznámení s jednotlivými provozy bylo rozhodnuto o neodkladných rekonstrukcích a úpravách některých tepelných zdrojů, které proběhly během letošních prázdnin. V tomto krátkém čase na návrh technického řešení a realizaci Czech Energy s.r.o. začala společnost plnit své smluvní závazky. Jednalo se zejména o modernizaci tepelného zdroje v ZŠ Karlova 209, kde byla tímto krokem zajištěna spolehlivá a kvalitní dodávka tepla. Současně ve stejném čase proběhla modernizace plynových kotelen „Na Jatkách" a „U Plovárny". U stávajících zdrojů bylo zařízení nahrazeno nejmodernější technologií, která splňuje současná nejpřísnější emisní pravidla a dociluje vysokých účinností. Řízení takto modernizovaných zdrojů probíhá vzdáleně z dispečinku společnosti Czech Energy s.r.o. přes internetový server, který je pro zajímavost umístěn ve Vaduzu (Lichtenštejnské knížectví). V případě výpadku nebo poruchy vyšle neodkladně zařízení kotelny obsluze SMS zprávu o typu poruchy a odpovědný technik okamžitě zareaguje. Dálkovým dohledem na kotelnu lze sledovat dosahované teploty na jednotlivých kotlích a odběrových větvích, tlaky, chod čerpadel a další. Současně je možné na dálku upravovat otopové křivky dle dohody se zákazníkem, popřípadě kotelnu odstavit a opětovně uvést do provozu.

Zajímavostí je, že uvedené řízení kotelen přes internet naše společnost instalovala v České republice jako první. Z tohoto důvodu se jedná o významnou akci i pro dodavatele kotlů, který si Nový Bydžov zvolil jako referenční a zároveň i testovací instalaci.

„Letní" investice převýšila částku 2. mil. Kč, kterou v plné výši hradila Czech Enegy s.r.o. Důležitá je informace pro naše odběratele tepla, touto modernizací došlo ke stabilizaci ceny tepelné energie, která by i v budoucnosti měla růst minimálně.

Ing. Miroslav Žabka

Vzdělávání v rámci eGovermentu pro Nový Bydžov a spádové obce

Jelikož se blíží závěr roku, je čas na malou rekapitulaci z hlediska plnění aktivit projektu. Školení, která v roce 2011 proběhla, byla ve znamení reakce na nástup nové legislativy. Obce základního typu se musely připravit na nástup elektronické spisové služby, jejíž vedení je pro ně povinné ze zákona. Září bylo ve znamení nástupu prvního ze čtyř základních registrů RUIAN – Registr územní identifikace adres a nemovitostí. V jeho obsluze bylo potřeba vyškolit pracovníky stavebních úřadů a další úředníky, kteří s ním přijdou do styku, a pracovníky obcí, neboť i oni budou zadávat údaje např. o ulicích nebo stavebních objektech nepodléhajících stavebnímu povolení či ohlášení stavebnímu úřadu. Mezi další školení můžeme zařadit portál OVM (Orgány veřejné moci), který nahrazuje dříve využívaný portál ePUSA, školení k MS OFFICE a mnoho dalších.

Ing. Martin Kořínek
za projektový tým

esf
OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST
PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Regionální informační centrum Společná Cidlina „RICSC"

Na začátku měsíce listopadu byla odevzdána 3. monitorovací zpráva za realizaci projektu do kanceláří regionální rady. Internetový portál byl spuštěn na adrese www.portalcidlina.cz kde se na něj můžete podívat. Na úvodní straně je možné zhlédnout dvě videoprezentace k největším městům regionu, to znamená k Novému Bydžovu a Chlumci nad Cidlinou. Pro každou obec byla zpracována virtuální prohlídka, kterou naleznete po rozkliknutí jednotlivých obcí pod její mapkou. Velkou výhodou portálu je to, že se podařilo propojit redakční systémy Nového Bydžova a Chlumce nad Cidlinou, a aktuality z jejich stránek se automaticky nahrávají do „Kalendáře akcí" našeho portálu. V současné době byla po uskutečněném výběrovém řízení podepsána smlouva o dílo na dodávku 3D modelu.

Další informace o projektu naleznete na webových stránkách nositele projektu www.novybydzov.cz, kde byla zřízena sekce informačního centra s logem Společné Cidliny, kam byly vloženy základní informace o projektu.

Ing. Martin Kořínek
za projektový tým

Regionální operační program NUTS II Severovýchod
Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Projektový tým Technologického centra a eGON centra ORP Nový Bydžov spolu s pracovníky Organizačně-správního odboru Vám přejí pevné zdraví, klidné a příjemné prožití vánočních svátků, hodně štěstí, radosti a úspěchů v novém roce! Děkujeme za Vaši přízeň a opět se na Vás těšíme v roce 2012.

Nový webový portál neziskových organizací

Začátkem listopadu se na pozvání starosty města sešli na radnici zástupci neziskových organizací. Novinkou, která zde byla neziskovým organizacím představena, je webový portál neziskových organizací www.neziskovky.novybydzov.cz, který mohou neziskové organizace využívat zcela zdarma. Portál je vybaven intuitivním redakčním systémem, neziskové organizace sem tedy mohou docela jednoduše vkládat informace a kontakty na svoji organizaci, aktuality, informace o pořádaných akcích, fotografie. Důležité je, že kalendář akcí je provázaný s městskými webovými stránkami, akce se tedy zároveň objeví i na městských stránkách www.novybydzov.cz . Další výhodou je snadná vyhledatelnost a přehled o neziskových organizacích. Každá organizace (která o to požádá) bude mít svoji záložku a svoje informace zde bude obhospodařovat pod chráněným přístupem. Uvede zde buď jen odkaz na svoje stávající webové stránky, nebo bude mít možnost využívat celý redakční systém. O přístupové kódy se neziskové organizace registrované i neregistrované mohou přihlásit na f.schovanek@novybydzov.cz do konce února 2012.

Marcela Česáková

U příležitosti státního svátku dne 28. října 2011 položili zástupci města v čele s místostarostou Mgr. Bohumilem Orlem a radním Ing. Josefem Kožíškem věnce a kytice u památníků na hřbitově, v Chudonicích a v Parku u Sv. Trojice.

Beseda vedení města v Klubu seniorů

V úterý 15. 11. se v odpoledních hodinách v Klubovně seniorů v KK MEKKA sešli zástupci města a městského úřadu – starosta Ing. Louda, místostarosta Mgr. Orel a tajemnice Ing. Česáková, aby s Radou seniorů diskutovali o problémech města, které se seniorů dotýkají nebo mohou dotknout. Zájem členů byl velký – klubovna byla zaplněná do posledního místečka. Seniory zajímaly změny v oblasti sociálních dávek – tzv. sociální reforma I, co se ve městě staví a co se připravuje, společně rozebírali dopad provedených opatření na zvýšení bezpečnosti ve městě a také nové občanské průkazy, které se budou vydávat od 1. 1. 2012. Senioři také vznesli dotaz na malé seniorské byty, kterých je ve městě nedostatek. Na ty ale prozatím není dostatek prostředků.

Marcela Česáková

Úrazy na chodnících

Nejvyšší soud ČR přijal v říjnu tohoto roku právní názor k odškodňování úrazů chodců na kluzkých či neuklizených chodnících. Svým rozhodnutím poměrně striktně určil, kdy existuje možnost dosáhnout tohoto odškodnění. Pokud totiž chodec ví, že chodník není uklizený, je na něm námraza, a přesto se na něm pohybuje tak, že tyto faktory nebere v úvahu, potom dle názoru Nejvyššího soudu v případě úrazu nemůže odškodnění očekávat.

Odškodnění by chodec mohl očekávat pouze v případě, že dojde k nečekané změně, kterou nemohl předpokládat (například dojde k náhlé změně počasí a chodník se nečekaně změní v ledovku) a účinně na ni reagovat. Pokud totiž vstupuje na chodník, který nese znaky zimního počasí, pak se musí chovat podle této situace, která je mu předem známa, a té přizpůsobit pohyb a své chování.

Stanovisko Nejvyššího soudu nijak nezbavuje majitele chodníků, tedy město, povinnosti udržovat jejich schůdnost.

Marcela Česáková

Společnost TEHOM a. s. končí

Akciovou společnost TEHOM a. s. zabývající se výhradně tepelným hospodářstvím města založilo Město Nový Bydžov v roce 2000. Důvodem pro vznik společnosti tehdy byla snaha oddělit a osamostatnit tepelné hospodářství. V té době se také dosahovalo významného ekonomického profitu na rozdílu mezi DPH na vstupu a na výstupu (plyn 23 % DPH na vstupu a teplo 5 % na výstupu). Společnost vyráběla teplo v 25 plynových kotelnách a dodávala ročně kolem 20 tisíc GJ tepla. Cílem hospodaření TEHOM nebylo dosažení zisku, ale výhodné ceny za teplo v městských zařízeních i městských bytech. Za 10 let se však zásadně změnila technologie výroby tepla vyžadující vysokou odbornost v řízení tepelných zdrojů. Za 10 let také stávající vybavení kotelen zestárlo, město za tuto dobu do svých kotelen téměř neinvestovalo a také se zásadně zmenšil ekonomický profit z DPH. TEHOM již nemohl konkurovat fundovaným energetickým společnostem, kotelny se dostaly v některých případech do havarijního stavu vyžadujícího investice. Město proto schválilo záměr pronajmout kotelny a TEHOM a. s. zlikvidovat. Všechny městské kotelny získala od loňského roku do pronájmu společnost Czech Energy s. r. o. Aby byla schopná garantovat ceny, musela v první řadě investovat do nové technologie.

Marcela Česáková

Novela zákona o občanských průkazech

Od ledna 2012 se začnou vydávat nové typy elektronických občanských průkazů se strojově čitelnými údaji, které budou mít velikost kreditní karty a na požádání budou vybaveny i elektronickým čipem. Výměna stávajících občanských průkazů za nový e-OP však není povinná, doklady vydané do 31. 12. 2011 zůstávají v platnosti po dobu v nich uvedenou, s výjimkou případů, kdy došlo ke změně zapsaných údajů.

Při podávání žádostí o vydání občanského průkazu (bez kontaktního čipu či s ním) i při převzetí vyhotoveného e-OP bude nutná osobní přítomnost žadatele. V případě podání žádosti o e-OP se bude postupovat procesně stejně jako u cestovních dokladů. Občan bude vyfocen úředníkem v kabince a bude pořízen jeho vlastnoruční podpis určený k dalšímu digitálnímu zpracování. Při přivzetí občanského průkazu bude muset občan zadat i bezpečnostní osobní kód, který si předem sám určil a který je kombinací nejméně 4 a maximálně 10 číslic. Tento kód slouží k autentizaci a elektronické identifikaci držitele občanského průkazu při komunikaci s informačními systémy veřejné správy.

V případě, že občan není ze zdravotních důvodů schopen se na úřad k pořízení žádosti dostavit, sdělí příbuzný či jiná osoba tuto skutečnost obecnímu úřadu s rozšířenou působností, ten zajistí pořízení žádosti prostřednictvím mobilního pracoviště v místě jeho bydliště. S ohledem na malé množství mobilních pracovišť lze předpokládat, že jejich zajištění může trvat velmi dlouho.

Další novinkou spojenou s novelou zákona o občanských průkazech je vydávání e-OP také občanům České republiky, kteří nemají trvalý pobyt na území ČR, a nově též možnost na žádost rodiče vydat občanský průkaz také dětem ve věku do 15 let. Nadále zůstává povinnost mít občanský průkaz u občanů, kteří dovršili věku 15 let a mají trvalý pobyt v České republice.

Vydání e-OP z důvodu skončení platnosti stávajícího OP nebo změny zapsaného údaje zůstává i nadále zdarma. Vydání e-OP s kontaktním elektronickým čipem (čip na požadavek klienta) je zpoplatněno, a to bez ohledu na věk občana (tedy i u mladších 15 let) částkou 500 Kč. Vydání e-OP občanu mladšímu 15 let (bez čipu) podléhá poplatku 50 Kč.

Nabírání žádostí o OP na matričních úřadech (v našem správním území jde o matriku Smidary) skončilo dnem 30. 11. 2011.

Ing. Ondřej Neuman
vedoucí Organizačně-správního odboru

RACI PRO KRÁLOVNU

Zvláštní skupina prvních pěti věnných měst vznikla mezi královskými městy už v roce 1307. Tehdy český král Rudolf Habsburský pojistil své manželce Alžbětě (Elišce) Rejčce (vdově po Václavu II.) za věno 40.000 hřiven užitek z měst Hradce nad Labem, Jaroměře, Vysokého Mýta, Chrudimi a Poličky. Později přibyly k těmto městům Dvůr nad Labem, Mělník, Trutnov a přechodně i Teplice.

Časově se Nový Bydžov stal královským věnným městem až poslední a připojil se ke svým předchůdcům až podpisem smlouvy od 6. ledna 1569. Výkupem z poddanství za 10.000 kop grošů českých muselo město odevzdávat každoročně na sv. Jiří do pokladny české královny 50 kop grošů českých. První dávku platili bydžovští měšťané Marii Španělské, manželce Maxmiliána II. Mimo to museli ještě platit berně a posudné do panovníkovy pokladny.

Počátkem 17. století (1616) za Anny Tyrolské (manželky Matyáše) tvořily příjmy z věnných měst celkem 620 kop míšeňských grošů – Hradec Králové odváděl 131 kop, Chrudim 127, Vysoké Mýto 100, Jaroměř 80, Nový Bydžov 50, Mělník 48, Polička 40, Dvůr Králové 24 a Trutnov 20 kop míšeňských grošů. Kromě toho přispívala jednotlivá města v tomtéž poměru na plat podkomořího – celkem 74 kop grošů a na plat královnina hofrychtéře 17 kop grošů, písař při podkomořském úřadu se musel spokojit se 6 kopami míšeňských grošů.

Vedle stálých platů zasílala věnná města ke dvoru své královny k nejrůznějším svátkům a oslavám i dary. Například v roce 1706 zaslali měšťané Eleonoře Falcké (manželce Leopolda I.) tyto dary – z Hradce Králové bažanty, z Chrudimi pšenici, z Vysokého Mýta pstruhy, z Jaroměře lososy, z Nového Bydžova raky, z Mělníka víno, z Poličky oves, ze Dvora Králové mřenky (drobné rybky s vousky) a z Trutnova plátno. Ovšem – jak naznačují torzovitě zachované prameny – povědomí o těchto darech nebylo živé, proto se čas od času podkomořský úřad na konkrétní dary znovu vyptával.

Přesto můžeme předpokládat, že novobydžovské raky z Cidliny mohly ochutnávat nejen Marie Španělská (manželka Maxmiliána II.) a Anna Tyrolská (manželka Matyáše), ale i Eleonora Mantuanská (manželka Ferdinanda II.) a Marie Eleonora Mantuanská (manželka Ferdinanda III.) a po Eleonoře Falcké (manželce Leopolda I.) i Alžběta Kristýna Brunšvická (manželka Karla VI.), Marie Terezie (dcera Karla VI. a manželka Štěpána Lotrinského), Marie Ludvíka Španělská (manželka Leopolda II.), Marie Terezie Neapolská (druhá manželka Františka I.), Marie Ludvíka Modenská (třetí manželka Františka I.) a Karolina Augusta Bavorská (čtvrtá manželka Františka I.). Velké pochyby vyvstávají nad dary raků pro Marii Annu Piu Sardinskou (manželku Ferdinanda V.) a pro Alžbětu Bavorskou (manželku Františka Josefa I.).

Rak říční nebo také latinským názvem Astacus astacus je sladkovodní korýš z řádu desetinožců. Dorůstá délky až 25 cm a žije v tekoucí vodě, je však velmi citlivý na její znečištění, a proto je často indikátorem čistoty vodních toků. Je schopen se dožít až 20 let. Vyskytuje se skoro v celé Evropě kromě Španělska, severní Anglie a Irska. Mimo Evropu se rak říční úspěšně aklimatizoval i na africkém kontinentu v oblasti Maroka. Tento korýš je zákonem chráněný a řazený mezi kriticky ohrožené druhy. Současně je chráněn i na mezinárodní úrovni. Vzhledem k tomu, že se na našem území ve volné přírodě vyskytují dva nepůvodní severoamerické druhy, rak pruhovaný a rak signální, představuje konkurence z jejich strany spojená s hrozbou přenosu račího moru jedno z největších rizik pro populace našich původních raků, tedy i raka říčního. Stavy raků v českých řekách značně klesly v důsledku znečištění vod chemickými látkami a také kvůli račímu moru, což je plísňové onemocnění.

Královská věnná města, v dnešní době fungující jako dobrovolný svazek obcí, uspořádala v sobotu 12. listopadu 2011 ples, na který byla pozvána i první dáma České republiky Livia Klausová, jakožto pokračovatelka královen českých zemí. V rámci dodržení historických tradic měla první dáma od Královských věnných měst obdržet již zmiňované dary, od Nového Bydžova tedy raky. (Z důvodu velkého pracovního vytížení se ovšem paní Klausová nemohla dostavit na ples a dary převzít.) K této příležitosti nechalo město Nový Bydžov vyrobit uměleckým kovářem dárkovou plaketu s tepanou soškou raka v životní velikosti.

Dar přírody z dávných dob zde byl nahrazen řemeslným uměním našeho kraje. Dokonale přesné detaily sošky můžete zhlédnout na přiložené fotografii.

Co si přát do budoucna? Aby se Cidlina znovu stala čistou řekou s bezpočtem dalších živých raků, kteří v řece zůstanou a nebudou už putovat na stůl královské či jiné vybrané společnosti.

prom. historik Jaroslav Prokop
Bc. Filip Schovánek

Úřad pro Vás

Od 1. července 2010 probíhá na Městském úřadě v Novém Bydžově realizace projektu „MÚ Nový Bydžov – úřad pro Vás", reg. č. projektu CZ.1.04/4.1.01/53.00018. Projekt je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR. Cílem projektu je posílení efektivity územní veřejné správy a veřejných služeb, zvýšení kvality managementu městského úřadu a jeho řízení a zvýšení transparentnosti úřadu.

Těchto cílů chce Město Nový Bydžov dosáhnout realizací procesního a bezpečnostního auditu, vytvořením systému zabezpečení informací a systému řízení procesů a implementací SW na podporu těchto činností, na jehož využívání proškolí všechny jeho uživatele. Dále tvorbou a implementací strategie úřadu a jednotlivých funkčních strategií – finanční, personální a informační strategie úřadu a vytvořením systému platných strategických dokumentů města. Část aktivit projektu bude věnována vzdělávání úředníků a volených zastupitelů.

Jednou z klíčových aktivit bude provedení veřejného průzkumu spokojenosti a potřeb obyvatel Nového Bydžova, který proběhne začátkem roku 2012.

Ondřej Kunst, DiS.
Administrátor projektu

zapsáno v matrice

Narození
Maxmilian Turek
Matěj Jelínek
Michaela Šulcová
Ondřej Šádek
Gabriela Demeterová
Elena Řezníčková
Anna Karásková
Eliáš Bolješik
Adéla Čížková
Natálie Šnytrová

Sňatky
Tomáš Nosek – Lenka Beranová
Lukáš Dvořáček – Iveta Smolová
Lukáš Mládek – Lucie Szejutová
Vladimír Prouza – Marie Nováková
Petr Rakouský – Kateřina Kršková
Jiří Bárta – Naděžda Meissnerová
Milan Havránek – Jana Vlasáková
Jan Kučera – Dagmar Bieliková

Úmrtí
Jiří Kuba
Zdeňka Píšová
Milan Dušek
Jiří Doležal
Milada Klůglová
Květuše Kotková
Miloslava Drlá
Oldřich Pilař
Květuše Krylová
Roman Špáta
Josef Frýda
Anna Přibylová

Danuše Sůrová, matrikářka

Doležalův dvorec

Tento měšťanský dům, další kulturní památku v Novém Bydžově, najdeme na levé straně Třídy Čsl. armády směrem na Městec Králové, naproti bývalému kinu. Za kulturní památku byl prohlášen 3. května 1958.

Kdo je autorem této stavby, není známo a nevíme ani přesné období jejího vzniku. Zřejmě byl dům postaven na konci 18. století, je ale možné, že pochází až z počátku 19. století. Tento dům je jediným pozůstatkem početné dvorcové zástavby novobydžovských předměstí. Rokokový měšťanský dům s klasicistními prvky má obdélníkový půdorys, mansardovou střechu, zvýrazněný střed budovy (tzv. rizalit) zakončený trojúhelníkovým štítem, po jehož stranách jsou umístěny vikýře, tzv. volská oka. Celá fasáda má bohatou plastickou rustikovou a ornamentální výzdobu. Ve dvoře se dochovaly původní dřevěné, nádherně zdobené vstupní dveře. Z levé strany k domu přiléhá oblouková brána s trojúhelníkovým štítem, z obou jejích stran jsou menší vstupy pro chodce.

Původně stály ve dvoře roubené stavby stodoly a chlévů, v roce1878 nechal tehdejší majitel v jižní části postavit cihlový dům, který ale musel být pro svůj špatný stavebně-technický stav v roce 2004 zbourán.

V 60.–80. letech minulého století vlastnil objekt OPBH, bydleli v něm nájemníci, o jeho údržbu se nikdo příliš nestaral, a tak objekt chátral a nebyl rekonstruován. (Je otázkou, jestli to nakonec nebylo spíše ku prospěchu věci, protože rekonstrukce provedená v uvedených letech by zřejmě historickou hodnotu domu příliš nerespektovala a mohlo by dojít k nevratnému poškození tohoto pro Nový Bydžov významného objektu.) V rámci restituce byl poté dům vrácen potomkům rodiny Doležalovy, ale vzhledem k nedostatku jejich finančních prostředků Doležalův Dvorec chátral i nadále.

V současné době má novou majitelku, která se ho společně s manželem snaží všemi silami a hlavně nemalými finančními prostředky, částečně i s přispěním Ministerstva kultury a města Nový Bydžov, přivést po letech chátrání opět do plného lesku. Dům dostal novou střechu, okna a již se těší na novou fasádu, která by měla také přijít už brzy na řadu.

Sylva Jorová, SPP
zdroj: Nový Bydžov v proměnách staletí (autor J. Prokop)

REKONSTRUKCE NOVOBYDŽOVSKÉ ČOV UKONČENA

Společnost Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s. v poslední době ukončila několik významných investičních akcí do své vodárenské infrastruktury, které výrazně přispějí ke zlepšení životního prostředí a podmínek pro provozování vodovodů a kanalizací a poskytování vodárenských služeb v regionu Královéhradecka. V letech 2010 až 2011 dosáhly investice téměř 750 milionů Kč.

Mezi akce, ke kterým je možné připojit přívlastek „nadregionální" patří i rekonstrukce a intenzifikace čistírny odpadních vod v Novém Bydžově. Zařízení, které bylo uvedeno do provozu na počátku 90. let minulého století, čistí odpadní vodu z města Nový Bydžov a obce Skřivany a ovlivňuje tak kvalitu vody v řece Cidlině a následně celém povodí středního Labe.

Radikální omezení provozu mlékárny a kožešny v Novém Bydžově v roce 2007 mělo negativní vliv na výkon čistírny odpadních vod. Předchozí provozovatel, který toto zařízení v té době i vlastnil, se s výpadkem produkce odpadních vod nedokázal vyrovnat. Náklady na jejich čištění totiž zůstávaly téměř stejné a předpokládaný deficit v tržbách byl zhruba 10 mil. Kč za rok. Více jak 5 000 obyvatel Nového Bydžova tak hrozilo v případě uplatnění místní ceny významné navýšení stočného.

Společnost Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s. tuto svízelnou situaci v roce 2007 vyřešila nákupem čistírny a zahrnula ji do regionální vodohospodářské infrastruktury, kterou provozuje společnost Královéhradecká provozní, a.s. ze skupiny Veolia Voda. Solidární postoj mu-

nicipálních vlastníků infrastruktury v našem regionu tak měl za následek uklidnění situace a stabilizaci v oblasti čištění odpadních vod ve městě.

„Rekonstrukce ČOV Nový Bydžov byla zahájena v květnu 2010. Důvodem pro to byla skutečnost, že toto zařízení již nebylo schopno plnit zpřísněné zákonné požadavky na kvalitu odpadní vody vypouštěné z ČOV," sdělil Ing. František Barák, předseda představenstva Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s. (pozn.: Směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod, zákon č.254/2001 Sb, vodní zákon a nařízení vlády č.61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových a odpadních vod ve znění nařízení vlády č.23/2011 Sb).

Účelem rekonstrukce ČOV byly zásadní úpravy technologie čištění, především zmenšení objemů biologického stupně, zavedení jednostupňové aktivace s technologií zvýšeného odbourávání dusíku procesem biologické nitrifikace a denitrifikace. Rekonstrukce vyřešila i nakládání s kalem, které je koncipováno s odvodněním aerobně stabilizovaného kalu na odstředivce. Součástí akce byla i realizace protipovodňových opatření. Kapacita ČOV po její rekonstrukci je 9 100 ekvivalentních obyvatel, která plně postačí pro potřeby jak samotného města, tak přilehlých obcí.

Návrh rekonstrukce pochází od českobudějovické projekční kanceláře EKOEKO, s.r.o., dodavatelem stavby je Sdružení pro rekonstrukci ČOV Nový Bydžov, tvořené společnostmi VCES a.s. a KUNST, spol. s r.o., Hranice.

ČOV byla uvedena do zkušebního provozu v srpnu 2011. Náklady stavby činily 55 mil. Kč a byly hrazeny z následujících zdrojů: dotace z Ministerstva zemědělství ČR 12,9 mil. Kč, dotace z rozpočtu Královéhradeckého kraje a města Nový Bydžov 5 mil. Kč, státem zvýhodněný komerční úvěr 26,8 mil. Kč a vlastní zdroje Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s. 10,3 mil. Kč. Zkušební provoz bude ukončen v prosinci 2012, v lednu 2013 bude ČOV v Novém Bydžově uvedena do trvalého provozu.

Ing. Pavel Loskot
technicko-provozní náměstek
VAK Hradec Králové, a. s.
Tel.: 491 512 740
E-mail: pavel.loskot@vakhk.cz

Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s. vlastní infrastrukturní vodárenský majetek – 1 299 km vodovodů, 505 km kanalizací, 9 úpraven vody a 12 čistíren odpadních vod v reálné hodnotě 12,383 miliard Kč. Tento majetek v roce 2005 pronajala k provozování Královéhradecké provozní, a.s., členu skupiny VEOLIA VODA.

Společná CIDLINA

Místní akční skupina Společná CIDLINA, o. s. je právě v polovině realizace Strategického plánu Leader s názvem Nejen společná řeka. Zda byla první polovina úspěšná, se pokusím shrnout v následujících řádcích a sami posuďte, zda je naše činnost přínosem pro region. Největší část naší práce zahrnuje přerozdělení finančních prostředků z Programu rozvoje venkova, které máme alokovány do roku 2013. Dosud bylo na naši místní akční skupinu podáno celkem 94 žádostí o finanční podporu v celkovém objemu 47 mil. Kč. Vybráno bylo 66 projektů o celkových nákladech 38 mil. Kč a rozdělené dotace činí 25 mil. Kč. Podpořeny jsou projekty především do občanské vybavenosti, kde jsou příjemcem dotace obce. Ale již ani podnikatelé a zemědělci nezůstávají pozadu a finanční prostředky poputují i do jejich projektů, především na nákup technologií, rekonstrukce a obnovu provozoven.

Abychom jen pasivně nerozdělovali, realizujeme i své projekty. Mezi prvními byl projekt financovaný 90 % z Regionálního operačního programu s názvem Turistická informační síť Novobydžovska a Chlumecka. V rámci tohoto projektu je vybudováno 52 odpočinkových míst v celém regionu, jsou vyznačeny cyklotrasy na Chlumecku a vyznačena turistická trasa v Novém Bydžově. Ve spolupráci se sousední MAS Hradecký venkov se v rámci projektu Dětem pro radost v našem regionu vybudovalo celkem 18 dětských hřišť a projektem Partnerství pro venkov se nakoupily párty stany a vybavení pro konání různých kulturních akcí pod širým nebem. Tyto projekty jsou financovány z Programu rozvoje venkova.

Každoročně je naše MAS hodnocena Ministerstvem zemědělství ve spolupráci se Státním zemědělským intervenčním fondem. Letošní hodnocení probíhalo obhajobou naší činnosti před komisí v Praze. Hodnocení je bodováno, my jsme získali 156 bodů z maximálních 200. Jsme tedy hodnoceni jako dobře fungující MAS, u které je prokazatelná nadstavba metody LEADER (tj. umíme nejen rozdělovat peníze, ale máme jasnou strategii a distribuce finančních prostředků přes nás má přidanou hodnotu oproti centralizovanému rozdělování).

Na závěr mi dovolte, abych touto formou poděkovala za spolupráci nejen všem členům MAS, ale i našim partnerům a žadatelům, kteří i přes všechna úskalí dokážou své projekty úspěšně realizovat. Přeji Všem prožití vánočních svátků v klidu a pohodě domova a v novém roce opět optimismus a vůli chtít náš region vytvořit místem, které je opravdu krajem pohody.

Jana Bitnerová
manažer

DĚTSKÉ HŘIŠTĚ VE VYSOČANECH SE TĚŠÍ OBLIBĚ

V minulém čísle Zpravodaje jsem Vás seznámil se slavnostním otevřením pěkného dětského hřiště ve Vysočanech. Obec se má opravdu čím pochlubit, ale bohužel, byly také zaznamenány záporné reakce některých občanů na zřízení tohoto areálu. Kritika na to, že v obci je málo dětí (v současné době je v obci 11 malých dětí), že zařízení nebude využito, a proč právě ve Vysočanech? Chtěl bych touto cestou ubezpečit všechny spoluobčany, že dětské hřiště bylo od začátku využíváno nad očekávání velmi často. Využívaly je nejen děti z obce, ale jezdili do Vysočan poměrně častěji na návštěvu rodiče s dětmi za svými příbuznými, do obce často zavítali i rodiče s malými dětmi z okolních obcí – Zachrašťan, Měníka, ale také z Nového Bydžova. Potěšilo nás však, že na toto zařízení jsme od návštěvníků slyšeli jen slova chvály, a myslím si, že to hovoří za

vše. Ještě nyní v krátkých podzimních dnech je možno při příznivém počasí vidět maminky s malými dětmi, jak toto hřiště využívají.

Ještě připomínám, že nové dětské hřiště bylo vybudováno v projektu Dětem pro radost II. ve spolupráci Společné Cidliny se sídlem v Nepolisech a Hradeckým venkovem. Tímto bych jmenovaným chtěl touto cestou poděkovat za zprostředkování vybudování tohoto pěkného zařízení. Hřiště bylo financováno z Programu venkova ČR.

Chci také připomenout, že i v takovýchto malých obcích, jako jsou Vysočany, je také třeba výstavba menších sportovních i kulturních zařízení. Pokud chceme zastavit odliv mladých lidí, musí obec pro mladé občany něco udělat. Aby zde měli možnost sportovního i kulturního vyžití.

Závěrem mi dovolte popřát všem čtenářům a také celé redakci Novobydžovského zpravodaje příjemné a pohodové svátky vánoční, šťastný a úspěšný nový rok 2012.

Jiří Česák

Akce: Usazování vánočního stromku

Foto: Zdeněk „Ozzy" Chlumecký
Silvano Foto

J. S.

Redakce Novobydžovského zpravodaje
přeje všem svým věrným čtenářům a přispěvatelům
klidné prožití vánočních svátků a do nového roku 2012 jen vše dobré!

J. S.

Milí divadelní přátelé,

dovolte mi, abych vám před koncem roku přinesl ještě několik informací z našeho novobydžovského kulturního stánku.

Při listopadovém abonentním představení Šlitr s námi (a zlý pryč) divadla Semafor byla ve foyeru divadla zahájena výstava obrazů Jiřího Vavřiny. Nenechte si výstavu těchto originálních a zajímavých děl ujít, k vidění jsou při jakémkoli představení nebo i v době předprodeje až do konce ledna.

Pokud nevlastníte letošní předplatné do našeho divadla, ale zaujaly vás tituly z druhé poloviny našeho abonmá, máme pro vás nabídku na tzv. „polopermanentku" na zbývajících 6 představení aktuálního abonmá za cenu 888 Kč. Zároveň si myslím, že je to zajímavý tip na vánoční dárek pro vaše blízké. Stačí jen zajít do pokladny divadla a vše jednoduše vyřídit.

Rád bych ještě upřel vaši pozornost k rubrice Na pár slov s ... na jiném místě tohoto periodika, kde si můžete přečíst povídání s Ladislavem Špinerem, hercem Východočeského divadla Prdubice, který letos obdržel Thálii pro činoherce do 33 let. Tuto cenu získal především v souvislosti s rolí Amadea ve stejnojmenné inscenaci, kterou v minulé sezoně mnozí z vás viděli i na našem jevišti. V lednu u nás uvidíme Ladislava Špinera v titulní roli muzikálu Muž z kraje La Mancha, na nějž vás upřímně zvu.

Závěrem mi dovolte, abych vám v tomto čase popřál krásné prožití vánočních svátků a do nového roku spoustu splněných přání a radostných zážitků. Snad mezi ně opět bude patřit i návštěva našeho divadla.

Petr Kruliš

NEJBLIŽŠÍ POŘADY JIRÁSKOVA DIVADLA

15. prosince – čtvrtek 19:00
SKLENĚNKA – vánoční koncert
Vánoční koncert oblíbené novobydžovské dechové kapely Skleněnka pod taktovkou Jiřího Vacka, tentokrát s repertoárem převážně adventním.
Vstupné 120 Kč

19. prosince – pondělí 19:00
KANTOŘI – vánoční koncert
Již tradiční vánoční koncert královéhradecko-novobydžovské folkové legendy Kantoři pod uměleckým vedením Jana Filipa, tentokrát s ryze vánočním programem.
Hrají: Jan Filip, Eva Černíková, Martina Vejrová a Miloš Panchartek.
Vstupné: 120 Kč

26. ledna – čtvrtek 19:00
D. Wasserman, J. Darion, M. Leigh:
MUŽ Z KRAJE LA MANCHA
Mistrně vystavěný muzikál, v němž se mísí realita a fikce, zobrazuje hrdinu, jehož donquijotská snaha po nápravě světa nemůže

být dnešnímu divákovi cizí. Španělský básník a dramatik Cervantes se spolu se svým sluhou ocitá ve vězení a čeká ho inkviziční soud. Cervantes předstupuje před nejhorší možné publikum – nepřátelskou sebranku zlodějů, vrahů a prostitutek – a staví je do rolí svých románových postav. Muzikál je protkán chytlavými melodiemi, zejména velkolepé finále nenechá žádného diváka lhostejným! V hlavní roli Ladislav Špiner – držitel ceny THÁLIE pro činoherce do 33 let.
Hrají: Ladislav Špiner, Jiří Kalužný, Kristina Jelínková, Josef Vrána, Martin Mejzlík, Martina Sikorová, Josef Pejchal aj. Režie: Petr Novotný
Východočeské divadlo Pardubice
Představení v rámci cyklu abonmá.
Vstupné: 210 Kč

15. února – středa 19:00
Jiří Janků:
PROKLETÍ RODU BASKERVILLŮ ANEB POZOR ZLÝ PES
Hororová ztřeštěná parodie, jakou jste ještě neviděli. Přízrak baskervillských blat ožívá, Sherlock Holmes s Dr. Watsonem znovu

v akci! Nevadí vám psí chlupy na nohavicích? Máte rádi bahno, romantiku a Sherlocka Holmese? Nerozčiluje vás věčná nechápavost praktického lékaře Watsona a hra na housle? Pak přijďte do divadla. Komedie s nádechem dramatu, hororu a mystiky by Vás měla výtečně pobavit.
Hrají: Radim Kalvoda, Hynek Čermák, Josef Zýka, Jiří Král, Jiří Štrébl, Anna Hrnečková / Markéta Coufalová aj. Režie: Petr Svojtka
CD 2002 Divadla V Celetné – Praha
Představení v rámci cyklu abonmá.
Vstupné: 230 Kč

Filmová představení v Jiráskově divadle

13. prosince – úterý 19:00
BASTARDI 2
Nové české kriminální drama z prostředí jedné základní praktické školy. Hrají: Tomáš Magnusek, Jan Šťastný, Jiří Krampol, Ladislav Županič, Jan Antonín Duchoslav, Igor Bareš, Jan Přeučil, Jaroslava Obermaierová aj.

20. prosince – úterý 17:00
TINTINOVA DOBRODRUŽSTVÍ
Příběh animovaného filmu sleduje osudy výjimečně zvídavého mladého reportéra Tintina a jeho věrného psího společníka Filuty. V českém znění: Jan Škvor, Jiří Schwarz, Libor Hruška, Zbyšek Pantůček, Jaromír Meduna, Lukáš Hlavica, Hana Talpová aj.

17. ledna – úterý 19:00
MISTROVSKÝ PLÁN
Hvězdně obsazená kriminální komedie. Nejsou to žádní Dannyho parťáci, ale obyčejní zaměstnanci luxusního hotelu. Přesto dali dohromady plán loupeže, který by pro svou genialitu mohl vstoupit do učebnic zločinu.

18. ledna – středa 19:00
POUPATA
Nový český film. Svět zoufalých sociálních vztahů a charakterů, toužících se vymanit z osudově daného prostředí a uskutečnit svůj sen o normálním životě. Hrají: Vladimír Javorský, Kateřina Jandáčková, Vladimír Polívka, Luboš Veselý aj.

24. ledna – úterý 19:00
RODINA JE ZÁKLAD STÁTU
Když vám hoří půda pod nohama, není nad rodinný výlet. Nový film Roberta Sedláčka. Hrají: Igor Chmela, Eva Vrbková, Martin Finger, Simona Babčáková, Jan Budař, Marek Taclík aj.

6. února – pondělí 17:00
KOCOUR V BOTÁCH
Animovaná komedie. Oblíbená postava ze Shreka v samostatném filmovém příběhu v době, která setkání se zeleným zlobrem časově předchází. V českém znění: Aleš Procházka, David Suchařípa, Tereza Bebarová, Dana Černá, Jaromír Meduna.

7. února – úterý 19:00
TWILIGHT SÁGA: ROZBŘESK – 1. ČÁST
V 1. části závěrečného dílu strhující upíří romance se Bella Swan a Edward Cullen po svatbě vydávají na líbánky do Ria de Janeira, kde se konečně, stranou všeho a všech, mohou naplno oddat své lásce.

Na pár slov s...

tentokrát

s LADISLAVEM ŠPINEREM

Tentokrát zpovídáme v této rubrice jednu z osobností, s níž se budete mít možnost zanedlouho setkat na jevišti Jiráskova divadla v Novém Bydžově. Ladislav Špiner se představí novobydžovskému obecenstvu 26. ledna od 19 hodin v Jiráskově divadle v muzikálu Muž z kraje La Mancha, které je součástí našeho cyklu abonmá. Proto jsem se rozhodl pana Špinera pro čtenáře našeho zpravodaje trochu vyzpovídat.

Ladislav Špiner, narozen v roce 1977 v Ústí n. L., kde později maturoval na chemické průmyslovce, absolvoval Vyšší odbornou školu hereckou v Praze ve třídě Marie Málkové a Jana Vlasáka. Během studií hostoval v Národním divadle v Praze, prošel hereckým angažmá v Opavě a v Olomouci. Od roku 2007 je členem souboru Východočeského divadla Pardubice. V roce 2010 vyhrál diváckou anketu o nejoblíbenějšího herce Východočeského divadla. Má syna Kristiána (4) a s partnerkou, kolegyní Petrou Janečkovou, dceru Karolínu (1,5).

Dovolím si začít ryze osobně – jak se vede Vašim dětem?

Oběma mým dětem se daří velmi dobře.

Jste kmenovým členem pardubického hereckého souboru, jak při pracovním vytížení v divadle zvládáte roli otce?

Je to hodně složité, protože skoro každý den trávím v divadle, ale mám skvělou partnerku, která se excelentně stará o celou naši domácnost.

Vaše partnerka, Petra Janečková, je rovněž herečka. Napadlo Vás už, co Vaší dceři Karolínce jednou řeknete, až vám oznámí, že chce být také herečkou? Budete jí to rozmlouvat?

Myslím si, že postupně své děti vedu k tomu, že uměním se člověk těžko uživí a že je mnoho jiných úžasných povolání. Pokud přijdou s tím, že chtějí být herci, pak jim to samozřejmě rozmlouvat budu, ale pokud uvidím, že v nich je krapítek talentu, tak vlastně proč ne?

Pojďme ale do divadla... Herec Hendrik Höfgen, kterého hrajete v inscenaci Mefista, touží právě po roli Mefista a je ochoten pro ni udělat téměř cokoli. Máte Vy nějakou takovou vysněnou roli? A co všechno byste byl ochoten pro ni udělat?

Vysněnou roli nemám. Jsem rád za každou příležitost, každá role je pro mne výzvou a já se pokaždé těším na nové obsazení a na nové a nové role...

Novobydžovští diváci Vás měli možnost vidět již v Broukovi v hlavě, Bláznivých nůžkách a naposledy v Amadeovi, tedy ve velmi odlišných typech postav. Co pro Vás tyto role znamenaly a která z nich ve Vás vnitřně nejvíce zakotvila?

Každá role má své a ke každé přistupuji jiným způsobem, každopádně si je ale užívám jak navenek, tak i vnitřně, momentálně je pro mě nejtěžší rolí Mefisto, a taky nejoblíbenější, ale i Amadeus je obrovskou vlnou energie, kterou si pokaždé na jevišti užívám.

Letos v březnu jste obdržel Thálii pro činoherce do 33 let. Dodatečně Vám k ní samozřejmě gratuluji a zajímá mě, jak s časovým odstupem toto ocenění hodnotíte?

Je to určitě obrovský úspěch, ale ne můj, především mých kolegů a celého divadla. Jsem rád, že tato cena přišla k nám do Pardubic, že si pár „Pražáků" uvědomilo, že i v Pardubicích se hraje divadlo .

V pardubickém angažmá jste již pátou sezonu, jaká nabídka by musela přijít, abyste začal uvažovat o odchodu do nového angažmá, třeba někam do Prahy?

Jsem v Pardubicích hodně spokojený a momentálně si nedovedu představit, jaká by to musela být nabídka z jiného divadla, abych ji přijal. Je mnoho aspektů, které mluví proti odchodu z Pardubic a nevím, zda někdy budou překročeny jiným angažmá… ale nikdy neříkej nikdy.

Jste známý svou láskou k chemii. Máte ještě dnes někdy čas se tomu oboru nějak věnovat?

Moc času není, ale občas sleduji na internetu novinky v oboru. Jenže chemie se mi díky divadlu vzdaluje čím dál víc, na druhou stranu člověk nikdy neví, možná že v dnešní těžké době nebude na umění čas a peníze, divadla se stanou pouze přechodnou ochotnickou záležitostí. Pak bude muset nastoupit racionální přístup k sobě samému a chemie bude mou obživou… Ale to je hodně katastrofický scénář, že? Takže ať žije divadlo!

Zanedlouho Vás na novobydžovském jevišti uvidíme v titulní úloze muzikálu Muž z kraje La Mancha. Jak byste našim divákům přiblížil Vy sám tuto hru a konkrétně Vaši roli?

Nejlépe bych jim ji mohl přiblížit tím, že si koupí vstupenku a přijdou se podívat ☺, ale teď vážně, je to opět pro mne výzva, na jevišti se vlastně objevím v trojroli: Don Quijote, Miguel de Cervantes a Alonso Quijano.

Bylo to ze začátku hodně složité, ale během zkoušení se vše ustálilo a nyní si roli užívám plnými doušky. Až na líčení se na jevišti vyřádím během jednoho monologu, to je pro mne stále těžký oříšek, ale to budou moci diváci zhlédnout při představení.

Co nového Vás v této sezoně na scéně Východočeského divadla Pardubice ještě čeká? A na co se z toho nejvíc těšíte?

Momentálně zkoušíme inscenaci 12 rozhněvaných mužů, která má premiéru 7. ledna a ve které pohostinsky účinkuje skvělý český herec Petr Kostka, takže diváci se mají na co těšit. A další role se budu dozvídat během roku, tak doufám, že přijdou opět velké výzvy.

Děkuji moc za Váš čas a budeme se na Vás těšit 26. ledna u nás v Jiráskově divadle.

Rozhovor připravil **Petr Kruliš**

EXKLUZIVNÍ 3D PROJEKCE V KINĚ JIRÁSKOVA DIVADLA

V rámci přípravy na novou digitální technologii se v týdnu od 28. 11. do 3. 12. v kině Jiráskova divadla uskutečnilo hned několik exkluzivních 3D filmových projekcí. Odehrála se coby malá „ochutnávka" pro ty diváky, kteří dosud žádný „biják" ve 3D provedení nezažili, a nedokázali si tak představit, o jaký konkrétní zážitek se jedná.

Město v letošním roce obdrželo na první etapu digitalizace dotaci 200 000 Kč od Státního fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie a zrealizovalo přeměnu analogového ozvučení kina na digitální v celkové hodnotě 900 000 Kč. Druhá etapa digitalizace – vybavení moderní digitální obrazovou DCI technologií, která promítání právě takových 3D filmů umožňuje, proběhne v průběhu roku 2012. I na tuto etapu město plánuje získat finanční podporu ze Státního fondu.

Úvodním titulem ukázkového 3D týdne byl přelomový a veleúspěšný Avatar, poté mohli diváci zhlédnout akční Ocelovou pěst, nové zpracování Tří mušketýrů, animované Šmouly a dokumentární Velké podmořské dobrodružství. O konkrétní závěrečný titul diváci sami rozhodovali v anketě na webových stránkách města.

Hojně navštívená 3D představení během celého týdne svědčí o tom, že Bydžováci se na své digitální kino těší a doufají, že od příštího roku si budou moci takové zážitky dopřávat pravidelně a bez toho, aniž by za nimi museli odjíždět za hranice svého města.

Petr Kruliš

NOVOBYDŽOVSKÝ CHRÁMOVÝ SBOR V BREZNĚ

Jedno zdánlivě bezvýznamné datum s počátkem nového školního roku znamenalo pro místní chrámový sbor průlomovou událost v podobě nabídky k historicky prvnímu výjezdu do družebního města Brezna. Mnozí pamětníci vědí, že na tento okamžik jsme čekali mnoho let. Tím spíše jsme si toho velmi považovali a sbor se na vystoupení pečlivě připravoval.

Vystoupení našeho sboru mělo být součástí velkého mezinárodního projektu Partnerské dni Brezno 2011.

Z repertoáru jsme vybrali skladby reprezentující různá období od autorů českých i světových, včetně skladby našeho varhaníka Ondřeje Vávry. Na různé okolnosti jsme měli připravené skladby s doprovodem varhan, ale i skladby bez hudebního doprovodu v čistě vokálním provedení. A protože jsme se chystali do prostředí nám dosud neznámého, vezli jsme si pro všechny případy i svoje varhany elektronické plus potřebné ozvučení, zkrátka chystání to bylo veliké, převeliké. Pro představu rozsáhlosti akce, jejíž součástí naše vystoupení bylo, přidávám pár informací z webových zpravodajství:

Partnerské dni 2011 s podtitulem Kolorit farieb se konaly v Brezně ve dnech 26.–28. října. Do Brezna přicestovali hosté z českého Nového Bydžova, polského Ciechanowa, rumunského Nadlaku, francouzskeho Meudonu, řecké Agrie a nechyběl ani srbský Čačak. Představily se například folklorní soubory partnerských měst, uskutečnila se pracovní setkání o specifikách tradičního oblečení, na programu bylo též otevření výstavy Farebnosť krojov v Európe aj. Zájemci se mohou více dočíst na stránkách sboru (www.sbornb.estranky.cz), kde jsou pod příslušnou událostí odkazy na ohlasy ve slovenském tisku, včetně rozsáhlého programu celé akce.

Naše vystoupení se konalo ve čtvrtek 27. října od 19 hodin v římsko-katolickém kostele Nanebevzetí Panny Marie na náměstí M. R. Štefánika. Zpívali jsme společně s místním sborem tak, že každému sboru patřila zhruba polovina času, místní zpívali před oltářem, náš sbor pak za varhanního doprovodu Ondřeje Vávry zpíval z kůru, dirigoval ing. Jiří Vacek. Více než pouhá slova jistě přiblíží atmosféru našeho pobytu několik fotografií s komentářem.

Následující den pak jsme měli možnost věnovat poznávání překrásného okolí a panenské přírodě, pozornosti samozřejmě neuniklo ani místní muzeum. Slavnostní galavečer uvedl plejádu folklorních souborů z dalších evropských družebních měst, kdy si amatérské výkony nezadaly s výkony profesionálů.

Naše velké poděkování patří městu Nový Bydžov nejen za důvěru, se kterou nás vyslalo, patří i městu Brezno za pohostinnost, se kterou nás přijalo. Děkujeme i našim průvodcům, kteří nás Partnerskými dny 2011 provázeli a po celou dobu pobytu se o nás starali. K historii novobydžovského chrámového sboru budou nyní patřit i tyto milé nezapomenutelné zážitky.

Mgr. Zdena Rudolfová

TWIN CITIES DAYS – VARIETY OF COLOURS
„Partnerské dny města Brezna" 25.–29. 10. 2011

Tyto dny se nesly ve znamení barev a tradic partnerských měst města Brezna – Agrie, Ciechanow, Čačak, Meudon, Nadlak a Nový Bydžov.

Pro výstavu v Horehronském muzeu nazvanou „Pestrá paleta krojů" město Nový Bydžov zapůjčilo dva kroje (mužský a ženský). Dále v katolickém kostele v Brezně vystoupil novobydžovský chrámový sbor pod vedením pana Ing. Jiřího Vacka a své umění představily dvě studentky SŠTŘ v Novém Bydžově a připravily tradiční jídla našeho regionu.

Na závěr těchto dní se v brezňanské Aréně uskutečnila přehlídka všech folklórních skupin partnerských měst „Folklórní mozaika Evropy", jako host vystoupil folklórní soubor z Banské Bystrice Urpín.

Touto cestou bych ráda ještě jednou poděkovala partnerskému městu Brezno za pozvání a všem, kteří se těchto Partnerských dní zúčastnili.

Zuzana Kučerová

KANTOŘI POKŘTILI V JIRÁSKOVĚ DIVADLE NOVÉ CD SVÍTÁNÍ

Populární folková skupina KANTOŘI připravila pro novobydžovské publikum opět krásný večer v Jiráskově divadle. Zvolila pro to magické datum 11. 11. 2011, které ještě umocnila příležitostnou cenou svých CD a DVD, jež ten večer stála bez rozdílu 111 korun, přičemž každý z kupujících dostal ještě jednokorunové „spropitné" (prý, aby se prodavačkám lépe vracelo…).

Jak už se u KANTORŮ stává tradicí, i tentokrát nešlo o prostý koncert, ale o komponovaný pořad, v němž našli místo i další účinkující. Jednak už osvědčený folklorní soubor Červánek z Hradce Králové, který vede členka skupiny KANTOŘI Eva Černíková, a pak – dva muzikanti z Nového Bydžova – bubeník Václav Tláskal a mladičká flétnistka Lenka Králíčková. Jako konferenciérovi mi bylo ctí takovouto sestavu uvádět na zdejší prkna, která znamenají svět. A od KANTORŮ je moc pěkné, že do svého už zajetého výtahu ke slávě přibírají i nové tváře. Ty je na oplátku nezklamaly – blok Červánku byl velice pěkný, výkon Václava Tláskala strhující a vystoupení Lenky Králíčkové půvabné. A když se všichni jmenovaní s vervou pustili do náročné, ale podmanivé irské skladby „Hudba", zvedalo se výborné publikum ze sedadel.

Podobně vřele pak obecenstvo přijalo i další písně ze zbrusu nového CD „Svítání", jež bylo ten večer slavnostně pokřtěno. Za kmotru byla vybrána dlouholetá textařka KANTORŮ Eliška Pilařová a svého úkolu se zhostila s přehledem a elegancí. Diváci ji tak mohli vidět v jiné úloze, než obvykle – Eliška je totiž východočeskou zpravodajkou Českého rozhlasu. Ostatně – ten večer obecenstvo obdařilo potleskem všechny žijící textaře, kteří s KANTORY na novém albu spolupracovali: Elišku Pilařovou, Evu Černíkovou, Tomáše Měcháčka a dokonce i mě. A nebýt trucujícího automobilu, dorazil by si z Hradce pro svoji zaslouženou chvilku slávy i zvukový režisér Václav Vlachý…

V písních pro nové album KANTOŘI sice poněkud přitvrdili, jak se na 21. století sluší, ale „kantorská" poetika je v nich plně zachována. Hudební podehrávky a bicí Václava Tláskala pouze umocnily rytmické pasáže do strhujícího vyznění, jež bylo i na koncertu publikem přijato velice nadšeně. Jak už je u skupiny tradicí, nabízí podání vybraných zahraničních melodií a písní nejen s brilantním zvládáním hlasů a nástrojů, ale také s atmosférou, jež přesně odpovídá naturelu toho kterého národa. Je to obdivuhodné, neboť 15 písní postupně zavádí posluchače na Ukrajinu, do Ruska, Haliče, Irska, Anglie, Řecka, Srbska, Skotska i Česka. Osvojit si tak pestrý rejstřík naprosto odlišných charakterů, to už vyžaduje opravdu vynikající aranžmá a interpretaci. Jen těžko bychom hledali jinou kapelu, která by tak tvrdý oříšek dokázala rozlousknout s takovým nadhledem jako právě KANTOŘI.

O přestávce i po představení jsem měl možnost hovořit s řadou diváků. Všichni do jednoho byli nadšeni, což ostatně prozrazovaly už jejich rozzářené oči.

A hovořil jsem i s účinkujícími. Měli podobné plamínky v očích – v tomto případě od publika, jež je vždycky nedílnou součástí představení.

Je zajímavé, jak vřelý vztah mezi sebou KANTOŘI a jejich publikum mají. Přesvědčuji se o tom nejen na koncertech, ale i třeba na doslova „rodinném" webu www.kantori-folk.cz.

Vraťme se ale k poslednímu koncertu – atmosféra večera byla opět nádherná, o což se rovným dílem postarali účinkující a diváci. Zdá se, že cesta, kterou nastoupili KANTOŘI loňským pořadem ke svým 40. narozeninám, je správná, a tak není důvod po ní nepokračovat i na letošním Vánočním koncertu, který je připraven opět v Jiráskově divadle na 19. prosince. I na něm bude diváky čekat kromě půvabných vánočních písní z celého světa v podání skupiny KANTOŘI několik dalších příjemných překvapení.

A dovolte mi osobní vyznání na konec: I Vánoční koncert KANTORŮM rád uvedu, protože v Novém Bydžově to je vždycky radost.

Jindřich Honzík
foto: Soňa Chlumecká

Kulturní kalendář na rok 2012

26. května 2012
Karlova jízda
16. ročník cykloturistické akce pro všechny věkové kategorie a druhy kol
ZŠ Nový Bydžov, ul. Karla IV. 209,
723 587 684
www.karlovka.cz

23. června 2012
Novobydžovský čtverec – – Memoriál Elišky Junkové
17. ročník – závody auto-moto veteránů
Pavel Klepač, Jos. Jungmanna, Nový Bydžov, 737 789 452
www.bydzovctverec.wz.cz

11.–13. srpna 2012
Svatovavřinecká pouť a posvícení
495 703 911
www.novybydzov.cz

7.–8. září 2012
Fišerův Bydžov
16. ročník festivalu dechových orchestrů
Město Nový Bydžov a Občanské sdružení Na podporu aktivit v NB
www.novybydzov.cz

10. listopadu 2012
Martinský jarmark
5. ročník – přehlídka a prodej staročeských řemesel, dřevosochání
495 703 911
www.novybydzov.cz

5. prosince 2012
Mikuláš na rynku
tradiční besídka s nadílkou na Masarykově náměstí s rozsvěcením vánočního stromu
495 703 911
www.novybydzov.cz

Adventní výstava a Den otevřených dveří pro veřejnost na Karlovce

Ve dnech 24. 11.–26. 11. 2011 se konala v naší škole adventní výstava. Tato výstava probíhala každý den od 8.00 do 16.00 hod. v prostorách tělocvičny. Návštěvníci měli možnost zhlédnout práce našich žáků s adventní a vánoční tematikou. Pozvání na výstavu přijaly také Floristická střední škola z Hradce Králové a SOŠTŘ Nový Bydžov, které zde vystavovaly a prodávaly své výrobky.

V sobotu 26. 11. proběhl Den otevřených dveří. Byli jsme rádi, že jsme v naší škole mohli v tento den přivítat téměř 200 návštěvníků z řad široké veřejnosti. Všichni měli možnost zhlédnout prostory školy, kmenové i odborné učebny, Přírodovědné centrum a také navštívit ve školním klubu vystoupení tanečních kroužků a pěveckého souboru Karlováček. Viděli práci pedagogů a žáků s využitím moderních interaktivních technik v odborných učebnách fyziky, chemie, informatiky, přírodopisu a v jazykových učebnách. V prostorách školy je provázeli žáci 2. stupně.

Mgr. Jana Syřišťová

Den otevřených dveří pro mateřské školy

Ve dnech 3. a 10. 11. 2011 se uskutečnil v naší škole tradiční Den otevřených dveří pro mateřské školy. Školu si v tyto dny přišlo prohlédnout v doprovodu svých učitelek 94 dětí z místních mateřských škol – MŠ Sluníčko a MŠ Palackého a také děti z MŠ Sloupno a Ohnišťany.

V letošním školním roce jsme tento den nazvali „Putováním se strašidýlky." Děti jsme přivítali ve školní družině, kde každý z nich dostal obrázkovou knížku pro plnění úkolů. Za každý splněný úkol na jednotlivých stanovištích dostávaly děti razítka. Jednotlivými stanovišti je prováděly žákyně 7. tříd v maskách strašidel. Děti plnily úkoly v Přírodovědném centru, v učebně výtvarné výchovy a ve školním klubu, kde si též mohly nacvičit jednoduché tanečky pod vedením zkušených dívek ze školního tanečního kroužku Rebelky. Budoucí školáci měli také možnost navštívit 1. třídy, kde pro ně paní učitelky přichystaly pracovní listy s úkoly. Všechny děti odcházely s dárečky a my se těšíme, že některé z nich budeme moci přivítat u zápisu do 1. tříd.

Mgr. Ladislav Vlachý

Dovolujeme si Vás pozvat na koncert „Kouzlo zpěvů vánočních" 12. prosince v 17.00 hodin v kostele sv. Vavřince v Novém Bydžově.

Ke Karlováčku se letos přidá pěvecký sbor Skřivánek ze ZŠ Hlušice pod vedením pí uč. Nikol Charvátové.

Přijďte se potěšit zpěvem, zastavit se v předvánočním shonu a porozjímat. Srdečně vás zvou organizátoři z Karlovky a její SRPŠ.

Mgr. Ladislav Vlachý

Na Karlovce se opět pilně sbíralo

Během celého listopadu se ve škole hromadily v červených kontejnerech a v altánu na školním dvoře vysloužilé a nepotřebné elektrospotřebiče a velká elektrozařízení. Společnost Asekol vyhlásila výjimečnou soutěž a je připravena aktivní školy opravdu štědře odměnit. V každém kraji budou vyhlášeny 3 nejlepší školy, kterým Asekol připíše až 10 000 bodů na účet v Recyklohraní. Za tyto body si pak může škola vybrat různé ceny (učební programy, pomůcky, mikroskopy, hry, apod.). Nejlepší škola z celé republiky pak získá 100 000 Kč na nákup učebnic, školních pomůcek nebo počítačového vybavení. U nás na Karlovce vyhodnotíme nejlepší třídu a odměníme ji stolním fotbalem, který si do své učebny umístí.

Chtěli bychom se také umístit mezi „Šťastnými deseti školami", pro které má Asekol připravený bonus 10 000 Kč na nákup školních pomůcek, učebnic, apod.

Mgr. Věra Skalická

Projekt VEOLIA – VODA na Karlovce

Projekt „Voda – Zdarma" do škol je zpracován na podporu výchovy ke zdravému životnímu stylu. Jaké jsou výhody tohoto projektu? Nabídne žákům čerstvou vodu z kohoutku, zaručí pitný režim, uspoří finance rodinám s dětmi. Projekt má minimální náklad na provoz.

„Pitítko" bylo nainstalováno zdarma na chodbu ve škole jako přirozená součást školního prostředí. Kohoutková voda je zdravotně nezávadná, po stránce kvality je voda z vodovodu zcela srovnatelná s balenou vodou. Je vždy čerstvá, optimálně „uskladněná" v chladu a temnu ve vodovodním potrubí. Jako škola s ekologickým zaměřením přispějeme i k šetření přírody. Odpadá totiž přeprava kamiony, není zapotřebí skladování a likvidace neekologického odpadu.

Mgr. Věra Skalická

Zprávy z DDM

Od začátku školního roku uběhly tři měsíce a je opět na čase napsat něco o činnosti v DDM.

Nejprve začneme kroužkem stolního tenisu. Jeho členové se dne 16. října zúčastnili 1. bodovacího turnaje nejmladších žáků, který se uskutečnil ve Stěžerách. Účast byla poměrně slušná, sešlo se 33 chlapců a 16 dívek, rok narození 2001 a mladší. Z Nového Bydžova se zúčastnili zatím ještě neregistrovaní hráči – Daniel Vojtěch, Martin Štefan a Daniel Kučera.

Martin Štefan (2003) a Daniel Kučera (2002) sbírali zkušenosti a na svém prvním turnaji obsadili 31., resp. 33. místo.

Daniel Vojtěch (2001) je velice šikovný hráč, který hraje stolní tenis teprve chvíli a jeho celkové 16. místo, resp. 5. místo v kategorii „B" – začátečníci je pěkným úspěchem! Ze 6 zápasů vyhrál hned pětkrát!

Vítězem turnaje se stal Vojtěch Viesner (SK Dobré). Série turnajů pro nejmladší žáky bude v této sezóně dále pokračovat a kluci se podle svých slov určitě ještě zúčastní. (čerpáno z článku Ondřeje Šmída – vedoucího kroužku stolního tenisu v DDM).

Soutěže se také zúčastnily členky dalšího kroužku DDM, a sice kroužku psaní na klávesnici. Děvčata Tereza Jelínková, Veronika Udatná a Klára Paclíková ve středu 16. 11. soutěžily v Hradci Králové o titul Nejrychlejší písař Hradce (hledáme nové talenty). Vedlo se jim velice dobře, Tereza vybojovala druhé místo, kde ji od prvního dělilo jedno jediné cvičení. Veronika byla osmá a Klára dvanáctá. Součástí soutěže byla exhibice studentky SOA, při které všichni účastníci viděli, kam až se mohou v psaní na klávesnici dostat, pokud budou pilně trénovat.

V měsíci listopadu jsme zmodernizovali počítače, které používají děti v počítačovém kroužku. Většina z nich již nevyhovovala dnešním parametrům. U některých z nich postačilo navýšit operační paměti, čímž se počítače zrychlily na velice slušnou úroveň. Práce na nich už není nudná a zdlouhavá a děti nemusí čekat až počítač provede požadovanou operaci nebo načte internetovou stránku. Zároveň se vyměnily staré kuličkové myši za optické. Některé hodně staré typy počítačů nemělo smysl modernizovat, protože by to nepřineslo požadovaný efekt. Místo nich přibyly do počítačové učebny počítače zcela nové. Naše počítače nyní mají stejné parametry jako počítače, které mají ve většině případů děti doma.

V tomto podzimním období lze také již říct, že se ustálil počet kroužků, které máme v letošním roce. Tak jako každý rok, některé kroužky zanikly a některé jiné vznikly. Mezi tím jsou kroužky stabilní, které fungují už mnoho let a mnoho let ještě jistě fungovat budou. Vznikání a zanikání jednotlivých kroužků je zcela přirozený jev. Souvisí to se změnou zájmů dětí v souvislosti s věkem, s dobou, s tím, co zrovna „frčí" v televizi nebo na internetu. Také je tu souvislost s prací jednotlivých vedoucích kroužků, to, jak dokážou daný kroužek udělat pro děti atraktivním a nebo naopak neatraktivním. Často některý vedoucí musí skončit z osobních důvodů, tato činnost stojí každého z nich mnoho osobního času, pak nastává situace, že se najde nový nadšenec a kroužek pokračuje a nebo zaniká. To je případ napří-

klad kroužku leteckých modelářů, kde se v letošním roce vyměnilo vedení a kroužek velice dobře funguje dál. Pan Melichar, který s dětmi úspěšně pracoval mnoho roků, a rádi bychom mu za jeho mnohaletou trpělivou práci s dětmi touto cestou ještě jednou poděkovali, musel ze zdravotních důvodů skončit. V letošním roce po něm kroužek převzal pan Jiří Nový. Věnuje se chlapcům, ale mohou přijít i dívky, které mají dost trpělivosti pro přesnou práci a jsou ve věku 8–15 let. Pokud byste chtěli kroužek navštívit, můžete každé pondělí mezi 14. a 16. hodinou.

Nové kroužky vznikají obdobně. Buďto jde o přímou poptávku dětí, které nějaký kroužek chtějí, a nebo přijde někdo nový s nápadem a nový kroužek zrealizuje. V našem DDM máme v letošním roce nově otevřený kroužek orientálních tanců a kroužek zaměřený na koně.

Od nového roku se chystá kroužek pro nejmenší děti, od narození do dvou let, který bude zaměřen na cvičení, masáže a správné nošení. Součástí bude bazárek, kde si maminky budou moct vyměnit věci, které už nepotřebují, a sehnat něco, co se jim hodí.

Letečtí modeláři

Samozřejmě to bude i společenská záležitost, takže po cvičení mohou posedět a popovídat si. Kroužek bude v dopoledních hodinách a povede ho fyzioterapeutka paní Hana Lingrová. O začátku kroužku vás včas budeme informovat na letáčcích nebo se můžete ptát přímo u nás v DDM.

Přesto, že je teprve podzim, již se chystáme na léto a stejně jako v minulých letech jsme pro děti připravili letní a příměstský tábor. Příměstský tábor se bude konat první tři týdny v červenci, tedy od 2. 7. do 20. 7. a každý týden má jiné zaměření. Cena jednoho dne bude 120 Kč, v této ceně je oběd a další výdaje jako vstupné, doprava, diplomy, odměny apod. Na tábor mohou děti chodit i po jednotlivých dnech, není nutné, aby navštěvovaly celý cyklus. Letní tábor se bude konat ve dnech 27. 7. – 11. 8., v duchu pirátů z karibiku. Cena bude 3 500 Kč, tábor povede paní Lenka Drobná, která vám také poskytne podrobnější informace. Podrobnosti a přihlášky najdete na našich internetových stránkách www.ddmnovybydžov.cz, nebo se můžete informovat přímo v DDM osobně nebo telefonicky na čísle: 495 493 707.

Na závěr bych se ještě ráda vrátila k našim internetovým stránkám. Vy, kdo je navštěvujete, jistě máte pocit, že se na nich nic neděje a jsou stále stejné. Je to proto, že připravujeme stránky nové, hezčí a modernější, které mají být spuštěny každým dnem a v době, kdy budete číst tento článek, už snad stránky poběží.

Erika Jelínková
za DDM Nový Bydžov

Plátěnka – 3. běh

K posledním červencovým dnům obsadila plátěnku kouzelnická akademie – rada mágů modré hvězdy pod vedením Domu dětí a mládeže v Novém Bydžově.

Čtyřčlenné skupiny čarodějných učňů, lovců man a dalších tajemných dobrodruhů tvořily šest univerzitních kolejí, které mezi sebou vedly líté boje a usilovaly o nejvyšší akademické tituly. Čarodějní odvážlivci museli prokázat znalost run (morse), zvládnout teleport přes posvátnou řeku Jizeru (lodičky), provést rituál, aby nalezli ztracenou univerzitní kroniku, zahnat zlého mocného mága Jizemora a především se stále mít na pozoru před dotěrnými skřety!

Pomáhala jim v tom tolik potřebná zaklínadla jako „Levý sandál, kecky snové, ať

mám boty stomílové“. Se všemi nesnázemi si kouzelničtí adepti poradili a zbývalo vyřešit, kdo se v pyramidě mágů dostane nejvýše.

Pozři však, světče, pravdu – cesta na vrchol je úzká a vítěz může být jen jeden! V závěrečném mezikolejním kouzelnickém souboji po sobě čarodějné ratolesti sesílaly perleťové jednorožce, nížinné bazilišky, drakomory, magické bouře, celé bojovné národy a stvoření s více pařáty než s chuťovými pohárky! Opojný pocit vítězství si nakonec vychutnávala kolej Tesolír, v jejíž řadě dorůstá několik slibných mágů.

A jak to bude příště? Od 28. července do 11. srpna 2012? Naše křišťálová koule nám prozradila, že Plátěnka bude tentokráte v obležení pirátů z Karibiku! Jsou zvány všechny amazonky, přístavní povaleči, bukanýři, drakobijci, otrlí rejdaři, robinsonky, buřiči, desperáti, plantážníci a marketýnky. Kdo se nebojí a má odvahy na rozdávání, bude tam.

Za radu mágů
„Zbyrelin“ – Zbyněk Zejda ml.
„Martaity“ – Martina Poláková
(oddíloví vedoucí).

USPÁVÁNÍ BROUČKŮ V MŠ SLOUPNO

I když už podzim pomalu zavírá vrátka a vítr sebral ze stromů všechno listí, tak v Mateřské škole, Sloupno to podzimem přímo šustilo. V rámci týdenního tématu „Uspávání broučků“ připravila školka pro rodiče a děti zábavné odpoledne se stejným názvem. Maminky a tatínkové měli možnost sledovat vystoupení svých malých broučků, které bylo plné písniček, říkanek a tanečků. V tvořivé podzimní dílně si tiskali barevné listy s broučky a každý si toho svého broučka vyrobil. Školka byla najednou plná pavouků v síti z kaštanů, berušek a myšek ze skořápek ořechů, červíků z buráků a ježků z párátek. Do podzimního sychravého počasí samozřejmě patří i něco na zahřátí, a tak děti pro rodiče odpoledne napekly skořicové šneky a z listového těsta připravily slané podzimní lístečky s mákem, kmínem nebo paprikou. Při teplém čajíčku si každý pochutnával a posilňoval na cestu, kterou pro nás připravil Krtek se svými kamarády. No a abychom je mohli všechny uložit to postýlky, museli jsme hledat kouzelný pařez, kam jsme všechny ty broučky dali spát. Na cestu jsme si posvítili každý svým lampionem a za zvuku krásné ukolébavky „Slunce šlo spát“ jsme broučkům popřáli krásně strávenou zimu. Každý si domů odnesl sladkou odměnu a hřejivý pocit hezky stráveného odpoledne se svými nejbližšími.

Tauchmanová Ilona
ředitelka školy

Akce ZUŠ

- Školní vánoční besídka literárně-dramatického oddělení 7. 12. v 16.00 hod.
- Školní žákovský (Mikulášský) koncert 6. 12. v 16.00 hod.
- Vánoční galakoncert ZUŠ v Jiráskově divadle 13. 12. v 17.00 hod.
- Vánoční koncert ZUŠ v Husově sboru 15. 12. v 17.00 hod.
- Vánoční koncert ZUŠ v Lovčicích 20. 12. v 17.00 hod.
- Vánoční výstava VO 12.–15. 12. v prostorách školy.

J. Tesař
ředitel ZUŠ

STRUČNÉ ZPRÁVY Z KLICPERKY

- Naše škola připravila v rámci projektu Krajina za školou již 4. kalendář Nový Bydžov 2012. Prezentuje v něm místa Novobydžovska na fotografiích historických a současných. Kalendář si můžete zakoupit ve škole nebo v knihkupectví Glóbus na náměstí.
- 20. září se žáci naší školy zúčastnili ekologického pořadu firmy ZAYFERUS s názvem Dravci, ve kterém se seznámili mimo jiné i se sokolnictvím. To je zapsáno na seznamu kulturního dědictví UNESCO.

- Jsme partnery projektu EU s názvem Rovné příležitosti při vstupu do ZŠ. Pět logopedických asistentek (Jana Krejčová, Jana Kovalská, Renata Kohoutová, Kateřina Němečková a Marie Soukupová) se tak věnuje deseti žákům z prvních až čtvrtých tříd, aby napravily jejich řečové nedostatky.
- V letošním školním roce jsme otevřeli tyto nepovinné předměty: Děti a míč, Míčové hry pod vedením paní Kopecké, Keramiku s paní učitelkou Novákovou, Košíkovou a Florbal s panem učitelem Prokopem, Sborový zpěv s paní učitelkou Strnkovou. Kroužek dovedných rukou vede paní Kovalská, Aerobik paní učitelka Němečková, Roztleskávačky se budou scházet s paní Ryplovou a Angličtiny pro nejmenší povedou paní učitelky Dymešová a Krejčová.
- 21. 9. zhlédli žáci 9. tříd, kteří navštěvují předmět Olejomalba a jiné výtvarné techniky, výstavu soch Olbrama Zoubka v novobydžovské Galerii u svatého Jakuba.

- Žáci 6. ročníků se od 19. do 22. září zúčastnili adaptačního pobytu na chatě Homole Ostružno u Jičína. Doprovázeli je nejen třídní učitelé Petr Mikšíček a Hana Ryglová, ale i výchovná poradkyně Lenka Vopálková a školní psycholožka Eva Marie Podaná.

- 27. 9. jsme absolvovali tradiční přespolní běh. Žáci 1. stupně zdolávali 1000 metrů dlouhou trať a druhostupňáci 1500 metrů. Počasí nám přálo, a tak to byla hračka.

- 5. 10. se žáci 6. ročníků vydali do Městské knihovny v Novém Bydžově, která v rámci Týdne knihoven pořádala besedu na téma: Jak vzniká kniha.

- Ve dnech 19. a 20. října a 1. listopadu 2011 bylo odehráno v Jiráskově divadle celkem sedm představení Strašidelné akademie aneb Pojďte se s námi bát. Na jevišti se vystřídalo kolem dvou set dětí. Akademie nahradila tradiční předvánoční akademie, které škola pořádala v minulých letech. Vy, kteří jste ji zhlédli, mi potvrdíte, že i letos byla vtipná, nápaditá, s výbornými výkony dětí i dospělých. Vystoupení dětí umocnili moderátoři Žaneta Haltufová, Petra Cicáková, Petr Kruliš a Luděk Smadiš. Dramaturgyní a zároveň režisérkou představení byla již tradičně paní učitelka Pavlína Strnková. Tleskáme letošní Strašidelné akademii a těšíme se, čím nás překvapí příští.

- 7. 11. si žáci 5.–8. tříd udělali výlet do baroka, který pro ně v Jiráskově divadle uspořádala ZUŠ v Novém Bydžově. Na představení se podílely hudební, výtvarný i dramatický obor.
- V týdnu od 7. 11. do 10. 11. proběhlo testování žáků 9. tříd v projektu SCIO. Žáci si prověřili své znalosti v anglickém a českém jazyce, matematice a obecných studijních předpokladech.
- 8. 11. a 10. 11. nás navštívili předškoláci z MŠ Palackého, MŠ Sluníčko a MŠ Sloupno. Ve škole je uvítal pěvecký sbor Radostný plecháček v klaunských kostýmech, který je po svém vystoupení doprovodil na procházce po škole. Ve třídách si pak budoucí prvňáčci vyzkoušeli, jak probíhá vyučování.
- Pro žáky 9. tříd jsme otevřeli přípravu na přijímací zkoušky. Ve středu od 7 hod. mohou navštěvovat přípravu na zkoušky z matematiky s paní učitelkou Hronkovou a z českého jazyka s paní učitelkou Seidlovou a ve čtvrtek přípravu na zkoušky z matematiky s paní učitelkou Vopálkovou a z českého jazyka s paní učitelkou Vavřínkovou.
- 8. 11. proběhl v 1. třídě Jablíčkový den. Na něj se žáci moc těšili, protože výuka probíhala bez učebnic, které zůstaly tentokrát doma. Učili se prostřednictvím interaktivní tabule a pracovních listů. Den začal pohádkou O posledním jablíčku.

- Naše škola již po několik let podporuje občanské sdružení CPK Chrpa, které se věnuje výcviku koní pro rehabilitační účely. Veřejná sbírka, kterou pořádá Žákovský parlament Klicperky, probíhá letos formou prodeje „hopíků“ s motivy koní.
- 7. 11. se naše škola zúčastnila okrskového kola ORION FLORBAL CUP v Hradci Králové, v kategorii 6. a 7. tříd.
- Ve středu 16. 11. odpoledne proběhla v tělocvičně školy soutěž RC modelů a akrobacii vrtulníků, kterou pro žáky uspořádala 6. B ve spolupráci se školním klubem.

Mgr. Radmila Vavřínková

Krajina za školou 25

Dnešní snímky jsou pořízeny v ulici Československé armády. Jak píše Jaroslav Prokop v knize Nový Bydžov z edice Zmizelé Čechy, roku 1841 byla pro Nový Bydžov pořízena indikační skica stabilního katastru s prvním přesným vyměřením parcel a vyznačeno německým popisem devět názvů ulic: Pražská ulice se dnes nazývá třída Čsl. armády, Královéhradecká ulice – Dukelská třída, Kostelní – Revoluční třída, Židovská – Marka Bydžovského, Příkopy – Aloise Gallata, Andělská – Boženy Němcové, Školní – Komenského, Hradčanská – Al. Jiráska a Koželužská – F. L. Čelakovského. V kalendáři Nový Bydžov 2012 naleznete řadu fotografií publikovaných ve zpravodaji. Kalendář je možné zakoupit v knihkupectví Globus na náměstí.

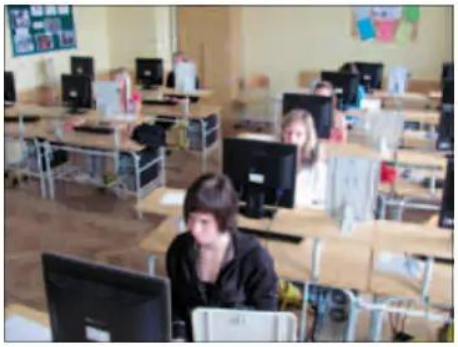
Romana Řehořková

ŽILI JSME NONSTOP NA NAŠÍ „EKONOMCE“

Ve dnech 15. a 16. listopadu 2011 proběhl na naší škole VOŠ a SOŠ Nový Bydžov již druhý ročník akce „Chceme žít NONstop“. Studenti mohli strávit ve škole celých 24 hodin a zaměstnat se sportem, psaním na klávesnici (disciplíny na 24 hodin), mohli procvičit svůj um a dovednost v IQ centru při řešení rébusů či skládání hlavolamů. Game´s centrum nabízelo nejrůznější stolní hry, podařilo se navázat Telemost – spojení s našimi družebními školami v Itálii a Německu, při kterém si studenti procvičili konverzaci v anglickém a německém jazyce a získali nové přátele v zahraničí. Pro šikovné ruce bylo připraveno Catering centrum, kde nejprve zájemci vyrobili a poté ochutnali dobroty studené kuchyně. „Zanech svoji stopu“ znamenalo obkreslit svoje chodidlo, poté ho vymalovat či napsat na něj vzkaz pro ostatní. Během celé akce studenti tvořili své maskoty – Recykláčky, vytvořili prezentaci na téma „Školní řád v deseti bodech“ a soutěžili v disciplíně „Top asistentka“. Kdo byl unaven, mohl odpočívat v knihovně při Čteníčku, sledovat film v našem Cinema centru nebo využít provizorní Spaníčko ve třídách. Nebylo to však jen hraní, některé z disciplín znamenaly soutěžní body, které sbíraly proti sobě obor „Áčka“ (Ekonomika a finanční služby) a „Béčka“ (Obchodní akademie). Těsným skóre zvítězil obor Ekonomika a finanční služby. Ve skutečnosti ale zvítězili všichni, kteří vydrželi celý čtyřiadvacetihodinový maratón. Jako odměna bylo pak vyhlášeno „Modré ponděli“ – den bez zkoušení a písemek.

Mgr. Stanislava Tláskalová

VOŠ A SOŠ NOVÝ BYDŽOV – DOMA I V CIZINĚ

Paříž 21.–25. září 2011

Krásné počasí, krásné francouzské město a parta studentů z naší školy. To všechno nás čekalo od středy 21. 9. na zájezdu do Paříže s CK PANGEA Jablonec nad Nisou. Viděli jsme toho hodně – Notre Dame, Sorbonnu,

Luxemburskou zahradu, zámek ve Versailles, moderní čtvrť La Défense, Vítězný oblouk, Montmartre a Sacré Coeur, projeli jsme se po Seině a ze slavné „Eiffelovky“ jsme z ptačí perspektivy hleděli na Paříž. Maximálně unavení, ale spokojení jsme se v neděli 25. 9. 2011 vrátili zase domů. Máme co vyprávět a na co vzpomínat.

Mgr. Stanislava Tláskalová

Dojmy z Osvětimi

Auschwitz - „Arbeit macht frei“

Branami s tímto nápisem denně prochází téměř dva tisíce návštěvníků. Avšak před 71 lety stejnou cestou procházeli Židé, Poláci, Cikáni i Češi, dnes známí jako oběti holocaustu, ve víře, že toto pro ně neznamená smrt. My, studenti čtvrtého ročníku, jsme se rozhodli vyjet a zhmotnit si představy ze znalostí nabytých během hodin dějepisu.

První tábor Auschwitz I se na první pohled zdá nevinný – cihlové domky seřazené v blocích, dnes již bez známek nějakých následků zvěrstev, která se tu odehrála. Uvnitř některých budov, které tvoří součást areálu muzea, jsou ale zachované předměty a majetek zavražděných lidí. Ať už to byly obyčejné předměty denního užívání jako kartáčky na zuby, hřebeny, hrnce nebo boty či botičky dříve patřící bezmocným dětem, všechno leželo na hromadách stejně jako vlasy ustřižené obětem. I to nacistickému Německu vynášelo prostředky sloužící k financování jedné z největších válek v dějinách.

Prohlídka pokračovala v Auschwitz II – Birkenau, vyhlazovacím táboře. Do oploceného areálu vede železnice, kterými přijížděly dobytčí transporty s lidmi. Stáli jsme na tom

samém místě jako lidé před selekcí na práceschopné a neschopné. Procházeli jsme staveními, ve kterých byl stále cítit divný pach. Představíte-li si stovky, tisíce lidí používající společné hygienické zařízení, nemůžeme se divit, že mnozí tu zemřeli na následky epidemií a různých nemocí.

Měli jsme možnost projít krematorii a plynovými komorami, v nichž byli lidé zabíjeni vraždícím plynem nazvaným Cyklon B – podle slov průvodkyně „smrt, která byla pro každého jiná, ale stejně krutá.“ Pohled na pece, v nichž se lidská těla spalovala, uzavíral naši prohlídku.

Co nás všechny lákalo jet do Osvětimi, přestože nás všichni varovali, že to není hezký pohled? Snad nevíra, že něco takového je možné, snad zvědavost… Tento památník nám připomněl, že takové utrpení by se nemělo opakovat.

Van Anh Nguyenová
žákyně 4. A

Jednoho obyčejného dne v pátek
vyjeli jsme na cestu dlouhou –
na obyčejný Karlův svátek,
na šestihodinovou jízdu „pouhou“.
Jeli jsme do Osvětimi v Polsku,
kde žilo mnoho lidí na jednom kousku.
Cestou tam nám bylo ještě veselo,
nazpátek to tak už ale opravdu nebylo.
Stoupalo napětí, stoupala zvědavost
– přeci jen obětí padlo tam příliš moc.
Zhlédli jsme pozůstalé kufry, brýle, kartáče
– mnoho lidí to i rozpláče.
Byly zde i lidské protézy,
no, všechno to nahánělo dost hrůzy.
To všechno, co jsme tam viděli a slyšeli,
určitě bychom zažít nechtěli.
Ty jejich záchody a sprchy?!
Nejde si to ani představit.
My dnes vyhazujeme za zbytečnosti prachy,
a oni se tomu museli postavit.
Neměli pomalu co jíst a pít,
i přesto tam tak museli otřesně žít.
Každý z nás z toho všeho divný pocit měl,
že na dnešní dobu aspoň chvilku zapomněl.
Byli jsme zahlceni tolika informacemi,
co se tam dělo
– stačilo jen vidět na fotkách
např. ženské vychrtlé tělo.
Chudáci všechny ženy, děti i muži,
nikdo z nás by nechtěl být v jejich kůži.
„Jednou takový výlet mi stačil,“
řekl by snad každý, kdo ho zažil.
Myslím, že můžeme být rádi, jak žijeme dnes,
tohle byl pro nás pro všechny fakt děs!...

Emílie Ryglová, žákyně 4. B

Seznamovací kurz 2011

Každým rokem se 1. ročníky oborů Ekonomie a podnikání a Obchodní akademie již v září na začátku studia účastní seznamovacího kurzu. Jeho cílem je usnadnit vstup studentů na střední školu vzájemným seznamováním se s novými spolužáky a třídními učiteli.

Letošní kurz se konal ve dnech 8.–9. září 2011 v kempu Stříbrný rybník v Hradci Králové. Pro žáky byl instruktory lanového parku připravený program sestavený z adaptačních her a sportovních a teamových aktivit, které umožňují poznat své spolužáky, prolomit ostych, nalézt přátele a vytvořit kolektiv, ve kterém se budou cítit dobře.

První den byl věnován adaptačním hrám. Bohužel nám počasí nepřálo, a tak jsme část dne museli strávit v chatkách. Navečer jsme už mohli pokračovat a vyzkoušet si teamové hry. Páteční dopoledne bylo věnované různým stanovištím v lanovém parku. Žáci si mohli vyzkoušet překonat svůj strach na „houpačce“, při zdolávání vysokých lanových překážek červené a černé cesty, nebo zkusit lukostřelbu, indiánské foukačky, šerm na kladině a obří hlavolamy.

Všem se společné dva dny velmi líbily. Studentům přejeme, aby nově navázaná přátelství vydržela po celou dobu studia a aby na společně strávené dny jednou rádi vzpomínali.

Mgr. Stanislava Tláskalová

První ročníky se vrátily z adaptačního kurzu

Ve středu 28. září 2011 se první ročníky obou výukových center SŠTŘ vrátily z třídenního adaptačního kurzu v Rekreačním středisku Březová na Vysočině. Kurz měl přispět k utužení třídních kolektivů, k lepšímu poznání žáků navzájem a obsahoval také lekci protidrogové prevence. Po příjezdu naší velmi početné skupiny jsme se ubytovali v dřevěném srubu a přilehlých chatách, v jídelně už na nás čekaly paní kuchařky s obědem. Po rychlém vybalení jsme se rozdělili do skupin podle jednotlivých tříd a každou skupinu si už převzal zkušený instruktor, kterému byl nápomocen i přidělený pedagog. Instruktoři nás hned seznámili s přichystaným outdoorovým programem. Aby se jednotlivé skupiny na stanovištích nepotkávaly, a tím nezdržovaly, byl nám vytvořen také speciální časový harmonogram. Po seznámení s bezpečnostními pravidly střediska se program rozdělil a každý se už věnoval se svým instruktorem jiné aktivitě. Celkově se všichni postupně zúčastnili seznamovacích her, při kterých si žáci měli možnost ověřit, jak dobře znají svoje nové spolužáky, dále lukostřelby, kdy jsme se vrátili do dob Robina Hooda. Adrenalin jsme si vpustili do žil při překonávání překážek ve vysokolanovém centru v 8m nad zemí, sílu nohou a rukou ověřili při šplhání na lezecké stěně. Právě na těchto překážkách mnozí dokázali překonat zábrany a ostych a dokázali nejen ostatním, ale především sobě, jaké dovednosti v sobě skrývají. Bojovného a dobrodružného ducha v sobě žáci měli možnost probudit během paintballu. Svoje střelecké schopnosti pak zdokonalovali při střelbě ze vzduchovky. Odpočinek a zábavu nabídly bungee trampolíny, kde si většina vyzkoušela nejen skoky do výšky, ale také různé přemety a kotrmelce. Rychlost, sílu, přesnost, zručnost a další dovednosti si mohli žáci ověřit při zdolávání tzv. rambodráhy. Zábavu přinesly také rafty, které bychom mohli nazvat také hrou „kdo bude dřív ve vodě“. Naštěstí jsme měli krásné počasí, takže voda v rybníku byla spíše příjemným a vyhledávaným osvěžením. Tyto aktivity doplňovaly tzv. hry na důvěru, kdy bylo třeba, aby skupina fungovala jako tým a platilo heslo: „Jeden za všechny, všichni za jednoho.“ Ve volném čase pak žáci využívali fotbalové hřiště nebo hřiště na beach volejbal. Tři dny kurzu tak byly plné zábavy, adrenalinu a dobrodružství. Velké poděkování patří Královéhradeckému kraji, který v rámci preventivního programu na kurz finančně přispěl. Děkujeme také všem trpělivým instruktorům, kteří se nám plně věnovali, a pedagogům naší školy: Mgr. M. Zapadlové, Mgr. J. Tiché, Mgr. J. Brabcové, Mgr. M. Jackmannovi, Mgr. J. Matějkovi a M. Polákovi.

Mgr. Jana Brabcová

Hlušické dílny slavnostně otevřeny

V úterý 25. října 2011 došlo na Střední škole technické a řemeslné Nový Bydžov ve výukové centru Hlušice ke slavnostnímu otevření nově vybavených prostor dílen praktického vyučování technických oborů. Součástí akce bylo zároveň slavnostní odhalení pamětní desky, prohlídka nově vybavených prostor a seznámení s novým přístrojovým vybavením. Projekt s názvem „Modernizace vybavení dílen praktického vyučování technických oborů SŠTŘ Nový Bydžov“ byl spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod a za finanční podpory Královéhradeckého kraje.

Samotná rekonstrukce trvala přibližně od poloviny prázdnin a velkou zásluhu na ní má i pan Josef Novák, vrchní učitel odborného výcviku, který se značně podílel na realizaci.

Co všechno se v rámci rekonstrukce změnilo? Zásahem do stávajícího stavu dílen byla výměna válcové zkušebny brzd pro osobní a lehké užitkové automobily, která je spojená s testem podvozků (tlumičů), dále byly dodány tyto přístroje: Motortester včetně diagnostiky

– modernizace diagnostických přístrojů (diagnostický přístroj s dvoukanálovým paměťovým osciloskopem, umožňující bez demontáže zjistit vadný spínač, kabely, konektory, řídící jednotky atd.), Přístroj na měření emisí – zážehové a vznětové motory (komplexní přístroj pro měření emisí zážehových a vznětových motorů se základním vybavením umožňujícím měření přídavných veličin (předstih, úhel sepnutí, napětí lambda sondy, odpor, dynamický předvstřik...) a měření otáček ze zvlnění alternátoru, akusticko-vibrační snímač otáček), dva zvedáky dvousloupcové (nosnost: 3000 kg), Testování a čištění vstřikovačů benzínových motorů - dosud jsme takové zařízení neměli (tester pro diagnostiku, statické a dynamické zkoušky vstřikovačů zážehových motorů se systémy a oddělená ultrazvuková čistící jednotka), Přístroj na měření geometrie osobních automobilů (kamerové měření geometrie pro osobní a lehké užitkové automobily, kamery umístěné na zvedáku), Přístroj na diagnostiku elektronických systémů – modernizace diagnostických přístrojů (diagnostické zařízení pro kontrolu, diagnostiku, vyhledávání a odstraňování závad u elektronických systémů řízení moderních zážehových a vznětových motorů, ale také systémů ABS, ASR, ESP, řízení automatických převodovek, řízení komfortních a bezpečnostních systémů), Plazmový řezák s pojezdem – do svařovny na přípravu materiálu (zařízení pro dělení všech elektricky vodivých materiálů včetně nerezi, hliníkových a měděných slitin apod., síla děleného materiálu 20 mm).

Díky těmto změnám se naši žáci seznámí s mnohem modernějšími přístroji, které se běžně užívají v provozech, a tím budou mít větší šanci uspět na trhu práce.

Součástí akce se stala i prezentace předmětu činnosti školy a vyhodnocení nejúspěšnějších žáků loňského školního roku. Toto ocenění je založené na závěrečném přezkoušení žáků prvních a druhých ročníků všech oborů zakončených výučním listem. Ti nejlepší byli oceněni za své skvělé výsledky.

Mgr. Petra Hrnčířová

Na SŠTŘ proběhl Workshop

V úterý 25. října 2011 proběhl na SŠTŘ Workshop zaměřený na průběh projektu ESF II „Další vzdělávání na SŠTŘ Nový Bydžov – Více šancí na trhu práce“. Na tento projekt se v současné době může hlásit široká veřejnost v případě zájmu o prohlubování již získaných znalostí.

V současné době probíhá, v rámci pilotního ověřování, kurz Cukrář a Opravář zemědělských strojů. Do budoucna chystáme Barmanský kurz, Kurz odlehčených dortů a Kurz studené kuchyně. Přihlášky mohou zájemci posílat panu Petru Vaníčkovi. V rámci pilotního ověřování se jedná o bezplatné kurzy,

později si zájemci budou studium hradit sami. Více informací k uvedenému projektu naleznete na www.sstrnb.cz v odkazu na Evropské sociální fondy.

Mgr. Petra Hrnčířová

SKATEPARK

Provozní doba hřiště pro veřejnost je stanovena:

a) **ve všední dny od 15.00 do 20.00 hod.**
b) **sobota, neděle, svátky od 10.00 do 20.00 hod.**

Mimo tuto dobu je vstup na hřiště zakázán.

PODZIMNÍ AKCE NA ZŠ F. PALACKÉHO

Kopidlenské poupě

Kopidlenské poupě je přírodovědná soutěž, kterou každoročně pořádá Střední zahradnická škola Kopidlno pro základní školy praktické. Soutěží trojčlenná družstva i jednotlivci z řad žáků 7.–9. ročníku. Letos se soutěž konala 7. října. Žáci naší školy se účastnili již popáté. Tentokrát nás reprezentovali Nikola Čurejová (8. ročník), Jan Rudolf (9. ročník) a Karel Dohnal (8. ročník). Soutěž se skládala z přírodovědného testu, poznávání částí sekačky, poznávání rostlin a aranžování věnečku suchými květinami. Pravidelná příprava přinesla své plody, a tak se můžeme pochlubit těmi nejlepšími výsledky. Jan Rudolf získal 1. místo, Karel Dohnal 2. místo a Nikola Čurejová 3. místo z celkového počtu 27 soutěžících. Jako družstvo obsadili celkově 1. místo. Tohoto vynikajícího výsledku žáci naší školy dosáhli již počtvrté za sebou. Doufáme, že se nám takto bude dařit i v dalších letech. Za velice pěknou a úspěšnou reprezentaci jim děkujeme.

Mgr. M. Čapková

Prevence kriminality

Dne 4. 11. 2011 se žáci celé ZŠ praktické Nový Bydžov zúčastnili interaktivní besedy, kterou pro ně připravili terénní sociální pracovnice paní Hana Holková a nadpraporčík Jaromír Pelánek z Policie ČR OO Nový Bydžov. Žáci byli poučeni o nebezpečí, s kterým se mohou v současné době nebo v budoucnu setkat. Problémy s negativním vlivem kamarádů, s chozením za školu, se závadovým jednáním na veřejnosti i ve škole, s týráním, drogami a kyberšikanou. Paní Holková velice výstižně dětem popsala trestněprávní odpovědnost pro různé věkové kategorie. Zkušenosti z této problematiky vhodně doplnil také nadpraporčík J. Pelánek. Doufejme, že si žáci tyto cenné informace zapamatují a budou se podle toho řídit.

Mgr. Iva Sládková

Projekt S knihou do života

Ve dnech 31. 10. 2011–16. 11. 2011 proběhl na ZŠ praktické v Novém Bydžově celoškolní projekt s názvem „S knihou do života“.

Nejdříve se uskutečnil přípravný týden, kdy se žáci a pedagogové připravovali na projekt. Každá třída si zvolila svoje téma, které prolínalo celým vyučovacím procesem. Pod vedením učitele si žáci ve třídách vytvořili nástěnky s daným tématem. V některých třídách vznikaly výstavky knih, které si děti přinesly z domova, ze školní či městské knihovny. V rámci vyučování – především v hodinách českého jazyka, se žáci zabývali pohádkami, příběhy, spisovateli, ilustrátory, ale i básněmi, jazykolamy, přesmyčkami, křížovkami, skrytými slovy, aj. Mimo vyučování žáci zjišťovali v knihkupectví nebo v prodejně tisku, jaké jsou na trhu časopisy a knihy pro děti a mládež.

Na prvním stupni a ve speciální třídě pracovali s českými pohádkami. Žáci luštili křížovky, přiřazovali texty k obrázkům, hráli divadlo… V hodinách výtvarné výchovy ztvárňovali různými technikami pohádkové postavy. V hodinách tělesné výchovy si zahráli na Jeníčka a Mařenku, na mravenečky ze Zlatovlásky, proměnili se v čerty a Káču…

Na druhém stupni se žáci věnovali spisovatelům – Boženě Němcové, Jiřímu Žáčkovi, Eduardu Štorchovi a Karlu Čapkovi. Projekt vyvrcholil ve středu 16. 11., kdy se uskutečnila prezentace jednotlivých tříd. Žáci prvního stupně si připravili divadelní ztvárnění pohádek, přednášeli básně, kde představovali různé pohádkové postavy. Také si společně zazpívali písničku Večerníček. Proběhlo vyhodnocení soutěže pro rodiče s dětmi v pohádkovém kvízu. Na závěr jsme pro ně připravili AZ kvíz. Druhý stupeň ukončil projekt též prezentací jednotlivých tříd a hrou Milionář. Obě hry se skládaly z otázek, které děti řešily v rámci projektu.

Při realizaci projektu se rozplynuly naše obavy z toho, že kniha leží v ústraní vedle techniky, se kterou děti každodenně přicházejí do styku. Děti považují knihu za dobrého kamaráda, který je zdrojem nejen nových poznatků, ale i báječných příběhů.

Mgr. Stanislava Vojtěchová

Základní škola praktická a speciální
F. Palackého 1240, Nový Bydžov
a ÚSP Chotělice
Vás co nejsrdečněji zvou
na tradiční prodejní

VÁNOČNÍ VÝSTAVU

v prostorách základní školy praktické

12.–16. prosince 2011

pondělí – úterý 8:00–14:30 hodin
středa 8:00–17:00 hodin
čtvrtek – pátek 8:00–14:30 hodin

POZNEJ A CHRAŇ

V krásném prostředí MS Cidlina Měník proběhla dne 21.10. 2011 tradiční přírodovědná soutěž „Poznej a chraň“, určená pro žáky základních škol novobydžovského regionu.

Dlouholetý vedoucí kroužku Jan Čuma se svými spolupracovníky připravil pro 62 zúčastněných děti zajímavé úkoly, které prověřily jejich znalosti, dovednosti i zručnost.

Umístění:

Kategorie myslivecký kroužek, mladší žáci – 1. Válek M., 2. Hanušova P. 3., Hanuš T., 4. Vancová A., 5. Krausová K.

Kategorie myslivecký kroužek, starší žáci – 1. Šebela M., 2. Paclíková K., 3. Barkóci M.

ZŠ Prásek – 1. Leinerová L., 2. Pokorný V., 3. Pokorný P., 4. Majer D., 5. Drahokoupil D.

ZŠ Karla IV., NB – 1. Kníchalová L., 2. Bláhová T., 3. Hýsek M., 4. Soukupová T., 5. Leszczuková G.

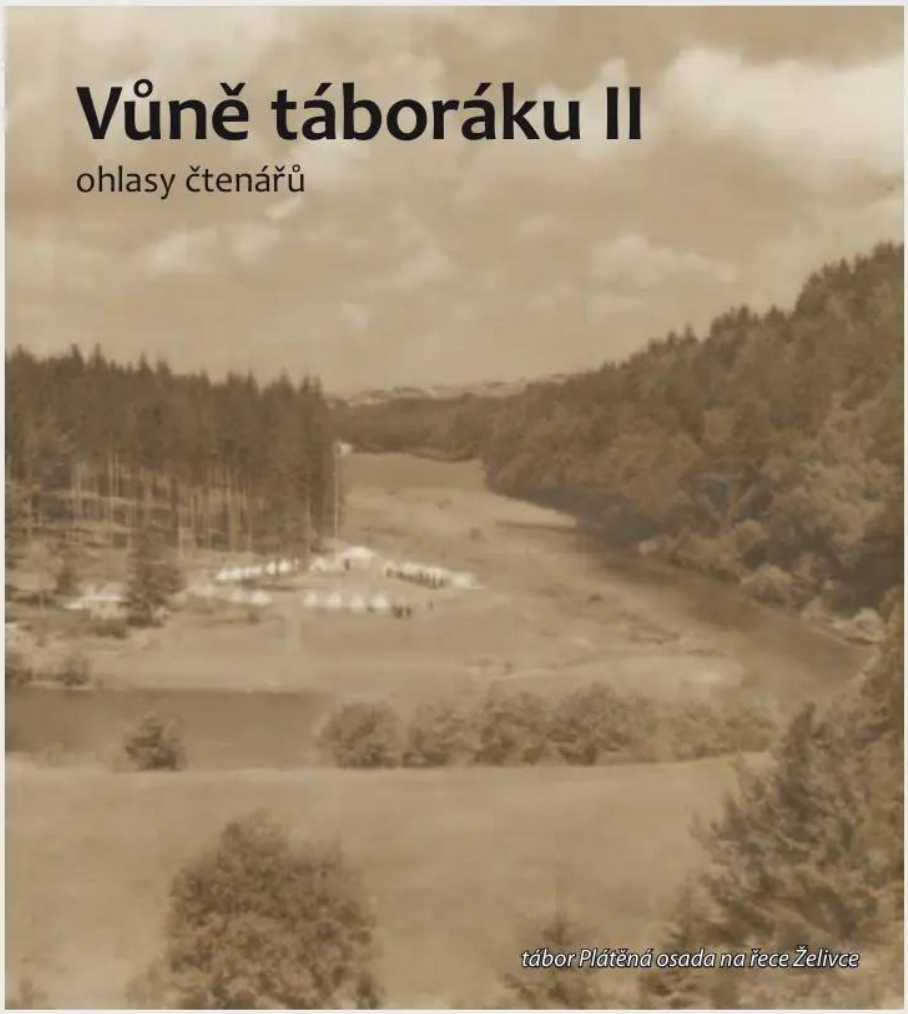
Nejlepší soutěžící byli odměněni diplomy, medailemi a věcnými cenami, které laskavě věnovali sponzoři soutěže – pánové V. Šedivý (SEPO), J. Kluger, P. Peřina a B. Kloz (KLOZEX). Děkujeme!

Velký dík patří i panu Janu Čumovi, který i přes svůj krásný a požehnaný věk 81 let neúnavně a s velkou ochotou vede myslivecký kroužek a podílí se na přípravě i průběhu soutěže. Poděkování si jistě zaslouží též K. Klugerová za pomoc při vyhodnocování soutěží.

Na úspěšném průběhu akce se projevila i dobrá spolupráce se ZŠ Měník, ZŠ Prasek a ZŠ Karla IV., Nový Bydžov. Žáci využili pro sportovní hry také nové hřiště ZŠ Měník a v doprovodu svých učitelů navštívili nově vybudované půdní prostory 1. třídy a školní družiny, kde je provedl ředitel školy PaedDr. Hynek Hradecký.

Všem, kteří se na přípravě soutěže podíleli, patří poděkování, že dokážou dětem přiblížit krásu přírody a význam její ochrany.

Jan Skalický

Vážená redakce,

velmi jsem se potěšil článkem Pavla Klepače, který v minulém čísle Zpravodaje vzpomínal na turistický oddíl v Novém Bydžově, Plátěnou osadu a ostatní činnosti turistického oddílu i na hlavního organizátora, vedoucího PhMr. Petroviče.

Stále si rád zavzpomínám nad čísly „Táborníků“ vydávaných turistickým oddílem v letech 1958–1963. Rád si také listuji v zápiscích z putovních táborů na kole po české vlasti a z různých výletů.

Klubovna na náměstí byla centrem celého dění. Na tyto roky budu vzpomínat stále a mrzí mě, že jsem si nedokázal prosadit po vojně pokračování svého působení v Turistickém oddílu.

Ano, i já se považuji za tábornika v. v., a pokud bude pořádáno nějaké setkání, rád se ho zúčastním.

Miroslav Hercík
turista doposud
(adresa k dispozici v redakci)

Byla jsem v šoku a zároveň velmi ráda, že nejsem sama, kdo vzpomíná na „Plátěnou osadu“,na kamarádský přístup p. PhMr. Petroviče a ostatních vedoucích,třeba děvčat Vackových. Vzpomínám na nástupy při vztyčování vlajky a na jména oddílu Kozina, Bezruč atd. Byla to nádherná a pro nás bezstarostná doba! Nemohla jsem dospat, když se mělo jít na „pochoďák“ do Nechanic a do Chlumce k Sedlákovi. Nebo návštěva Lázní v Hradci Králové, kde bylo první vlnobití! Láska k turistice mně zůstala na celý život a dnes, když jsem v důchodu, tak si pochoďáky užívám. Jsem nadšená, že p. Pavel Klepač dostal ten vynikající nápad a svolává „aktivní zálohy“.Jsem připravená se dostavit! S pozdravem a s díky

Maroušová Zdeňka, roz. Tomášová
tábornice v.v.

VELKÉ JUBILEUM KOSTELA SV. VAVŘINCE

Kostel sv. Vavřince na perokresbě Huga Ullika z roku 1872

Před sedmi sty lety prožívali obyvatelé nově založeného města zvlášť slavnostní okamžiky… 5. července 1311 se tu na cestách zemí zastavil patnáctiletý král Jan Lucemburský, ujal se města a jeho nový podkomoří Walter z Castellu je dal pod správu hradeckého vladaře Henlina. V roce 1311 zřejmě vypršela lhůta k ukončení výstavby a opevnění města a na den Nanebevzetí P. Marie (15. srpna) byla městu na čtyři roky udělena svoboda, rukojmí krále Václava II. pro nehotové části opevnění museli zaplatit pokuty a na dokončení opevňovacích prací obdrželo město poloviční slevu na daních. Z pamětního zápisu vevázaného do Knihy svědomí (1311–1470) dále vyplývá, že měšťané za vypracování privilegia a získání svobody zaplatili 8 hřiven pražských grošů (tj. 8 × 64) a za vysvěcení kostela a oltářů 8 kop pražských grošů (tj. 8 × 60). Zápis také specifikuje část výdajů na dokončování městského opevnění.

Díky Knize svědomí se tak výjimečně dovídáme i údaje, které pro většinu dalších měst chybějí. Ale vzácnou shodou okolností můžeme navázat i na další dokumenty. Dnešní Starý Bydžov je stručně zmíněn už v listině českého knížete Bedřicha z 23. dubna 1186 – tedy před 825 lety. Původně románský kostel z pravidelného kvádříkového zdiva zde už tehdy pravděpodobně stál, ovšem s jiným zasvěcením – snad P. Marii, po roce 1204 sv. Prokopu.

Následuje 119 let úplného mlčení pramenů a potom z 19. června 1305 listina pro starobydžovský kostel, vydaná Václavem II. dva dny před jeho smrtí, uvádí: bydžovský (starobydžovský) kostel a kostel v Sadské, k jehož prebendě „byl od starodávna připojen", dostaly od panovníka ves Rosejovice (nyní Rosovice u Dobříše) náhradou „za vše, čím byl námi kostel v Bydžově poškozen, totiž za desátky, které z našich popluží tamtéž měl, za řezníky, pekaře a krčmy, které kostel ve starém městě měl, než jsme je ze starého místa na ono, kde nyní je, přenesli, a za jiné škody, které kostel z tohoto přenesení města námi utrpěl". Přiměřená náhrada byla odhadnuta na 20 hřiven pražských grošů (tj. 20 × 64). Právě na základě textu této vzácné listiny z Archivu metropolitní kapituly pražské, uchovávané nyní v Archivu Pražského hradu, jsme mohli v roce 2005 slavit prokazatelných 700 let města Nového Bydžova.

Když jsem v tom roce psal úvod ke knize Nový Bydžov v proměnách staletí, vzdával jsem jím i hold těm, kteří gotický kostel stavěli: „Co potu stálo opracování a osazení jediného pískovcového kvádru, části klenebního žebra či objemného svorníku, než našel svoje trvalé

místo ve zdivu nejstaršího městského kostela! Kteří tovaryši vypalovali cihly, jimž v klenebních polích ani staletí neubrala na tvrdosti a zvonivém zvuku? Kdo vykovával a plátoval dveře v podvěží, jež přestály všechny pohromy města?"

Vraťme se ale ještě blíže k onomu pamětnímu zápisu. Na 20. straně Knihy svědomí je v českém překladu z latiny doslovně uvedeno: „Též dali jsme biskupu Hermanovi za posvěcení kostela a oltářů 8 kop." Kostel Matky Boží byl zřejmě svěcen ve slavný den Nanebevzetí P. Marie (15. srpna) a biskup Herman byl světící pražský biskup Heřman Zajíc z Valdeku. Jen pro zajímavost – jmenovité zasvěcení kostela je poprvé v Knize svědomí uvedeno až k roku 1463.

Jak zjistil Josef Kurka (Archidiakonáty kouřimský, boleslavský, hradecký a diecese litomyšlská. Místopis církevní do r. 1421, Praha 1914, s. 492–493 a 516–518), i po založení Nového Bydžova zůstal starobydžovský kostel právním farním kostelem a novobydžovský kostel byl jeho filiálkou, i když starobydžovský plebán bydlel ve městě. Bydžov dal také název děkanátu, do kterého v roce 1369 patřilo na 39 far v blízkém i vzdálenějším okolí.

Jména prvních plebánů nejsou známá. První je v Knize svědomí zmíněn až k roku 1345 Konrád (str. 66), v roce 1358 Kniha konfirmační zaznamenává Jindřicha a po jeho smrti byl na faru kanovníkem Leonardem ze Sadské dosazen Jan kněz z Bydžova.

Třebaže můžeme v pramenech sledovat osudy desítek dalších duchovních, neznáme dosud přesné datum přesvěcení kostela na kostel sv. Vavřince. Poprvé je kostel s novým zasvěcením jmenovitě uveden až k roku 1644.

Nově upravovaný kostel byl znovu vysvěcen 26. dubna 1772 světícím biskupem olomouckým Matějem Františkem Chorinským z Ledské. S kostelem bylo současně vysvěceno pět oltářů – hlavní sv. Vavřince mučedníka a oltáře Matky Boží bolestné, sv. Barbory, sv. Ondřeje a sv. Antonína Paduánského.

Gotická trojlodní stavba s křížovými klenbami, korpusem hranolovité věže a severní předsíní tu přes dílčí proměny přečkala sedm století a je starší než chrám sv. Ducha v Hradci Králové a katedrála sv. Víta v Praze. Vstoupíme-li do kostela severní předsíní, spatříme svorník klenby se vzácným raněgotickým reliéfem zrcadlově obráceného královského lva, jeden z klenotů plastiky z období počátku vlády Jana Lucemburského. V hlavní lodi jsou svorníky s reliéfy hlavy Krista a královského lva a v interiéru podvěží se vzácně dochovaly dvoje kované gotické dveře. Z gotického mobiliáře je zachována cínová křtitelnice z roku 1489.

Původní stavba měla také zvláštní světelné poměry – proti přesvětlenému kněžišti se všemi okny (staré oltáře nedosahovaly k parapetům) byla hlavní loď osvětlována jen nepřímo okny z vedlejších lodí. Tak vznikl světelný kontrast, který byl právě v novobydžovském kostele neobvykle výrazný – tzv. optizace gotického prostoru.

Vzhledem k tomu, že v neprospěch starobylého interiéru byly už v minulých stoletích plochy klenebních polí a všechny kamenné prvky obíleny, využili jsme nyní možnosti, aby alespoň prostor severní předsíně byl restaurován. Snad jednou se naši potomci dočkají, že i celý interiér kostela se vrátí ke svému původnímu vzhledu, kdy znovu vystoupí všechny pískovcové prvky kleneb, svorníků a sloupů. Dosud velmi rušivě působí i spleť různých spojovacích drátů kolem kostela.

Řada dalších vzácných památek z děkanského kostela nyní zdobí expozici muzea – dva chrliče z nároží věže, dvě hlavy andílků ze západního portálu a část profilovaného žebra z vrstvy nad klenbou v podvěží z první pol. 14. století, torzo gotického náhrobku z počátku 16. století, kované plátované dveře z 16. století z bývalé Prosečovské hrobky, oltář archa bydžovská (kolem 1530 a 1605) – klenot výstavy Umění české reformace na Pražském hradě a barokní malované deskové jesle (po roce 1730), výjimečný exponát pražské výstavy Sláva barokní Čechie. Z bohoslužebných předmětů je nejvzácnější zlacený kalich s paténou z 16. století. Návštěvníci expozice také mohou obdivovat rukopis Postily Jakoubka ze Stříbra z let 1419–20, který se z pražského prostředí dostal na faru do Nového Bydžova. Vzácný je také prvotisk Olomouckého misálu, tištěný v roce 1499 v Norimberku. Letošní jubilejní rok je jedinečnou příležitostí nejen k návštěvě děkanského kostela, ale i k prohlídce vzácných památek uchovávaných v našem muzeu.

Jaroslav Prokop

Judisté informují

Dne 29. 9. 2011 jsme odjížděli na Judo camp, který pořádal Judo klub Čáslav. Děti měly sraz v 15:00 hodin na náměstí v Novém Bydžově. Odjížděli jsme ve složení Jakub Marek, Tomáš Novotný, Daniel Čech, Adam Malich a v Čáslavi se k nám připojil Lukáš Motyovszki. Děti vezl Pavel Lingr. Cesta probíhala bez problémů, i když v Čáslavi nás trochu zdržela objížďka, ale přesto děti dobrá nálada neopustila, cestou si pouštěly na DVD „Oggyho".

Při příjezdu nás přivítal Martin Horský, který se hned s každým naším judistou osobně přivítal, představil se a hned se šlo na věc, žádné zdržování. Děti se převlékly do kimon a začal skvělý víkend plný juda, zábavy, fyzičky, dobré nálady a též skvělého počasí, které se opravdu vydařilo.

Hned první den začal judo rozcvičkou, následovaly základy gymnastiky (přemety, salta s dopomocí atd.) a tréninkového randori. Pro ty nejlepší, kteří se snažili (což byla většina), byly přichystány odměny v podobě ovesných tyčinek a tatranek.

V sedm hodin byl odchod na večeři a po ní se sedělo a vyprávělo o vzniku juda, o smyslu juda a jeho poslání a o našich největších judistech– jak současných, tak i těch minulých.

Pak bylo od 21–22 hod. osobní volno a poté následovala večerka. Děti byly ještě chvíli vzhůru a vyprávěly si dojmy z prvního dne. A tak začalo nejedno přátelství, které se v následujících dnech ještě více umocnilo. Druhý den začal již v 7 hodin ranní hygienou a pak následnou venkovní rozcvičkou s během na snídani.

Pak bylo chvilku volno a šlo se opět na judo, začalo se strečinkem, pak rozcvičkou a procvičováním a opakováním různých chvatů. (hlavně nohy, o- uči- gari, kouči, atd.).

Pak následovalo randori podle váhových kategorií, které bylo velkým přínosem, protože děti se praly i s jinými judisty z oddílů. Zapomněl jsem se zmínit, že kromě Bydžova a samozřejmě Čáslavi, tam byly kluby z Kolína a Chlumce nad Cidlinou, celkem něco přes padesát dětí.

Hlavní trenér kladl důraz na to, aby byly procvičovány chvaty, které se předtím nacvičovaly a byly používány přímo v pohybu a v zápase, což některým dětem právě chybí. Znají je, ale nedokáží je použít při zápase, a tady měly reálnou možnost to právě vyzkoušet!

Pak následovala zajímavá ukázka judo masáže, kterou se i děti v podání Martina učily, závěrečné vydýchání a hurá na oběd, ten byl přesně ve 12 hodin a jak jinak, než že se na něj běželo.

Po obědě byl polední klid cca 2 hodiny, který ale klid vůbec nepřipomínal. Děti nabité atmosférou chvilku neposeděly.

Odpoledne se jelo ještě jedno randori s nácvikem kombinací různých chvatů a pak se šly hrát hry ven, různé soutěže a závěrečný fotbálek. Pak již běh na večeři a zpět do tělocvičny na večerní randori, které probíhalo kompletně nácvikem boje na zemi, různé přechody do držení a úniky z něho, dále judo masáž a závěrečný strečink. Pak byla možnost, aby se děti samy rozhodly, zda půjdou na večerní procházku Čáslaví, nebo zůstanou v tělocvičně. Skoro jednohlasně bylo rozhodnuto, že se půjde ven. Prošli jsme centrum, dále zajímavé lokality hezky osvícené, s výkladem historie, podané v zábavné formě. Po procházce následoval návrat, rozdání jablíček a volná zábava. Toho dne byla večerka posunuta na 23. hodinu. V půl dvanácté už bylo slyšet jen oddychování, jasný doklad toho, jak děti byly unavené a vybité.

Poslední ráno začalo téměř stejně, jen se neběželo na snídani, ale dala se rozcvička na schodech, kde se běhalo. (skákalo po jedné, po druhé noze i snožmo atd.)

Po snídani byla opět rozcvička a pak již očekávané soutěžní randori, v kterém byl kladen důraz na bojovnost, nasazení, použití již procvičených chvatových kombinací a hlavně boje na zemi, protože dnes se v mláďatech a v mladších žácích dočká úspěchu jen ten, kdo má dobrý boj nejenom vestoje, ale také i boj na zemi.

Nakonec se balilo a šlo se na oběd. Následovalo loučení a odjezd domů.

Závěrem se dá říci, že tento kemp byl pro děti opravdovým přínosem: Posílení fyzičky, mnoho zápasů, (hlavně s cizími soupeři) nespočet randori a také poznání nových přátel.

Jen je velká škoda tak malé účasti, protože kde jinde se děti mohou tak dobře bez stresu poprat než na judokempu! Potom i zápas bude pro ně jen další výzvou, nikoliv stresem…

Pavel Lingr

Judisté končí sezónu 2011

Letošní rok se pomalu chýlí ke konci a stejně tak končí podzimní část sportovní sezóny. Nastává čas bilancování, zamýšlení se nad tím, co jsme zvládli dobře, co mohlo být lepší a kde se nám třeba vůbec nedařilo.

Začněme situací v oddíle. Ta je stabilní, všichni na svých pozicích pracují výborně. Trenérka Olina Jiroušová se dobře stará o nejmenší děti v přípravce a o mláďata. Předává je Hance Lingrové, která úspěšně trénuje mladší žáky a žákyně. Jiří Hruška se stejně dobře stará o kondici našich dorostenců a juniorů.

Dále závody, které pořádáme. Je jich poměrně hodně, podrobně jsme je popisovali v minulém příspěvku. Myslím si, že mohu napsat, že jsme se pořadatelské úlohy vždy zhostili dobře a všechny soutěže proběhly bez problémů, za což patří dík členům oddílu a také rodičům.

Významnou událostí letošního roku bylo vybudování nové velké tělocvičny s posilovnou. Na tuto tělocvičnu jsme čekali celých pět let a v tomto roce jsme se konečně dočkali. Je to pěkný dárek ke dvacátému výročí bydžovského juda, které budeme slavit v příštím roce. Ano, je to tak, judo bude v Novém Bydžově již dvacet let! Tělocvična byla vybudována svépomocí a na tom, aby bylo možné ji vybudovat, má největší zásluhu pan ředitel ZŠ Karlova Mgr. Ladislav Vlachý a jeho zástupkyně Mgr. Jana Syřišťová. Vše by se ovšem neobešlo bez finanční podpory města.

O soutěžích, které pořádáme, jsme se zmínili, teď ty, kterých se účastníme. O všech jste pravidelně informováni prostřednictvím internetu na stránkách www.judonb.cz , tak se tu rozepíšeme jenom o těch nejdůležitějších.

Šestikolová soutěž Polabská liga končí 10. 12., a to už tento článek bude ve zpravodaji, ale nejspíš v letošním roce nevyhrajeme. Od roku 1997 se nám Polabskou ligu nepodařilo vyhrát jen dvakrát a letos to bude nejspíš potřetí. Neúspěchy vždy šlapou na paty úspěchům a pro nás bude důležité se z této situace pro příští rok poučit.

Starší žáci vyhráli již počtvrté krajský přebor družstev a opět postoupili na přebor ČR, který bude 26. 11. v Benešově.

Naši junioři a dorostenci si dopřávali dorosteneckou ligu za družstvo Jičína, kde se družstvo úplně rozpadlo z důvodu tragické smrti trenéra SKP Judo Jičín Petra Sýkory, zvaného Pecan. Ten tragicky zemřel v květnu letošního roku. Skončili jsme na 8. místě z 12 družstev ČR. V příštím roce se budeme prát o kvalifikaci do dorostenecké ligy, abychom mohli postoupit do této prestižní soutěže.

V jednotlivcích jsme získali 7 medailí – 5 prvních a 2 třetí. Tituly Přeborníků a Mistrů ČR získali Veronika Bučková, se ziskem dvou titulů juniorské MČR a dorostenecké ČR, Olina Jiroušová vyhrála veteránky, Lenka Matějovská seniorky, Zdeněk Rybáček mladší žáky. Třetí místa vybojovaly Renata Kvasničková a Pavla Matějovská. Páté bodované místo obsadil David Doskočil a Tadeáš Vávra. Sedmé, ještě bodované místo Michal Černý. Devátý skončil Daniel Mika. Ostatním se soutěž PČR či MČR nevydařila, snad se jim bude v příštím roce dařit lépe.

Na závěr lze říci, že letošní sezóna rozhodně nepatřila mezi ty nejhorší, závodníci postupně vyzrávají a lze očekávat, že se jim bude dařit lépe a lépe. Pokud k tomu ještě budeme mít trochu sportovního štěstí, tak si jistě ani v příštím roce nebudeme mít na co stěžovat. Když jsme u toho příštího roku, tak vám již nyní připomeneme, že v červnu se bude na zimním stadionu konat 14. ročník mezinárodního turnaje, na který vás srdečně zveme.

Také bychom rádi poděkovali všem rodičům, kteří nám pomáhají, všem sponzorům, kteří nás sponzorují, a všem příznivcům, kteří nám fandí.

Tyto všechny a celou širokou veřejnost zveme na ples, který se koná 10. 12. v pohostinství U dvou kocourů ve Starém Bydžově, a všem přejeme mnoho úspěchů, zdraví a štěstí do dalšího roku.

Erika Jelínková
za DDM Nový Bydžov

Bydžov navštívil inspektor deníku Sport

Foto: Radim Trusina

Foto: Radim Trusina

Výsledkově se sice fotbalistům Nového Bydžova v divizi C moc nedaří, jsou na sestup, ale zázemí mají „na postup". Městský stadion, kde je klub v dlouhodobém nájmu, je velmi útulným fotbalovým místem v klidném prostředí mezi zástavbou rodinných domů a zelení. Žádné rušivé vlivy kolem, pro fotbal ideální.

V celém areálu je hodně vidět rekonstrukce spodní části tribuny, v níž jsou kabiny, vedle ní nový chodník ze zámkové dlažby. Horní část tribuny, kde je 500 diváckých míst, sice na úpravy čeká, ale není to znát.

Dřevěné lavice jsou v perfektním stavu, navíc čisté, což není ve fotbalových ochozech zcela obvyklé. Celková čistota všech míst je plusem bydžovského stadionu.

Trochu úsměvně pak působí, když za zády diváků visí šňůry na prádlo s kolíčky, kde se suší dresy. Návštěvníky ale nijak neomezují.

Tahle drobnost jen dokládá atmosféru, kterou na fotbale v Bydžově zažijete. Na zápasy v sedmitisícovém městě chodí kolem tří stovek diváků, což je na divizi velmi slušná návštěva, přesto působí Bydžov spíš jako rodinný klub. Čaj vám dají do hrnečku, ani nechtějí zálohu. Dole u občerstvení je pergola, kde se dá příjemně posedět.

Klobása za 40 Kč, pivo Gambrinus za poloviční cenu, obsluha vstřícná a příjemná. Škoda jen vyššího vstupného (40 Kč na sezení, 30 Kč na stání), ačkoli ke vstupence nedostanete žádný program se základními informacemi. Tenhle výpadek ale výborně nahrazuje perfektní hlasatel, který divákům oznámí i asistence u gólů. Je věcný, hlásí všechno důležité, ale hlavně: je mu skvěle rozumět.

Proč nevydáváte zápasový program, ač máte vyšší vstupné?

„Je to nákladná záležitost a my šetříme. Nemáme žádného hlavního sponzora, který by dal vyšší částku na rok. Kdybychom ho měli, může jít vstupné dolů. Takhle z něj platíme náklady spojené s rozhodčími. Ženy vstupné platit nemusí, ptáme se jich, jestli přispějí taky – většinou ano. V neděli jsme vybrali 5500 korun, zaplatili jsme rozhodčí áčka i dorostu a skončili jsme 500 korun v mínusu." Rostislav Doležal, sekretář RMSK Cidlina Nový Bydžov.

Co je fotbalový inspektor?

Redaktoři Sportu si každý víkend vyberou jeden zápas v nižších soutěžích, kam bez ohlášení přijedou a provedou „inspekci" – na místě otestují, co může fotbalový fanoušek očekávat od návštěvy daného stadionu. Hodnotí se pět základních kritérií: stadion – dojem z místa a jeho celkový vzhled, komfort – služby pro diváky, zápasový program, počet míst k sezení a stání, výhled a čistota, cena vstupenky, možnost parkování, občerstvení – jeho dostupnost, kvalita a cena, atmosféra – počet diváků, způsob fandění a objektivita, hlasatel, tombola, doprovodný program, atraktivita hry – jak moc svým fotbalem baví domácí tým.

Každá tato kategorie je ohodnocená na číselné stupnici 1–10 s tím, že desítka je maximální počet bodů, stejně jako je to u hodnocení hráčů v první fotbalové lize. Všechny udělené body se sečtou a vydělí pěti, z čehož vyjde výsledná známka klubu.

Hodnocení stadionu Nový Bydžov

Stadion – 9, komfort – 7, občerstvení – 8, atmosféra – 8, atraktivita hry – 5.
Výsledná známka – 7,4.

Dosavadní žebříček hodnocených stadionů

1. Žatec (divize B) 7,4
2. **Nový Bydžov (divize C) 7,4**
3. Sedlčany (Středočeský přebor) 7,2
4. Česká Lípa (třetí liga) 7
5. Loko Vltavín (třetí liga) 6,8
6. Soběslav (Jihočeský přebor) 6,4
7. Horažďovice (Plzeňský přebor) 6,2
8. Litovel (Olomoucký přebor) 5,8
9. Humpolec (Přebor Vysočiny) 5,6
10. Hodonín (divize D) 3,8
11. Brumov (divize E) 3,4

DVOJNÁSOBNÁ RADOST OLEŠNICKÝCH MAŽORETEK

Česká hymna zněla nad ztichlou sportovní halou – mažoretky z Olešnice se staly Mistryněmi Evropy!

Je to neuvěřitelné! Po 23 hodinách jízdy autobusem, takřka dvou hodinách jízdy trajektem otevírají ospalé mažoretky oči a pohlíží přes skla na anglickou krajinu. Pocit to je nepopsatelný. Za dva dny se olešnické soubory setkají s těmi nejlepšími týmy z celé Evropy.

Na tento šampionát se probojovaly řadou oblastních, zemských a národních vyřazovacích kol. Po dosažení mistrovských titulů na Mistrovství republiky byly soubory Červánky a Střípky nominovány na Mistrovství Evropy, které se konalo v anglickém městě Bath.

Věděly jsme, že to bude tvrdý boj, a poctivě jsme se na něj připravovaly, abychom Evropě ukázaly, že i malá republika může mít velké úspěchy.

Dne 28. 9. 2011 jsme tedy odjely do anglického Bathu, místa konání tohoto klání. V pátek probíhaly prostorové zkoušky ve sportovní hale a v sobotu ráno bylo mistrovství slavnostně zahájeno. První šly bojovat Střípky v kategorii Parade Corps senior (pochod kolem haly, zaměřený na přesné provádění obrazců, tanečních prvků a samozřejmě práci s holí). S blížícím se časem vystoupení nervozita stoupala.

Kolem dvanácté hodiny nastoupily Střípky na soutěžní plochu. Česká tribuna začala okamžitě skandovat známé „Kdo neskáče, není Čech". Je s podivem, že tribuna nápor vydržela… Soutěžní skladbu předvedly v maximálním nasazení a za bouřlivého potlesku tribun.

Ten samý den v odpoledních hodinách čekal na Červánky stejně nelehký úkol. Soutěžily v kategorii Parade Corps juvenil. I ony ho zvládly s hrdostí a hala jásala. Oba soubory byly povzbuzovány nejen českým publikem, ale celou halou napříč účastnickými zeměmi. Potlesk mažoretkových velmocí, jako je Holandsko či Chorvatsko, byl pro dívky velikou odměnou.

Teď už vše záleželo na porotě a my čekaly na její verdikt. V neděli navečer byly výsledky sečteny a následovalo slavnostní zakončení a předávání pohárů a medailí. Když při vyhlašování výsledků došlo na naši kategorii, byla nervozita nepopsatelná. I když jsme věděly, že

jsme soutěžní skladby předvedly skvěle a publiku jsme se líbily, rozhodující byl názor patnáctičlenné odborné poroty, složené ze všech účastnických států.

Už bylo vyhlášeno třetí i druhé místo, ale my stále neslyšely název naší země. A pak to přišlo. Moderátor vyhlásil: …„AND THE FIRST PLACE AND THE WINNER OF CHAMPIONSHIP IS – CZECH REPUBLIC!" (…a první místo a vítěz evropského šampionátu je – Česká republika!). Červánky získaly zlato na mistrovství Evropy. Nervozita by se dala krájet. Červánky mají zlato, co ale Střípky? Těm doposud zlatá medaile unikala. A opět se halou neslo: … „AND THE FIRST PLACE AND THE WINNER OF CHAMPIONSHIP IS – CZECH REPUBLIC!". I Střípky mají zlato. Radost obou souborů byla obrovská a jediné oko nezůstalo suché. Při české hymně na stupních vítězů jsme prožily dosud nejhezčí okamžiky naší „mažoretkové kariéry". Ta dřina stála za to!

Ke konci tohoto článku bychom chtěly vyzdvihnout veliké DÍKY našim trenérkám Daně Svobodové a Mirce Stárkové za všechen volný čas, který nám věnovaly, a za vymýšlení vítězných choreografií. Dále děkujeme pánům Luboši Kholovi a Pavlu Školníkovi za zajištění ubytování a všech potřebných věcí v Anglii. Velký dík patří také naší výborné kuchařce Katce Průchové a Michalu Průchovi, kteří se celý pobyt v Anglii i cestou domů starali o to, abychom neměly hlad. Obrovským překvapením pro nás bylo přivítání v Chlumci nad Cidlinou, které pro nás potají ještě z Anglie zorganizovaly naše dospělé doprovody. Odehrál se zde takový malý „Staromák". Děkujeme všem, kdo nás přišli při příjezdu přivítat – panu Jelínkovi – starostovi obce Olešnice, panu Uchytilovi – starostovi města Chlumce nad Cidlinou, kapele Melodybrass v čele s Honzou Petrovickým, taneční skupině Dup-pot, všem rodičům, babičkám, dědečkům a dalším našim příznivcům. Takové přivítání jsme ještě nezažily. Skupina Dup-pot v krojích nás vítala chlebem a solí, kapela Melodybrass hrála do pochodu i tance, na několika transparentech stálo „Vítáme mistry Evropy", pan Jelínek předal všem dívkám krásnou růži a vedoucím souborů krásnou kytici. Bylo i šampaňské a spousta dalších krásných překvapení.

Děkujeme vám všem, že jste nám krásné přivítání připravili!

Střípky a Červánky
olešnické soubory mažoretek

Sletová štafeta 2011

Ve dnech 23. 9.–25. 9. proběhla Sletová štafeta 2011 jako předzvěst „XV. Všesokolského sletu – 150 let v pohybu", který se bude konat v červenci 2012 v Praze na Strahově.Všechny jednoty župy Orlické měly své trasy. Ta naše začínala 23. 9. v Chlumci nad Cidlinou a vezla se na trase Nový Bydžov – Nechanice – Probluz – Těchlovice – Pražské Předměstí – a skončila 25. 9. v Hradci Králové na stadionu. Každá jednota měla svou stužku, kterou předala k ostatním na SLETOVÝ KOLÍK. Štafety ze všech žup se pak sešly v neděli 25. 9. v Tyršově domě a budou zde vystaveny až do XV. Všesokolského sletu. Záštitu nad naším krajským sletem převzal primátor města Hradec Králové MUDr. Zdeněk Fink.

Na fotografii: Předávání Sletové štafety - zleva starosta TJ Nechanice bratr Miloslav Jenčík, starosta TJ Nový Bydžov bratr David Drábek s nadějnými volejbalisty z Nechanic.

Zvláštní poděkování patří všem pořadatelům letošního tanečního kurzu za jejich čas a práci bez nároku na odměnu, týmu nohejbalistů za přípravu sálu a ještě jednou tanečnímu mistrovi s partnerkou za nový vítr do plachet. Dříve bylo slyšet: To zas bude zabitých sobot..., nyní: My se na ty soboty těšíme, škoda, že končí...

Vlaďka Dítětová

Rozhovor s tanečním mistrem

Je to (naštěstí) stejné rok co rok. Se začátkem školního roku ožije v sobotním odpoledni i naše Sokolovna. Místní i přespolní adolescenti v doprovodu svých příbuzných a známých hravě naplní celý sál a přehlídka krásy, mládí a módy začíná! Je to sice stejné rok co

rok, ale letos je to přece jen v něčem nové, obměněné, zkrátka jiné. Kurz vede totiž jiný taneční mistr s partnerkou. Ti, kteří mají starší děti, tedy ti, kteří mohou porovnat taneční dříve a nyní, změnu jednohlasně kvitují.

Rozhodla jsem se proto oslovit pana Jiřího Šulce a přiblížit i vám jeho osobnost. Velmi ochotně mi odpověděl na několik otázek. Tady jsou:

Věra Kubelková: Pane Šulci, působíte jako taneční „profík", věnujete se tanci, nebo máte civilní povolání?

Jiří Šulc: Pokud působím jako profík, pak je vše v pořádku. Vše kolem tance přímo zbožňuji. Ale k Vaší otázce, ano, mám civilní zaměstnání, taneční kurzy jsou můj koníček a zábava v jednom. Mám ještě další koníčky, fotbal, šachy a curling.

V. K.: Překvapilo Vás něco na tanečním kurzu u nás v Novém Bydžově?

J. Š.: No tak určitě mne velmi překvapil velmi obětavý přístup všech pořadatelů, to v první řadě. Poté mne překvapila soustředěnost a zájem všech kurzistů. Také jsem velmi překvapen honosnými róbami, které dívky předvádí na každé prodloužené. Domnívám se, že představa nutnosti dlouhých honosných šatů na taneční zábavě je přežitá (je minulostí). Ale vůbec to neodsuzuji, naopak, chápu to. Domnívám se, že pro každou dívku je to příležitost, jak se legálně stát vytouženou a obdivovanou princeznou. Já osobně si myslím, že v jednoduchosti, funkčnosti, střihu, případně barvě je síla, ne ve velikosti.

V. K.: Na taneční každý rád vzpomíná, jak je to u Vás?

J. Š.: Které máte na mysli? Pokud mé první taneční, tak tam mne museli rodiče doslova, a to do slova, dotáhnout. Měl jsem slíbeno, že pokud projdu oněch 13 lekcí, dostanu motorku (Simsona enduro). Pro tuto motorku bych tehdá klidně i půl roku myl nádobí za celou rodinu a tatínkovi říkal, vaše blahorodí, jestli mi rozumíte. Takováto nabídka se neodmítá. Rodiče museli tehdy 3 dny a 2 noci stát i spát před tehdejší MOTOTECHNOU, aby byli schopni dostát svého slibu. Hrál jsem fotbal, ale nějaké trdlování, to pro mne nebylo. Až jsem poznal Vlaďku Králíčkovou z Kozojídek, to je tady kousek od Vás, tak se vše změnilo. Co všechno člověk udělá pro přízeň mladé, krásné a okouzlující dívky. Poté jsem začal čím dál, tím víc trénovat tanec, a když mi trenér fotbalového (divizního) týmu dal vybrat, jestli fotbal, nebo tanec, rozhodl jsem se pro tanec. Je to nádherný a nesmírně obtížný sport. Pokud mohu srovnávat nesrovnatelné (fotbal – tanec), je tanec mnohem náročnější. A jsem to ochoten komukoli a kdykoli dokázat.

V. K.: Jak se máte?

J.Š.: Tak to je krásná otázka. Děkuji za ni. Mám se v poslední době hodně pracovně. Práce mne zaměstnává přes den, večer a v SO a NE i odpoledne, celkem čtyřikrát v týdnu taneční, stavební úpravy rodinného domu v Jičíně, času málo. Ovšem na rodinu, své nejlepší kamarády a na Vás si čas vždy najdu. Každý rok kupříkladu jezdíme s kamarády na 6 dní do Itálie lyžovat. Letos tím žijeme už od začátku října. Když se s kamarády setkáme, tak se bavíme o tom, jak a kde si necháme nabrousit hrany lyží, jaký druh vosku kdo použije, jaké kdo lyže s sebou poveze, co má za vázání, čím vším se vybavíme, prostě každý je odborníkem. Už se těším, jak nebudu muset celý týden uklízet, nebudu se muset holit, vo-

nět, budeme se s kamarády volně bavit o ženách, autech, jídle, pití. To bude naše expedice – Apalucha 2011. Mějte pěkný den a děkuji za Váš zájem.

I my moc děkujeme.

Sympaťák, že! Letos mám v tanečních syna. Jsem velmi ráda, že bude mít moc hezké vzpomínky a dobrý pocit z tancování díky panu Šulcovi a jeho partnerce. Naštěstí on o motorku moc nestojí!

Věrka Kubelka

Připravujeme v Sokolovně

- Mikulášská a vánoční besídka Pouze pro členy Sokola
- V lednu 2012 volejbalový turnaj smíšených družstev
- 21. 1. 2012 – společenský ples ZŠ Karlova
- 2. 3. 2012 – společenský ples ZŠ Klicpery

Taneční zábavy, Sokolské slétnutí (cyklo-akce), taneční kurz a během roku – barvení vajíček, čarodějnice, den dětí, pouštění draků a pod.

ŠACHOVÝ TURNAJ MLÁDEŽE KARLOVA KORUNA

Základní škola Karla IV. se stala dějištěm 14. ročníku šachového turnaje mládeže Karlova koruna, pořádaného DDM Nový Bydžov ve spolupráci s KHŠS. Turnaj zahájil poprvé v roli ředitele DDM Jaroslav Hnát. Hrálo se ve čtyřech kategoriích. V nejstarší kategorii se nejlépe dařilo 1. Vojtěchu Kykalovi před 2. Matějem Kosařem, 3. Vojtěchem Vávrou a domácím hráčem 4. Matějem Bourou. V dalších kategoriích zvítězili Ondřej Kabelka, Vojtěch Kořínek a Jáchym Janouch. První zkušenosti z turnajů krajského formátu získali svou účastí bydžovští hráči Daniel Čech, Tomáš Králíček a Pavel Mühlstein. Zkušení bydžovští šachisté Martin Šedivý a Patrik Římal vypomáhali panu MUDr. Aleši Lukšovi v roli rozhodčího. Zúčastnilo se celkem 60 mladých šachistů Královéhradeckého kraje.

PaedDr. Vaňková Marcela

MISTROVSTVÍ ČECH V ŠACHU

Nejlepší šachisté se během podzimních prázdnin sjeli do Harrachova na Mistrovství Čech mládeže v šachu. Z bydžovské výpravy osmi hráčů se nejlépe dařilo Vojtěchu Vaníčkovi (5 bodů). V kategorii do 16 let úspěšně bodovali Matouš Pražák, Tomáš Karásek a Pavel Zolman. Poprvé si mistrovskou soutěž H14 zahrál Adam Binko. Pěkného výsledku dosáhl lídr bydžovské mládeže 17. Martin Šedivý (4,5 bodu) ve FIDE turnaji. V openu B se umístili v první polovině startovního pole Matěj Boura (5 bodů) a Patrik Římal (4,5 bodu). Všichni hráči pravidelně nastupují v krajské soutěži dospělých v týmu Jiskry RMSK Nový Bydžov A, v 1. lize mladšího dorostu, a Martin Šedivý dokonce v nejvyšší soutěži družstev ČR – v extralize dorostu. Všem šachistům blahopřejeme.

PaedDr. Vaňková Marcela

Rekordních 86 účastníků se v sobotu 5. listopadu sjelo na 8. ročník cyklistické akce Dušičková jízda, pořádané klubem Novobydžovští dinosauři. Předstartovní společná fotografie v parku před novobydžovským hřbitovem bohužel nezachytila ty, kteří ihned po zapsání do listiny vyjeli na trasu. V cíli u oběda se však všichni lehce znavení a hlavně ve zdraví opět setkali.

SPORT V ÚSP CHOTĚLICE

Pravidelné tréninky ve stolním tenise slaví úspěch. Dne 2. listopadu 2011 se tři klienti z ÚSP Chotělice zúčastnili v Hradci Králové regionálního přeboru východních Čech ve stolním tenisu. V silné konkurenci 18 účastníků obsadil náš klient Vladislav Hladík krásné třetí místo.

K lepším podmínkám pro sport přispěly i nové prostory zámku. Od jara 2011 mohou klienti trénovat v nově zrekonstruovaných půdních prostorách. Herna má vytvořeny všechny podmínky pro stolní tenis, proto zimní příprava klientů pro nadcházející sezónu nebude přerušena.

Bc. Alena Boudyšová
sociální pracovnice

Jumping Kids a Jumping Junior aneb zábavné cvičení pro děti

V září letošního roku jsme zahájili v prostorách tělocvičny Novobydžovského gymnázia 10hodinový kurz cvičení na trampolínkách Jumping Kids (pro děti od 5 do 7 let) a Jumping Junior (pro děti od 8 do 11 let). Kurz uběhl jako voda a děti si trampolínky opravdu užily. I ty menší, které přišly na první hodinu s obvyklým dětským strachem z nového a neznámého, během chvíle zapomněly na slzičky, odcházely s úsměvem, a na další hodiny se již dokonce těšily. Hodiny s dětmi byly sestaveny z jednoduchých choreografií na dětské písničky a byly prokládány různými hrami, ať už na trampolínkách nebo mimo ně, tak, aby děti udržely pozornost a cvičení je bavilo. Každá hodina byla zakončena příjemným a nezbytným protažením. Na závěr celého kurzu čekal na každého diplom o jeho absolvování a sladká medaile. Všem dětičkám děkujeme za příjemné, společně strávené chvíle a doufáme, že zde našly nejen lásku k pohybu, ale třeba i nové kamarády.

V lednu 2012 bude zahájen kurz nový, opět věkově rozdělený tak, aby si všichni přišli na své. Tímto všechny dětičky, které si chtějí vyzkoušet řádění na trampolínkách zvané Jumping, srdečně zveme. Těšit se na vás budou diplomované cvičitelky s pedagogickou praxí. Rádi samozřejmě přivítáme i vaše maminky na hodinách pro dospělé.

Ježíškovi nabízíme i dárkové poukazy na kurzy Jumping Kids, Jumping Junior a Powerjogu. Dále pak pernamentky na Aerobic, Jumping a Bodyforming. Bližší informace, rezervace kurzů a vánoční dárkové poukazy na tel. č. 777 197 406 nebo na stránkách www.aerobicspetrou.cz

Petra Ryplová a Pavlína Zmítková

VZPOMÍNKA NA NÁŠ LETNÍ TÁBOR „PLÁTĚNKA" – I. BĚH

Jako každý rok proběhl pod vedením Michala Pavelky letní tábor Plátěná osada. Tábor je určen pro děti ve věku od 8–16 let.

V letošním roce jsme se sešli v hojném počtu, jelikož se přihlásilo více dětí, než jsme očekávali. Tento rok jsme sestavili 7 oddílů, ve kterých bylo kolem 12 dětí.

Tábor začal příjezdem vlaku do Železného Brodu, ze kterého jsme šli pěšky do tábora. Při slavnostním zahájení u táborového ohně představil „šílený vědec" celotáborovou hru, která se konala v duchu cestování časem. I přes občasné nepříznivé počasí se pod vedením zkušených vedoucích a praktikantů děti naučily nové dovednosti, jako je morseovka, střelba ze vzduchovky nebo jízda na lodi. Děti si zahrály spoustu her, ať už v táboře, či v lese. Tento rok jsme starším dětem umožnili hrát air soft, což převážně chlapce velice zaujalo. Kromě soutěžení oddílů děti soupeřily v mnoha disciplínách. Vítězství se sčítala po kategoriích. Vítězové si odnesli skvělé ceny jako stan či luk a šíp. Děti byly i podle výkonnosti rozděleny do skupin, které šly na celodenní výlety. Navštívili jsme například Drábské světničky či Trosky.

Strávili jsme 14 dní v krásné přírodě, zažili jsme spoustu úžasných příhod, na které budeme ještě dlouho s úsměvem na tváři vzpomínat. Těšíme se na příští rok, až se všichni znovu sejdeme, a doufáme, že přibude spousta nových táborníků, kteří si zamilují tábor minimálně tak jako my.

Tereza Tichá

Klub Českých Turistů Jiskra Nový Bydžov pořádá od 29. 6. do 13. 7. 2012

LETNÍ TÁBOR PLÁTĚNÁ OSADA — I. BĚH

(www.taborplatenaosada.cz)

Sporty: základy kanoistiky a vodní turistiky, turnaje v kopané, volejbalu, nohejbalu, přehazovaná, vybíjené, stolním tenise, softbalu, friesbee, ve volném čase líný tenis, badminton, kolektivní hry, v přilehlých lesích „bojové" celotáborové hry, noční hry, lehká atletika, orientační běh, šipky, jóga, lukostřelba, střelba ze vzduchových a airsoftových zbraní

Turistika: práce s buzolou, orientace a čtení v mapě, celodenní a půldenní výlety do okolí Českého ráje (Suché skály, Bozkovské jeskyně, Trosky, Frýdštejn...), posezení s kytarou při táborových ohních

Poznávání: soutěže v poznávání místní fauny a flory, spaní pod širým nebem, spaní v tee-pee, práce s keramikou, výtvarné práce s přírodninami, malování + každoroční překvapení

Tábor Plátěná osada se nachází u obce Splzov (JN) 2 km od Železného Brodu směrem do Turnova na břehu řeky Jizery, nabízí tak možnost vlastního koupání. Odjezd ze železniční stanice Nový Bydžov.
(pro děti od 8 do 16 let)

Cena celého turnusu 3 400 Kč

(v ceně je zahrnuto ubytování, jídlo 6× denně, doprava, výlety, věcné ceny, pojištění dětí)

Přihlášku můžete posílat e-mailem, poštou nebo osobně.

Kontakt: Mgr. Michal Pavelka, Starý Bydžov 136, 503 57, mihal.pavelka@centrum.cz, tel. 605 402 974, Ing. Romana Kubátová (tel.: 775 270 646)

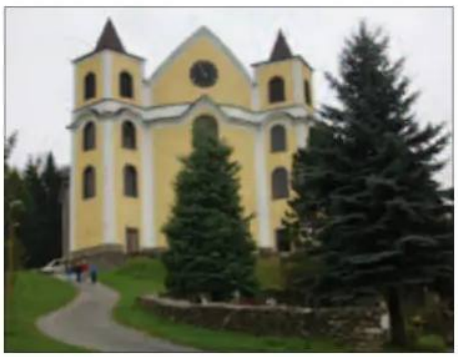
STRES – NÁŠ PŘÍTEL NEBO NEPŘÍTEL ANEB MŮŽEME SE RESTARTOVAT?

Dnešní doba je věkem informací. Hrnou se na nás ze všech stran, když nám nějaké chybí, sedneme k Internetu, klikneme a máme jich tisíc k tématu, které nás zajímá. Proč tedy nejsou všichni lidé kolem nás neustále v pohodě, když mají tolik možností zjistit, jak na to?

Často slýcháme kolem sebe, „jsem přepracovaný“, „nic nestíhám“, „mám toho plné zuby“, „politici mě štvou“... Říkáme tím, že se necháváme ovlivnit z vnějšku, ať už je to práce, ve které nejsme spokojeni, nebo prostředí, v kterém žijeme. Neradi už mluvíme o tom, že si to způsobujeme sami. Neustále někam spěcháme, chceme mít víc peněz nebo to, co mají ostatní, sotva něčeho dosáhneme, ani si to neužijeme a už hledáme něco většího, lepšího. Špatná zpráva je, že málo pečujeme o své vnitřní pocity, intuici a základní lidské potřeby a že přehlížíme signály ve formě bolestí, psychické nepohody, nebo dokonce měřitelných projevů, jako je vysoký tlak, které nám vysílá naše tělo. Možná se i stydíme připustit, že něco jako intuice vůbec může existovat, když si na ni nejde sáhnout ani ji zrentgenovat. Příznaky psychické zátěže se začínají objevovat i u lidí, kteří působí na své okolí jako silní jedinci, kteří jsou schopni vše ustát. Stres nás prostě dostává a je dobré si to připustit. Přitom stres sám o sobě škodlivý není. Jeho důležitou úlohou je chránit organismus před nebezpečím tím, že nás přímo upozorní na hrozbu, dostává naše tělo i mysl do stavu pohotovosti a udržuje nás v ní, dokud nebezpečí nepomine. Prospěšný stres zažíváme i v situacích, kdy chceme dosáhnout výsledků ve sportu či v zaměstnání. Oproti němu však stojí stresory, které aktivují naše negativní emoce – zácpa na dálnici, přepracovanost, strach, hádka či rozchod. V takových situacích se mu nelze vyhnout, ale dlouhodobé setrvávání ve stresu je varovný signál. Pokud na něj nezareagujeme nějakou zásadní změnou v našem životě, začne nám postupně škodit. A teď jedna dobrá zpráva. Už i klasická medicína připouští, že zdraví závisí hlavně na tom, jaké máme návyky, jaké vztahy s blízkými a jestli jsme schopni být v pohodě hlavně sami se sebou. Každý projev těla, jako je napětí ve svalech, bolest či nemoc je totiž informace o tom, že děláme ve svém životě nějakou chybu. Ten, kdo vysílané informace pochopí, je na nejlepší cestě začít se uzdravovat, pokud opravdu chce. Někdy úplně stačí se zastavit a dát prostor vlastní intuici, která nám říká, co máme dělat či nedělat, a myslí to s námi nejlíp. Paulo Coelho ve své knize Alchymista vyjádřil své osobní přesvědčení o jedinečných možnostech naší vlastní cesty, když napsal: „Když opravdu něco chceš, celý vesmír se spojí, abys své přání uskutečnil.“ Bez naší ochoty něco změnit to ale ani vesmír nedokáže. A o tom zase až někdy příště...

Helena Futerová
kouč a lektor v oblasti
osobního rozvoje
www.helenafuterova.cz

Výlet s klubem seniorů — Neratov, Šerlich a Častolovice

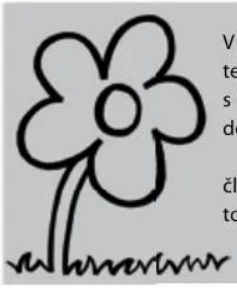

Nejprve naše cesta vedla do Neratova, kde nás čekala prohlídka kostela Panny Marie Nanebevzaté. Kostel byl postaven v roce 1723 a je orientován severojižním směrem. Na konci druhé světové války vyhořel, když byl zasažen protitankovou střelou, vypálenou vojákem Rudé armády. Požárem byla zničena střecha, dřevěné schodiště, hodinový stroj a zvon. Koncem roku 1957 spadly promáčené klenby a kostel byl navržen na demolici. K demolici naštěstí díky nedostatku finančních prostředků nedošlo a kostel byl v roce 1989 zapsán na seznam kulturních památek. Od roku 1990 se v kostele pořádaly bohoslužby, nejdříve pod otevřeným nebem. V současnosti je již kostel zastřešen částečně prosklenou střechou, což je velmi neobvyklé. Dne 14. 8. 2011 byl zařazen mezi poutní místa královéhradecké diecéze. Po prohlídce kostela a krátké procházce malebnou vesnicí pokračujeme na hřeben Šerlichu, kde je v nadmořské výšce 1019 m postavena Masarykova chata s výhledem do Čech i do Polska. V těsné blízkosti leží přírodní rezervace prales Bukačka. Ti zdatnější se vydali pěšky přes tento prales k Šerlišskému mlýnu, ostatní se zatím v Masarykově chatě naobědvali a na Šerlišský mlýn pak přijeli autobusem. V hlubokém zalesněném údolí mezi svahy Šerlichu a Kamenného vrchu tu tehdy stál skutečně vodní Postlerův mlýn, poháněný vodou. Kolem roku 1902 byl mlýn přestavěn Fuknerem z Trutnova na výletní hostinec, při němž se vyráběl šindel (v letech 1924–1925 byl na pile Šerlišského mlýna připravován materiál pro stavbu Masarykovy chaty), později, v letech 1929–30, byl rozšířen v hotel. Dřevěná jednopatrová budova byla v letech 1966–68 rekonstruována, byly přistavěny depandance Barborka a Kačenka. Jediným symbolickým připomenutím někdejšího mlýna je malé dřevěné vodní kolo, stojící v parkově upraveném prostoru před hotelem.

Tímto ale výlet nekončí, pokračujeme autobusem do Častolovic a zde máme objednanou prohlídku zámku. Je to krásný renesanční zámek z 16. století, sídlo pánů z Oppersdorfu a poté Šternberků. V bohatě zařízených interiérech vynikají malované kazetové stropy a početná sbírka obrazů. K zámku přiléhá rozsáhlý anglický park (mj. s růžovou a vodní zahradou) a obora s bílými daňky. Objekt získala v restituci Franziska Diana Sternbergová, která jej proměnila v jeden z nejhezčích a nejzajímavějších zámků ČR.

A nyní, po prohlídce zámeckých interiérů, nasedáme do autobusů a vracíme se do Nového Bydžova.

Mirka Novotná

V listopadu oslavil významné životní jubileum 70 let pan učitel František Wintera. Členové Klubu seniorů mu přejí vše nejlepší, hodně zdraví a elánu, aby s námi ještě dlouho putoval po krásných místech naší země. Františku, moc děkujeme za Tvoji záslužnou a nezištnou práci.

V druhém pololetí oslavila narozeniny paní učitelka Věra Málková, aktivní členka Klubu seniorů. Děkujeme jí za vzorně připravené a poučné výlety autobusem. Přejeme jí hodně zdraví a sil do další činnosti.

Klub seniorů

PŘÍRODOU NOVOBYDŽOVSKA – ZE ŽIVOTA KRTKA

Na zahradách a v parcích se často objevuje mnoho hromádek vyhrabané hlíny. Máte-li štěstí, ale hlavně když tiše jdete nebo stojíte, zahlédnete hlavu a přední lopatovité nohy krtka obecného (Talpa europaea), který neúnavně pracuje a vyhazuje na povrch zeminu. Pod zemí si totiž vyhrabává stavby, jednak obytné, jednak okružní, ve kterých loví hmyz a jeho larvy žijící v zemi a červy. Nejvíce krtčích „staveb" najdete na vlhčích a kypřejších loukách, a to i v zimě, protože ani tehdy krtek nepřespává. Je málo známé, že si krtek vytváří i živé zásobárny potravy ze žížal, které ochromí prokousnutím nervového centra. Období rozmnožování je u krtka poměrně krátké, od konce února do počátku května. Samice mívá nejčastěji 3–4 mláďata, která při narození váží pouhých 3,5 gramu. Jejich vývoj není nijak rychlý. Teprve ve 14 dnech jsou plně osrstěna, ve stáří 3 týdnů prohlédnou a až po pěti týdnech poprvé opouštějí hnízdo. I potom však žijí nějakou dobu ve společnosti matky. V přírodě se mohou dožít věku nejvýše 4 let, velká část jich však zahyne mnohem dříve, zejména během zimního období. O významu krtka se vedou neustále spory. I když působí v zahradách škody podrýváním kořenů a požíráním žížal, zahubí i mnoho škodlivého hmyzu. Rozhodně bychom jej neměli bezdůvodně pronásledovat.

Víte, že v podzemních hnízdech krtků žije mnoho rozmanitého hmyzu, který se nikde jinde nevyskytuje? Kromě toho tam žije veliká spousta blech. Krtčí blechy jsou až šestkrát větší než ty, které se objevují v některých lidských obydlích. Protože by se v krátké krtkově srsti během jeho cest těsnými podzemními prostorami neudržely, čekají na svého hostitele v jeho pelíšku.

Víte, že krtek obecný je jediným druhem krtka žijícím na našem území? Před mnoha lety popsaný nález krtka slepého (Talpa caeca) z Vysokých Tater byl mylný a týkal se jeho zvláštní horské subspecie, krtka obecného, později popsané brněnským zoologem I. Grulichem.

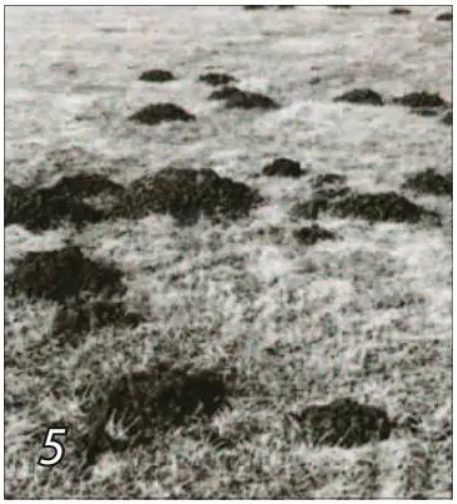
text: **Ladislav Drahokoupil**
foto: **Zdeněk Drahokoupil**

1

2

3

4

5

1 Válcovité tělo krtka je pokryté kratičkou a jemnou černou srstí, jejíž chlupy nemají žádný ustálený sklon, takže krtek může v podzemních chodbách lézt i pozpátku bez nebezpečí, že se mu srst v úzkém prostoru vzpříčí.

2 Přestože krtkovi chybějí ušní boltce, má poměrně dobrý sluch. Řídicí smysly jsou především hmat a čich, zatímco zrak má velice nedokonalý. Drobná očka jsou skrytá hluboko v kožichu a při svém způsobu života je krtek vlastně ani nepotřebuje.

3 Velikost a váha krtků je rozdílná podle toho, zda žijí v úrodných půdách nebo v neplodných písčitých či horských půdách. Obvykle měří asi 13 až 16 cm, z čehož na ocas připadá 2,5 cm. V horách jsou krtci menší.

4 Pokud jde o hladovění, je krtek jedním z nejméně odolných zvířat. Jestliže po dvanácti hodinách nemá potravu, zahyne.

5 Krtiny na louce.

OPRAVA A OMLUVA

Oprava článku autora Ladislava Drahokoupila z minulého čísla PŘÍRODOU NOVOBYDŽOVSKA – CHVÁLA ČERNÉHO BEZU.

Chybně: Bez Černý (Sambucus nigra) patří do Čeledi..., správně: Bez černý (Sambucus nigra) patří do čeledi...

Oprava popisek ze zadní strany minulého čísla KRÁSY PŘÍRODY ZBLÍZKA.

Chybně: Sedmikráska obecná (Bellia perennis), správně: Sedmikráska obecná (Bellis perennis), chybně: Kos černý (Turdua merula), správně: Kos černý (Turdus merula), chybně: Rorýs obecný (Apus apua), správně: Rorýs obecný (Apus apus), chybně: Janovec metlatý (Cytiaua scopariua), správně: Janovec metlatý (Cytisus scoparius), chybně: Strnad obecný (Bmberiza citrinella), správně: Strnad obecný (Emberiza citrinella).

Za chyby vzniklé technickým nedopatřením se omlouváme čtenářům, ale hlavně autorovi článku.

Jan Skalický

Dobíjíme kredity do mobilů všech operátorů.
Prodejna ELKOM ELEKTRO, Masarykovo nám. 499, 504 01 Nový Bydžov, Tel.: 777 766 402
Po zavíraci době elektry možnost dobití v restauraci NA PŮDĚ.

PRVNÍ ČESKÁ LETUŠKA – MÁJA STARÁ

Prvním, kdo ji do temné kobky přijde navštívit, je její velká láska Kurt Grätz. O jeho tragickém konci Mája v této chvíli pravděpodobně nic netuší, neví, že zemřel na tyfus v koncentračním táboře Neungamme v únoru 1942. Často s ní přichází rozmlouvat i její otec, ona jej prosí za odpuštění, že neuposlechla a upsala se létání. Antonín Starý měl na formování její osobnosti velký vliv. Tak jako s ním často rozmlouvala za jeho života, tak si v těchto dnech, za tlustými zdmi drážďanského vězení, připomíná právě silné momenty jejich rozprav. Nedaleko její cely se nachází oddělení, kde muži, s okovy na rukou, odsouzení k trestu smrti, čekají, až se naplní jejich chvíle. Někteří z nich se během té doby pomátnou. Ani Mája nemůže přeslechnout jejich kvílení.

Až do března žije Marie se svými duchy. Konečně je stanoveno datum procesu. I přesto, že obhájce odmítá, ohlásí se JUDr. Mayer, kterého najala její matka, oproti finanční zástavě domu v Novém Bydžově. Advokát se ji snaží ujistit, že podle spisů proti Marii přímé důkazy nejsou, a obávaný paragraf 90 v době jejího provinění ještě neznamenal rozsudek smrti. Nacistická mašinérie začala toto „zdokonalení" uplatňovat teprve po Heydrichově smrti. Jako vlnolam proti moři blouznění, kterému je ve své mysli Mája vystavena, zapůsobí jeho slova a znovu nabytá vůle vrátit se domů, obejmout svoji matku. I když dostatek důkazů není, sama si je dobře vědomá toho, čeho se účastnila, proto v úplné osvobození nedoufá… Vlastně se té možnosti obává. Soud by ji nakonec mohl předat zpátky gestapu a do koncentračního tábora. Takový osud stihl právě jejího snoubence Kurta.

Pátek 9. duben 1943. Proces je vedený společně proti Marii Staré a Karlu Trtílkovi. Karel Trtílek, jako pokladník Československých státních aerolinií, poskytoval Seluckému peníze, letecké mapy, radiosoučástky, zprostředkoval i kontakty na bývalé, spolehlivé spoluzaměstnance. Na adresu jeho pracoviště v Košířích a na jeho jméno docházela i Seluckého osobní korespondence. Karel Trtílek byl zatčen obávaným komisařem Jägerem, na základě výpovědi šéfa odboru civilního letectví Ladislava Syrovátky je v listopadu 1941.

Jako hlavní svědek procesu znovu vypovídá Radoslav Selucký. Snaží se oběma pomoci, do poslední chvíle popírá, že by s jeho ilegální činností měli něco společného. Ani Marie si nenechá ujít příležitost promluvit, dlouhý čas samovazby v ní probudil energii, a tak mluví, dokud jí to soudce dovolí. Soudci sami však jejímu proslovu pozornost nevěnují a svůj nezájem dávají ostentativně najevo. Návladní navrhuje trest ve výši třech let odnětí svobody.

Radoslav Selucký

Rozsudek s číslem 4a OJs 20/42 „Landesverrats," zemězrada, je nakonec potvrzen, předchozí vazba je oběma účastníkům procesu započítána. Tak tedy tři roky! Přesto v ten okamžik přichází velká úleva. Naposledy ve svém životě se Marie potká se Seluckým na chodbě před soudní síní. Je to letmé a zároveň rozpačité setkání. Muž, který se obětoval své vlasti i rodině, pilot Československých aerolinií Radoslav Selucký, bude popraven 23. 7. 1943. V posledním dopise domů zazní i tato slova:

„Smrti se nebojím, potká-li mě, nermuťte se proto pro mě… Kdy pro mě přijdou? Jsem každým okamžikem připraven. Avšak dokud dýchám, doufám."

Marie je zpátky na cele, ale zatím neví, do kterého vězení bude přemístěna. Dozorkyně Münchová, která se vůči ní chová slušně a mírně, se snaží, aby Mája zůstala v Drážďanech co nejdéle. Využívá její výtvarný talent. Ve městě kdysi plném obrazů a památek si dnes nelze koupit ani pohled. A tak Marie dozorkyním kreslí na objednávku „normální," životní motivy a čeká, jak se naplní ten její vlastní životní motiv. Příkaz k nástupu do ženské věznice v Lipsku se díky tomu podaří zdržet o několik týdnů. Rozkaz k transportu nakonec přichází na čtvrtek 13. 5. 1943.

Příští stanice – ženská trestní věznice „Leipzig Kleinmeusdorf," mimo jiné je určená pro případy tzv. asociální. Vyděračky, zlodějky, šmelinářky a ženy, které se provinily proti národní cti, byly přistiženy s cizincem nebo Židem. Přes den chodí pracovat do čtvrti Lindenau, kde je velká přádelna a kde jsou zapojeny i totálně nasazené ženy. S Marií pracuje nasazená Němka Thurmannová. Je to komunistka, přesto se poválečného osudu Německa děsí. Strava je bídná, jednou za den řídká polévka, a tak propukají nemoci. Thurmannová občas přinese nějaké jídlo, na oplátku si Mája nechává posílat potraviny z Bydžova na její adresu, pokaždé se o něj podělí. Z dlouhého, vysilujícího stání u třech řad tkalcovských stavů se Marii na nohou začnou tvořit vodnaté puchýře. Situace je tak neúnosná, že jí dočasně povolí odložit dřeváky. V prosinci 1943 se továrna stane terčem nočního náletu britských bombardérů. Je srovnána se zemí a pro vězněné ženy se hledá se nová práce. Najdou ji v muniční továrně. Každý den tak smutný průvod prochází vybombardovanými ulicemi Lipska. Podmínky v továrně jsou podstatně horší, než tomu bylo v Lindenau. Úkol odevzdat 5000 nábojů denně je celkem snadný, dalo by se to vydržet, kdyby nebyl hlad. Bídná strava v prádelně byla přímo hostinou proti tomu, co se předkládá v muniční továrně bratří Bremerů. Jedním jídlem denně je v poledne se podávající polévka. Plavou v ní domečky ze šneků, hřebíky, písek i smetí. K tomu si „Werkschutz," jakási obdoba závodní stráže, vybíjí svoji moc. I podmínky ve vězení se zhoršují, k tomu přispívá i uvězněná česká zubní lékařka, která vyniká na své družky příkladným udavačstvím. Proto, když se v lednu 1944 nabízí příležitost nechat se zařadit do transportu, který míří do Freibergu, blíže k hranicím, Mája neváhá. Má pocit, že více než v Lipsku trpět nemůže.

Je pátek 4. února 1944 a do města Freibergu v podhůří Krušných hor přijíždí její transport. Cela je skromná, vybavena dvěma lůžky a nepochopitelně vymalována růžovou barvou. Spolubydlící je mladé děvče, opět Němka, Hana. Ta je pro změnu vyznavačkou nacismu, a tak se noční vášnivé hovory mezi nimi stanou bezděčnými okamžiky, kdy svoji mysl odvádějí pryč od vlastních osudů. Přes den se pracuje v kožedělné dílně. Jde o těžkou sedlářskou práci, šití sumek a řemenů. Sumky však nejsou z kůže, nýbrž z nějaké náhražky, o jejíž trvanlivosti vedoucí dílny pochybuje: „Jak to namokne, tak se to rozleze a patrony vypadají jak shnilé švestky."

Práce lehká není, ale Marie si na ni rychle zvyká, nakonec netouží po ničem jiném, než v této věznici skončit buď trest, nebo válku. V létě už začíná uvažovat, bude-li do té doby válce konec. Jako se obávala rozsudku, obává se dnes konce trestu a všemocné ruky gestapa. Dostává radu požádat o zproštění ochranné vazby, bude-li žádost doporučena ředitelem věznice, má možnost uspět. V říjnu 1944 přichází z pražského gestapa potvrzující zpráva, že po ukončení trestu se má Marie dostavit na Pankrác, následně bude převedena do pracovního nasazení. Gestapo si však určí, kde bude pracovat. Karla Trtílka čeká jiný osud, svůj trest si odpykává v Norimberku, když má být koncem listopadu 1944 propuštěn, gestapo jej však transportuje do koncentračního tábora ve Flossenbürgu, později do pobočného tábora v Litoměřicích, kde se dočká konce války. V roce 1966 bude jako svědek vypovídat v přípravném řízení proti agentu SD Jaroslavu Bednářovi, který měl na odhalení celé skupiny zásadní podíl.

Prosím o zprostředkování kontaktu na příbuzné pana Jiřího Klečky (v květnu 1945 velitel čety). Děkuji všem, kteří se mi na mé výzvy ozvali a podělili se o své vzpomínky.

Miroslav Jindra

Příkaz k transportu Marie Staré do věznice v Lipsku

Vánoce na krku

Tak tu zase máme advent a Vánoce na krku. Na krku – jak pro koho. Znám i lidi, kteří si ze shánění dárků, pečení cukroví a luxování učinili záležitost vskutku šibeniční. Já mám vánoční svátky rád. Těm pár nejbližším dám nějakou malou pozornost, nepeču, neboť z cukroví mám vzhledem ke své postavě hrůzu (a jistě ho dostanu tolik, že mi vystačí do jara), nový vysavač mám v druhé záruční opravě – po té první mi byl vrácen s tím, že funguje, má to jen jeden drobný nedostatek – že nevysává. Takže ani luxování nehrozí.

A tak coby čerstvý šedesátník (věk, ze kterého sice nejsem nadšený, nicméně jsem rád, že jsem se ho dožil) oslavím vánoční svátky v poklidu, nikoliv sám (jak to zpívá Karel Gott), neboť se vždy najde někdo, kdo taky nechce být sám… A posloužím i těm několika věrným, pro které narození Krista Spasitele je radostným faktem a nikoliv bláznivou báchorkou či prima folklórem po vydatné večeři… A na Štědrý večer bude kapr a salát a na Silvestra přípitek v kanonádě na náměstí… A pak snad nějak překlepu tu zimu (která se mi s přibývajícím věkem čím dál méně zamlouvá) a na jaře si vrásky spočítám (jak to zpívá Karel Gott)…

A předsevzetí? Vynasnažím se, abych byl vrlý na okolí (a když budu nevrlý, předem se omlouvám – někdy nejsem ve své kůži). Nebudu už nadávat na vedlejší hřiště – postavili ochranné sítě, spravili rozbitou stříšku – děkuji. Nikdy se nezúčastním žádné demonstrace či jakékoliv konfrontace a to ani v černé, ani v bílé košili, ani v kněžském taláru – nebudu-li schopen ztotožnit se v názorech s jednou ze stran konfliktu.

Na četné otázky, kdeže jsem byl při letošní bydžovské demonstraci, dodatečně odpovídám – hrál jsem bowling v restauraci Tatra (fotograficky zdokumentováno). Pokud jde o mé osobní postoje – nemám rád fašismus, nacionalismus ani diktaturu proletariátu, ani vykořisťování člověka člověkem. Nemám rád ani lidi žijící na úkor druhých, štítící se práce, flákače a násilníky, zloděje, vykutálence, kteří nedodržují nebo obcházejí zákony, arogantní zbohatlíky, politické křiváky. Netrpím xenofobií, nejsem rasista.

Co bych rád? Rád bych, kdyby u dveří fary nezvonili jen zoufalí, hubení a domlácení bezdomovci. Rád bych potkával i lidi usměvavé, v základních potřebách zajištěné, nadějně vyhlížející do budoucna, žijící a ne živořící, vychutnávající každý den života, hledící dál než ke komínu krematoria.

Děkuji přátelům za milá přání k mým narozeninám, přeji Vám všem Vánoce ne na krku, ale v srdci, Vánoce prožité ve světle Kristovy lásky, vánoční radost nejen o Vánocích – hlavně to zdravíčko ducha i v čase, kdy zdravíčko tělesné jde do háje.

Václav Žďárský, farář CČSH

Prosinec v Husově sboru

Každou neděli
v 9 hodin bohoslužby

Advent
Pavlicova vánoční mše
sobota 3. 12. v 15 hodin

Adventní pobožnosti
úterky 6. 12. a 13. 12 v 17 hodin

Koncert dětí ZUŠ
středa 14. 12. v 17 hodin

Setkání bydžovských církví
neděle 18. 12. v 15 hodin

Vánoce
Půlnoční 24. 12. ve 22 hodin
Boží hod 25. 12.
v 9 hodin bohoslužba
Sv. Štěpána 26.12.
v 9 hodin bohoslužba

Nový rok 1. 1. 2012
v 9 hodin – bohoslužba

Tradiční tříkrálový koncert vokálního seskupení Blue Flowers
5. 1. 2012 v 18 hodin

Život na zámku? Raději ne.

Skřivany (Královéhradecký kraj), 26. 9. 2011 – Dvacet žen z domova pro osoby se zdravotním postižením ve Skřivanech na Novobydžovsku se připravuje na samostatný život. Z nevyhovujícího zámku se přestěhují do běžného bydlení v rodinných domcích.

„Využívání zámku jakožto zapsané kulturní památky pro pobytové sociální služby je stále více problematické. Adaptace objektu pro moderní sociální služby naráží na zamítavá stanoviska památkářů k jakýmkoliv zásadním stavebním úpravám," říká ředitel Domova sociálních služeb Skřivany Slavomil Štefán. Téměř všechny klientky se před několika lety přestěhovaly do nových prostor. „Kraj vykoupil pozemky, zrekonstruoval zemědělské stavení a postavil nové domky," popisuje stěhování ředitel domova. Na novém místě, v srdci obce Skřivany, se rozprostírá areál s velikou zahradou a pěti budovami. Nejmenší jsou tři domky, každý s kapacitou dvanácti osob. V zámku, kde původně žilo 90 žen, jich zůstala jen menšina.

„V zámečku zbylo dvacet klientek. A ty čekají na to, jak proběhne další přeměna domova," vysvětluje ředitel Slavomil Štefán. Ta je plánována v souvislosti s transformací sociálních služeb – přeměnou, při které dochází k rozpuštění velkých ústavních zařízení do malých domácností, kde za optimální podpory mohou bývalí klienti ústavů žít podobným životem jako jejich zdraví vrstevníci.

Samostatný život

Eva Nohýnková žije ve Skřivanech od svých devíti let. Před čtyřiačtyřiceti lety přišla do tehdejšího Ústavu sociální péče ve Skřivanech, který své služby poskytoval výhradně dětem. Jak děti dorůstaly, měnil ústav své zacílení. Dnes je paní Nohýnkové třiapadesát let a těší se na samostatný život s dílčí podporou.

„Budu bydlet s přítelem v malém domku se zahrádkou," popisuje plány svého dalšího života. „Umím prát a uklízet, naučila jsem se vařit polívku a budu se učit udělat maso," dodává Eva Nohýnková. Se svojí klíčovou pracovnicí se intenzivně připravuje na novou roli ve svém životě: každé dopoledne pracuje, vydělává peníze a učí se hospodařit. Podobně se připravují další z 20 žen, kterých se skřivanská transformace týká. Z jejich slov a hlasu je znát naděje na nový samostatný život, který je po transformaci čeká.

Doplňující informace

Domov sociálních služeb Skřivany v současné době poskytuje služby 90 klientům (zatím převážně ženám, od roku 2008 i mužům). Původně všech 90 klientek žilo v historické budově skřivanského zámku s mnohalůžkovými pokoji. V letech 1992–2010 se poskytovateli podařilo snížit kapacitu v budově zámku na 20 klientů a prostředí zámku průběžně humanizovat (tj. nyní jsou zde max. dvoulůžkové pokoje). 66 klientů v současné době žije v novém areálu Domova sociálních služeb ve skupinových domácnostech. V roce 2004 zařízení umožnilo 4 klientkám přestěhovat se do chráněného bydlení v běžné zástavbě obce Skřivany. V rámci projektu transformace se bude moci do běžného bydlení přestěhovat 20 klientů, čímž dojde k definitivnímu opuštění budovy zámku. Pro 20 klientů se na základě zjištěných potřeb plánuje výstavba či nákup domácností v běžné zástavbě v různých lokalitách Královéhradeckého kraje (Skřivany, Nový Bydžov, Hradec Králové, Jičín).

Více informací poskytne Ing. Slavomil Štefan, ředitel Domova sociálních služeb Skřivany, 495 491 336, reditel@usp-skrivany.cz.

V Královéhradeckém kraji se transformace účastní také Barevné domky Hajnice a Ústav sociální péče pro tělesně postižené v Hořicích v Podkrkonoší.

Celkem je do transformace zapojeno 32 zařízení z celé České republiky. Podpora transformace sociálních služeb je projektem Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, jehož cílem je zlepšit kvalitu života osob s postižením a umožnit klientům velkokapacitních pobytových služeb zapojení do běžného společenského života.

Ivana Pazdziorová
manažerka PR aktivit
telefon: 739 548 469
ivana.pazdziorova@trass.cz

Národní centrum podpory transformace sociálních služeb pomáhá vzděláváním a metodikou 32 organizacím, které umožňují osobám s postižením přejít z velkých ústavních služeb do bydlení a života v běžné společnosti. Národní centrum je součástí projektu MPSV ČR Podpora transformace sociálních služeb, projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Národní centrum provozuje na základě zakázky MPSV společnost 3P Consulting, s.r.o.
Více na www.trass.cz.

VÁNOCE V KRIZI

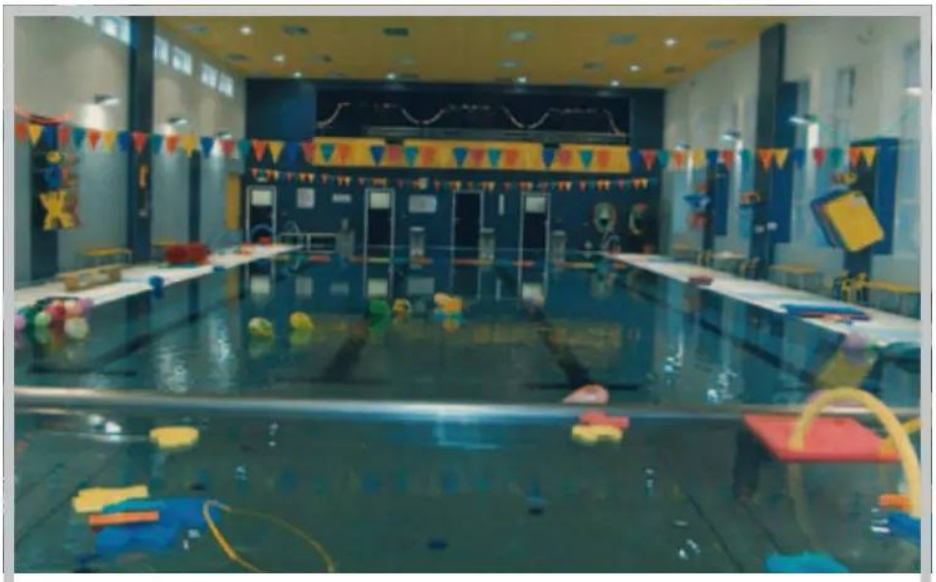
Vánoce vnímáme jako určitou idylku se stromečkem, zasněženou krajinou, množstvím světýlek a příkras, které nás posouvají stále blíže k přeplněným obchodům i k megaobchodům. Tam se dovíme, co všechno potřebujeme. Když se však podíváme do své peněženky i na snižující se sumy na účtech, tak zjišťujeme, že nejsou až tak mega…

Ano, Vánoce, ty opravdové Vánoce – to je vstup do reality, to je vystřízlivění ze světa nadprodukce a fiktivních potřeb. To je pozvání z virtuálního světa, do kterého nás vtahují média a technický pokrok, za kterým člověk už nestíhá, do světa reality. Nesmyslná kapitalistická nadprodukce se obrátila proti životu, proti člověku, proti přírodě. Má to své jméno – recese neboli krize, která „produkuje" nejistotu, paralyzující strach o existenci vlastní i národní.

Dítě je vnímáno jako ohrožení našeho pohodlí a zátěž pro rozpadající se manželství, a tak se likvidační techniky zaměřené proti životu stále zdokonalují a legalizují. A populace nejen v naší zemi stárne a nás ubývá… Pejsků a kočiček přibývá… To stačí! Tady bychom se už měli vážně zamyslet… Betlémská zář nám dává jiné světlo než blikající reklamy. Světlo z Betléma nám chce říci, že každý úpadek může být předzvěstí nového začátku. Je jenom jedno potřebné. Otevřít závory, které máme každý ve svém nitru, a nechat vejít Lásku. Slovu láska však musíme ponechat ten správný význam. Láska, a to láska Boží otevírá všechno k novému životu, k nové dimenzi života. Skrze ni můžeme být všichni obdařeni mnohem vznešenějšími dary, než které nabízí supermarkety. A nestojí to žádné peníze. Láska se konečně nestaví ani proti supermarketům. Ty však mají být jenom produktem tvořivé lidské lásky, která je darem Božím. Z lásky Boží můžeme být svědky i spoluaktéry zrození nového pokolení, kde neovládá silnější slabšího, ale kde vládnutí se proměňuje ve službu lásky.

Za celé město Nový Bydžov se modlíme, aby na vrcholu naší lidské existence měla své místo Boží láska. Děkujeme za každý pěkný lidský vztah, za každé dobro od Vás. Ať vás provází Boží požehnání a pokoj i v nastávajícím roce 2012.

Sestra Gratia

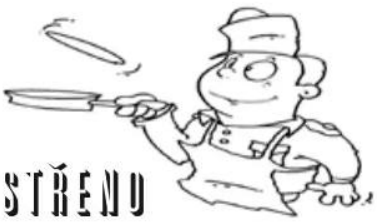
Sportovní zařízení města Hořice
vás zve na návštěvu bazénu

- **plavecký bazén**
- **dětský bazén s atrakcemi**
- **vířivka**

Pro veřejnost otevřeno denně mimo úterý.

Nabízíme příjemné prostředí, možnost **saunování**, **masáží**, **squashe**, **kuželek**, **občerstvení**

Bližší Info (provozní doba, ceny):
www.sporthorice.cz
tel. 602 238 534, 493 627 074

PROSTŘENO

Pořad Prostřeno začal pravidelně běžet od 1. března 2010, každý den od pondělí do pátku v 18.00 hodin, vysílá ho televize Prima. Pořadem provázejí komentátoři Jana Boušková a Václav Vydra, kteří průběh pořadu doplňují vtipnými poznámkami. Během týdne mezi sebou soutěží pět účastníků – kuchařů, jednotliví soutěžící se vystřídají v roli hostitele, jehož cílem je uvařit výborné jídlo, pohostit ostatní a na závěr připravit i příjemnou zábavu, aby se všichni bavili.

Jedním ze soutěžících se v tomto roce stal i Ondřej Kunst z Nového Bydžova. Požádal jsem ho o kratičký rozhovor:

NZ: Jak ses dozvěděl o pořadu Prostřeno, ve kterém jsi soutěžil, a kdo tě přihlásil?

Ondra: Soutěž Prostřeno jsem znal z doslechu, ale nikdy jsem ho v televizi neviděl. Přihlásila mě kolegyně Markétka Herrmannová. Mohl jsem to zrušit, ale vzal jsem to jako výzvu.

NZ: Co jsi vařil?

Ondra: Mé menu bylo: brokolicový salát s praženou slaninou, kuřecí špíz s pepřovou omáčkou, dušenou zeleninovou rýží a pečenými bramborami a dezert – vanilkovo-mandarinkový krém, známý jako hrk hrk (hrc prc).

NZ: Co pro tebe bylo v této soutěži nejhorší? Přišla nějaká perná chvilka?

Ondra: Nejhorší pro mě bylo zjištění, že se tento pořad tváří jako o vaření, ale spíš je o mezilidských vztazích. Perných chvilek bylo několik. Nejhorší byla krize, která nastala při mém vaření – vedro, neustále něco opakovat… V jednu chvíli jsem toužil, aby všichni vypadli. Kdo nezažil, nepochopí, nikdy už do něčeho takového nepůjdu.

NZ: Máš nějakou „veselou historku z natáčení"?

Bylo pár momentů, kdy jsem se opravdu zasmál. Všichni diváci určitě viděli scénu, když Karel vyprávěl o odsávání mateřského mléka – ten televizní sestřih byl mnohem kratší než to, co se odehrávalo na place, a to byla opravdu síla :-).

NZ: V soutěži jsi zvítězil (i přesto, že ses o 1. místo podělil s dalším soutěžícím). Jaká byla výhra a jak s ní naložíš?

Ondra: Výhra byla 20 tis. Kč, ale když odečtu daň, náklady na dopravu, náklady na vaření a přípravu a výpomoc soutěžícímu Karlovi, tak toho moc nezbylo... Ale získal jsem zkušenosti, které jsou k nezaplacení!

NZ: Šel bys do podobné soutěže znovu?

Ondra: Ne!!!!!!!!!

NZ: Ondro, byl bys ochoten podělit se o své recepty se čtenáři NZ v pravidelné rubrice?

Ondra: Nejsem nějak výjimečný kuchař, pár přátel mě nazývá i patlalem. Vůbec se jim nedivím… Ale proč by ne? Zkusím to. Pár receptů mám svých a další bych mohl doporučit, ale jak říkám, jsem to patlal.

Za rozhovor děkuje a na spolupráci s „patlalem" se těší

Jan Skalický

Ze vzpomínek policejního důchodce mjr. Strnada

Ministerská rošáda

Na sklonku roku 1983 vydalo Ministerstvo vnitra rozkaz k určité úspoře se znělkou „redislokace“. Tím došlo v roce 1984 i ke zrušení policejní stanice v Chlumci nad Cidlinou a zůstalo zde pouze tzv. vysunuté pracoviště se čtyřmi policisty. Dále v této době zanikly stanice v Nechanicích a Kratonohách a vše nově spadalo pod Nový Bydžov. Já jsem dostal nabídku zastávat funkci na Moravském předměstí v Hradci Králové, ale z osobních důvodů jsem velení mladému kolektivu policistů několik let před důchodem odmítl. Poté jsem byl přeložen na policejní stanici v Novém Bydžově jako zástupce náčelníka, tehdy kpt. Zimy, kterého jsem znal ještě ze služby na stanici v Chlumci, takže mi to zcela vyhovovalo.

Ke zrušení policejní stanice v Chlumci nad Cidlinou je nutno uvést, že jak stranické, tak i městské orgány se jednoznačně postavily proti tomuto rozhodnutí a velmi dobře do poslední chvíle hájily zájmy našeho města, a tudíž i s odstupem doby jim patří poděkování. Jak se později ukázalo, k žádnému ušetření finančních prostředků nedošlo, ba naopak. Místní a osobní znalost v obvodech přestala existovat, rovněž pomocné služby zůstaly v útlumu, výjezdy na místo činu se vyznačovaly velkým zpožděním a daleko větší spotřebou PHM.

Já jsem byl na novém působišti nejprve seznámen se situací ve městě a zároveň jsem navštívil všechny místní romské rodiny. Z této nezáviděníhodné doby rušení policejních stanic uvedu dva zajímavé případy.

Pokus vraždy

Asi týden po zrušení policejní stanice v Nechanicích mi domů kolem jedné hodiny v noci telefonicky hlásí prap. Sauer, že je v obci Sovětice, kde v nezvladatelné situaci syn ohrožuje matku břitvou a chystá se ji podříznout. V té době byl kpt. Zima dlouhodobě nemocen, navíc zavádění telefonních stanic bylo nedostatkovým zbožím, a tudíž jsem na telefonu zůstal pouze já.

Doma jsem se ještě rychle podíval do podrobné mapy, kudy se vlastně do této obce dostanu. V té době k nechanickému obvodu patřily ještě čtyři obce za silnicí Hradec Králové – Hořice a mimo jiné i obec Sovětice. Podle značení počátku obcí jsem postupně dojel na místo, a jelikož kolem druhé hodiny ranní nebylo nikde ani živáčka, musel jsem najít našeho policistu v inkriminovaném domě podle popisného čísla. Zde mladý obtloustlý muž sedí na rozestlané posteli vedle matky a v ruce drží břitvu u jejího krku. Objednaná sanitka z Hradce Králové nepřijížděla, nastalo dvouhodinové přemlouvání, bohužel bez účinku. Kolem čtvrté hodiny jsem zaslechl před domem zvuk sanitního vozidla, které dlouhou dobu při nočním hledání Sovětic bloudilo. Po příchodu saniťáka se nám podařilo muže odlákat od matky, přemoci jej, složitě dopravit do sanitky a eskortovat do psychiatrické léčebny v Havlíčkově Brodě. Zde byl předtím na dvouletém léčení, matka si jej ovšem po zlepšení stavu vzala domů a zde došlo k již popsanému případu.

Kdykoliv jedu s vozidlem po hlavní silnici mezi Hradec Králové a Hořicemi, tak si vzpomenu na tuto příhodu, která nakonec vcelku dobře dopadla.

Jednota v obci Skochovice

V období let 1986 až 1990 velmi často docházelo ke krádežím vloupáním do prodejen Jednota v okolních obcích Nového Bydžova. Obdobná situace byla i ve Skochovicích, kde místní občané v „Akci Z“ vybudovali velmi pěknou samoobslužnou prodejnu. Ta byla v roce 1987 krátce po sobě třikrát vykradena. Noční kontroly policejní hlídkou se minuly účinkem, a proto jsem se sem jednoho dne s policistou, do jehož působnosti obec patřila, zajel podívat. Při obhlídce prodejny jsem zjistil, že do protějšího rodinného domku je zaveden telefon. Po dlouhém přemlouvání došlo k dohodě, že nám majitel zavolá, pokud zjistí podezřelé okolnosti. Výhodou bylo, že tento muž v pokročilém věku v noční době málo spal a chodil na malou stranu na zápraží svého domu.

Během výkonu dozorčí služby byl prap. Sauer kolem jedné hodiny noční telefonicky vyrozuměn, že u prodejny stojí neznámé vozidlo a pohybují se zde lidé. Náš policista ještě před výjezdem na místo krádeže telefonicky vyrozuměl tehdejší nově zřízenou městskou policii v Novém Bydžově a požádal ji o spolupráci. Po příjezdu do Skochovic našel v zadním traktu za prodejnou dodávkové auto naložené zbožím a krátce na to i dva pachatele vynášející další část sortimentu prodejny do vozidla. V tento moment přijela na místo hlídka městské policie a pomohla s předvedením pachatelů na Obv. oddělení v Novém Bydžově. Výslechem jsme zjistili, že vloupáním do obchodů si tito dva vylepšovali životní úroveň. Zůstává otázkou, jak by osud naložil s prap. Sauerem, kdyby mu městská hlídka nepřijela na pomoc. Skochovická prodejna poté několik dalších let prosperovala bez nájezdů zlodějů.

mjr. Strnad

Otevření nové zubní ordinace v Chlumci nad Cidlinou MDDr. Eliška Kopecká

Pražská 94/IV, Chlumec nad Cidlinou 503 51

Objednejte si termín Vaší vstupní prohlídky či zubního ošetření na telefonním čísle:

+420 724 885 423

e-mail: dent.kopecka@seznam.cz

PROBLÉM – AUTOMOBILOVÁ „TOČNA“ U PARKU

Snaha vedení města se soustřeďuje na bezpečnost občanů a věřím, že se to daří. Ráda bych upozornila na to, že kromě mediálně známých problémů, které trápí novobydžovské občany, je bezpečnost velké jejich části denně ohrožována na komunikaci vedoucí kolem parku.

Jezdí tudy mnoho cyklistů, zejména žen na nákupy, k lékaři, mládež na kolečkových bruslích, chodí tudy školáci do školy, jezdí tudy vozíčkáři na procházky, maminky s kočárky a malé děti na odstrkovadlech.

Přestože je tato komunikace opatřená značkou „cyklistická stezka/pěší zóna“, zřídila si na ní rodina Indrákových a jejich návštěvy automobilovou točnu. Místo toho, aby se otáčeli před svými vraty, projíždějí dále po komunikaci, aby se ve druhé zatáčce obrátili a jeli zpět. Ohrožují bezpečnost všech jejích uživatelů, kteří netuší, že na ně ze zatáčky vyrazí auto. Rovněž ohrožují můj plot, na který při otáčení couvají a který před časem některý z těch obracečů porazil.

Loni se zúčastnil městský policista, který jel náhodou kolem, mého jednání s maminkou vezoucí kočárek. Vyrazilo na ni ze zatáčky auto a já jsem ji prosila, zda je ochotná toto ohrožení dosvědčit. Po mých předchozích stížnostech na tyto praktiky automobilové točny se u městského dopravního odboru a u městské policie nic nestalo a automobilová točna uprostřed parku funguje dodnes. Letos se tam již jezdí otáčet i dodavatelské auto FAMILY FROST.

Protože můj jediný protestující hlas patrně nic neznamená, PROSÍM ostatní občany, kteří mají stejné zážitky jako já s auty projíždějícími touto údajně bezpečnou komunikací, aby se také ozvali.

Doufám, že se tato situace vyřeší dříve, než dojde k úrazu nebo úmrtí.

Marie Tomášová
Praha 6

VODA NAD ZLATO

Všichni známe jednu z našich nejmilejších pohádek, která hezkým způsobem ukazuje, jak jsou pro nás zdánlivě bezcenné věci důležité. Často vzpomínám na svoji babičku, která pod každým vodovodním kohoutkem vždy mívala kbelík nebo plecháček a zachytila každou protékající kapku vody, kterou poté napájela domácí zvířata nebo zavlažila zahrádku. Věděla, jak je voda vzácná a že bychom s ní neměli plýtvat, i když byla zdarma.

Pomalu začíná rok 2012 a my se stále domníváme, že vody máme dostatek, tekoucí vodu bereme jako samozřejmost a také se k ní bohužel tak chováme. Plýtvá se téměř všude, v domácnostech, v nevyužitých a k tomu na údržbu drahých venkovních bazénech, u velkých myček osobních a nákladních aut atd.

Dešťová voda, kterou bychom měli zadržovat v krajině, jak je dáno zákonem, se naopak neuváženě uměle odvádí. Jednotná kanalizace, kterou nám voda odtéká, je momentálně jistě levnější, v budoucnosti se ovšem výstavba správné dvojité kanalizace na zachycení dešťové vody několikanásobně prodraží. Úředníci nehledí příliš do budoucna. Budují se nákladné a předražené kanalizační sítě vedoucí přes již předem skoupené soukromé pozemky, které se tak za státní dotace velmi dobře zhodnotí. Jednou z nich mohou být stavební parcely. Odvádí odpadní vodu i do několik kilometrů vzdálených čističek odpadních vod (ČOV), které mohly nahradit malé ČOV, třeba i přírodní kořenové. Celkové náklady by se jistě snížily a voda by zůstávala v krajině. U jednoduché kanalizace je špatné přivádění dešťové vody do ČOV, která se tak stává nefunkční. Velmi špatně také funguje kontrola napojení na kanalizaci: to znamená, že při správné dvojité kanalizaci jsou přesto některé budovy napojeny nadále odpadem do dešťové kanalizace a doslova otravují život v okolní přírodě, řekách a rybnících. Úředníky to již nezajímá. Jak se v Česku stává zvykem, soukromá firma, která má přes své známé úředníky neustále přístup ke státním zakázkám a dotacím, se s ním samozřejmě podělí, úředník má slušnou provizi, zaplacenou dovolenou, v lepším případě pro firmu ho stačí plácat po zádech, sami nejsou škodní, jezdí v luxusních autech, budují paláce, golfová hřiště, sponzorují kde co, aby si snížili daně. Samozřejmě, vše je v naprostém pořádku a ve veřejném zájmu, takže jim musíme být vděční. Miliony se najdou téměř na vše, tisíce například na oplocení dětského hřiště a jiné potřebné věci už nezbývají. Abych se vrátil zpět, moc bych si přál, aby se naše děti nebo vnoučata nedočkaly, jako se to již v některých částech světa děje, nedostatku kvalitní pitné vody, že bude pracovat vodní policie, která kontroluje a pokutuje plýtvání s vodou. Každý by měl začít u sebe, s touto nad zlato vzácnější tekutinou šetřit a dobře to učit naše děti.

Petr Hrdina, Měník

Je pytlový sběr „na pytel“?

Zpráva o zavedení pytlového sběru mně jako ekologicky orientovanému člověku udělala radost. Začal jsem poctivě odpad třídit a jednou za čtrnáct dní pytle vynášet. Pomoci ekologii a ještě si něco přivydělat, to se jen tak nevidí, mít radost i užitek zároveň. Ale ouha, jednou nejsou započítány plasty, podruhé papír a to se opakuje několikrát. K tomu ještě mých několik návštěv radnice pro pytle, které mizí zřejmě v rukou nenechavců nebo je svozová parta zapomene dodat. Neboli smutná zkušenost a znechucení nad dobře myšlenou věcí. Pokud tuto zkušenost má víc lidí, nedivím se, že raději použijí popelnici.

Pavel Tomeš

Jak se žilo v 18. a 19. století v našem regionu

Lidé v 18. století byli téměř bezprávní. Vrchnost je pojímala jako součást inventáře a bez svolení pána mohli vlastně jen umřít. Oženit se, odstěhovat, dát děti na studia nebo do učení, to vše bylo možné jen se svolením vrchnosti a za vše se muselo platit. Lidé navíc museli na robotu – pracovat na panském a to až tři dny v týdnu. K tomu přistupovaly ještě různé platy a dávky. Samozřejmě, že vrchnost většinou za to nic neplatila, naopak vyznávala heslo, že poddaného je nutné oholit jako vrbu, však on jako ta vrba brzy doroste. Nejvíce nenáviděná pak byla robota při výlovech. V chladném počasí nešlo jen o zdraví, ale často doslova o život. Většina lidí nejenže neuměla plavat, ale v chladném počasí museli pracovat téměř nazí a bosí. Převážně totiž měli jen jedny šaty a jeden pár obuvi. Mnoho z nich žádné boty nemělo, a pokud ano, velmi si je šetřili, neboť měli jen jedny za život. Aby boty dlouho vydržely, tehdejší ševci podešve pobíjeli cvočky a na špičku a patu boty umísťovali podkůvky (odtud i různá pořekadla typu ať vám to klape nebo cvakej odtud). Takovéto boty si ovšem mohli dovolit jen majetnější lidé, chudší se museli spokojit s doma dlabanými dřeváky. I jídlo bylo prosté, skládalo se převážně z chleba a z piva. Pivo bylo oproti dnešním dobám silnější a hustší, bylo chápáno jako běžná součást jídelníčku a pily ho i děti. K alkoholu v té době měli lidé vůbec jiný vztah. I nejmenším dětem se například, aby spaly, dával chleba namočený v kořalce, popř. odvar z makoviny, neboť často představoval jedinou radost jejich života. Tehdejší poddaní měli dokonce za povinnost odebrat ročně z panského pivovaru určité množství piva. Chlumecký pivovar pak v tehdejší době uvařil ročně 2417 sudů piva. Pro Kinské to v té době byl jejich druhý největší roční příjem. Naproti tomu počet volných dní byl srovnatelný s dnešní dobou a to díky nedělím a různým církevním svátkům. V tyto dny se ovšem pod pokutou nesmělo pracovat. Mnoho lidí se to ovšem snažilo obejít a na své půdě pracovali o svátcích a nedělích aspoň v noci. Volno si lidé i v této době snažili užít. Někteří proto na bohoslužby vůbec nešli, jiní se z kostela vytráceli pod různými záminkami a šli se pobavit, jak dokazují časté stížnosti farářů. Např. lokalista z Mlékosrb žádal o potrestání poddaného Matěje Hladíka, místního obyvatele, který na mariánský svátek 8. prosince 1794 při poledních bohoslužbách poskytoval farníkům útulek ve svém domě k hraní karbanu a mnoho lidí tak od bohoslužeb odradil. Ovšem ani chování farářů nebylo často takové, jaké mělo být. Např. žíželický rychtář Daniel Růžička si stěžoval u chlumeckého hejtmana na žíželického faráře, který jeho syna dal zmrskat tak, až z něj krev tekla. Jeho druhému synu takovou facku vrazil, až jej okrvavil, a jeho samotného „přes hubu“ udeřil. Ani ono známé „dopadli jak sedláci u Chlumce“ nelze chápat doslovně. Sedláci byli sice poraženi a potrestáni, ale císařovna Marie Terezie již v roce 1775 po vlně bouří chtěla nevolnictví zrušit, její syn a spoluvladař budoucí císař Josef II. z obavy, aby to nebylo chápáno šlechtou jako slabost, k tomu ovšem nesvolil a nevolnictví zrušil až v roce 1780. Až ke konci své vlády dal poddaným možnost se z roboty vykoupit. Avšak jeho bratr Leopold II. tuto možnost zrušil na žádost šlechty, která si stěžovala, že bez roboty není schopna finančně přežít. Nenáviděná robota tak zůstala zachována až do roku 1848. Lidé se ale se zachováním roboty nesmířili, jak dokazuje příklad roku z roku 1786, kdy Václav Steklý z Mlékosrb, který si neplnil své robotní povinnosti a při předvolání do vrchnostenské kanceláře prohlašoval, že se skrze robotu udřít nenechá a že se nadělá dost „z lásky“ a raději se stane vojákem, nežli by robotoval. Nebo příklad chalupníka Jana Ryšánka z Nového Města n. C. z roku 1790, který byl vyšetřován, neboť odmítal robotovat a před vojenskou exekucí utekl do lesů. Někdy se lidé nechali ovládnout svým vztekem tak jako poddaní z Lovčic roku 1784, kteří nechtěli robotovat a utloukli správce slibovické sýpky Václava Valáška k smrti. Ale i zrušení nevolnictví zajistilo Josefu II. velkou popularitu mezi prostým lidem a do té doby nepříliš časté jméno Josef se masivně rozšířilo. I po zrušení poddanství tak museli tehdejší lidé dál zdarma pracovat na půdě svého pána. Navíc ale ještě riskovali, že budou fyzicky potrestáni. Panští úředníci si při vymáhání robot a dávek nepočínali nijak ohleduplně a fyzické tresty byly běžnou praxí. Tvrdě se trestaly i z dnešního pohledu malicherné prohřešky. Samozřejmě záleželo i na postavení provinilého člověka, např. když roku 1784 měšťan a mistr krejčovský František Krenčík porazil na louce zvané Suchá louka dub, stačilo, když zaplatil náhradu.Ovšem když obyčejní poddaní v roce 1790 na panském sbírali žaludy, byli potrestáni výpraskem holí.

(dokončení příště)

Dle archivních materiálů sepsal
Jaroslav Tobiáš

VÁLKA 1866 NA NOVOBYDŽOVSKU

Odraz války v regionu

Vážení čtenáři, v předposledním díle Války 1866 na Novobydžovsku se podíváme na bezprostřední události, které proběhly v regionu po uzavření příměří v Mikulově.

Od uzavření příměří šly náklady na provoz lazaretu výhradně z pruských prostředků, obec dodávala pouze určité naturálie, proti nimž byly vystavovány jakési stvrzenky. Přímé rekvizice Prusové již od tohoto data (22. 7.) nevydobývali. K druhému srpnu vešla v platnost vyhláška, podle které byli Prusové od tohoto data zaopatřeni rakouskými úřady. Pruský voják si mohl nárokovat 1 libru 26 lotu chleba (1015,06 g), půl libry masa (280,03 g) nebo čtvrt libry špeku (140,015 g), jeden a půl lotu soli (26,25 g), 1 lot kávy (17,5 g), 6 lotů rýže (105 g) nebo 7 a půl lotu krup (131,25 g) či 15 lotů luštěnin (258,25 g) a čtvrt žejdlíku kořalky (88,425 ml). Do Novobydžovského okresu tak měl přijít větší počet pruských vojáků, což ale místní úřad, vzhledem k epidemii cholery, nedoporučoval.

„*Chléb se zdražil. Libra chleba byla za 4 kr. a bělejší za 5 kr., potom ale za 10 kr. Maso bylo dříve za 20 kr. a potom za 26 kr. Pivo se prodávalo po 10 a 12, potom bylo za 14 kr. Káva byla za 80 a potom za zlatý. […] V ten čas bylo mnoho dešťů, takže mnohým seno na lukách shnilo.*“

6. srpna vydalo město Nový Bydžov vyhlášku všem starostům v okresu, aby pro rostoucí počet tuláků a žebráků zřídilo zvláštní strážné oddíly. Tam, kde nebyly finance na strážníka, se měla hlídka zhotovit z řad občanů. Nabádalo se též k čistotě (cholera) a varovalo se „*…před používáním syrovin jako ovoce, hub atp. …*“ Do 19. srpna mělo město předložit seznam kvitancí a vybraných rekvizic, ale vzhledem k jejich velkému množství zažádalo o prodloužení lhůty o 8 dní.

19. července již bylo v provozu politické oddělení, o deset dní později bylo uveřejněno oznámení, že opět začal fungovat soud. Soud se musel v této době obejít bez nástrojů své exekutivy, jelikož četnictvo před válkou odtáhlo, a tak vzneslo požadavek městu, aby mu v případě potřeby propůjčilo městskou policejní stráž. Dne 9. srpna opět zahajuje svoji činnost berní úřad, 3. září v poledních hodinách proběhla v celém okresu domovní prohlídka (přechovávání vojenského materiálu). Tento měsíc se očekával návrat četnictva, související se zřízením jeho expozitury ve Vysokém Veselí; venkovští učitelé dostávali plat pouze sporadicky.

17. září byl vydán oběžník (podruhé pak 26. září) novobydžovským okresním úřadem s výzvou k obyvatelstvu, aby do čtrnácti dnů (nejpozději do měsíce) nahlásili seznam škod (první poškození přicházeli na úřad 24. 9.). Na jednotlivé časové intervaly (převážně 1 hodina, na kterou připadlo obvykle pět lidí) byli pozváni konkrétní poškození. Problémem se stalo nedostatečné množství písemných důkazů (od vojska, c. kr. úřadů, obecního představenstva), a tak dalším věrohodným důkazem pro udělování náhrady způsobené válkou se stali svědci či nestranní znalci.

V listopadu téhož roku byli městem vyzváni všichni hospodáři, kteří utrpěli škodu vyšší než 100 zlatých, zdali by přijali koně jako náhradu za škody způsobené válkou. Ve stejný měsíc (24.) byli vyzváni všichni poškození, kteří neobdrželi náhradu za přípřež pro spojence, aby škodu nahlásili nejpozději do osmi dnů. O dva měsíce dříve (24. 9.) mohli ti, kterým zůstaly nějaké úspory, nakoupit v Hradci Králové přebytky od vojska. Zprvu se jednalo o potraviny podléhající zkáze (maso, atd.), později i jiné věci, které už armáda dále nepotřebovala. Podobná dražba se uskutečnila i v Novém Bydžově (na začátku roku 1867), při které se prodávaly části tří erárních vozů, železo, staré střevíce, různé nepotřebné články z vojenských čák, klobouků a řemenů.

Zatímco jednoho válka zruinovala, jiný se na ní chtěl přiživit. Vavřinec Reithárek například nahlásil zásobování pruských vojáků do 30. září (v době, kdy zde už Prusové nebyli – poslední Prus opustil okres zřejmě 15. září). Téže osobě byla zamítnuta náhrada za 55 dní trvající dohled nad správou lazaretu s odůvodněním, že jako člen městského výboru konal prospěšný skutek pro obec. Jiný příklad uvádí pokutování tří živnostníků za to, že od obyvatel vybírali nalezené pušky (ty měly být odevzdány na úřadu), které pak dále předělávali. Legálním příkladem obohacování byla činnost knihaře K. Kastránka, který po bitvě u Hradce Králové nabízel za 1 zl. a 5 kr. „*zábavný hovor při pivě.*“

Kromě zákazu sběru a přechovávání pušek byl též zakázán i sběr kostí z mršin koňů, které Novobydžovští a Smidarští prodávali místním živnostníkům nebo továrně na hnůj Petrovi Erbanovi do Hořic. První upozornění na tento problém přišlo v srpnu z Jičína: „*… někteří lidé z Nového Bydžova k večeru chodějí na bojiště u Nechanic a Králové-Hradce, jámy s mrtvolami naplněné rozkopávají, a takto vydobyté sádlo z koňských mrch, pak kosti z těch samých časně ráno do Nového Bydžova dovážejí a zde mýdlařům a jiným živnostníkům prodávají.*“ Přestože byl nasazen policejní dozor, později se zapojilo

Vyhláška

i četnictvo, byla dohlídka značně neúčinná. Podobně se do Nového Bydžova prodávalo množství nalezených střel.

Oblíbenou činností se stal sběr a prozkoumávání různých nevybuchlých granátů, raket a pum, kterých bylo na bojišti spousty. Tato „zábava“ stála život mnoho lidí, včetně obyvatel novobydžovského okresu. V Novém Bydžově chtěl místní dělník Holman vysypat z jeho synem nalezeného granátu střelný prach, granát však explodoval a Holman do týdne zraněním podlehl. Pod „Stříbrným kopcem“ u Metličan stál domek v dezolátním stavu. V domě bydlel místní podivín, který před válkou kupoval staré věci. Po bitvě u Hradce Králové mu někdo přinesl nevybuchlý granát. Již se nedozvíme, zdali jej šrouboval nebo mu upadl. Každopádně granát vybuchl a starce zabil. Takto málem zemřela i jedna děvečka, která si myslela, že granát je baňka s penězi. Další takové neštěstí (smrt zámečníka Františka Sasky) přimělo úřad v listopadu 1866 vydat opětně vyhlášku, aby nálezci nevybuchlých pum tento nebezpečný vojenský materiál do osmi dnů (po týdenním ponoření nevybuchlých granátů do vody) odevzdali na úřadě (pod pokutou až 20 zlatých). Největším nebezpečím byly nevybuchlé granáty pro oráče, nejeden při orbě zemřel.

Jedním ze smutných výsledků války byl velký počet invalidů, kteří se domů vraceli bez končetin, očí či s jiným zmrzačením. V Novém Bydžově tento osud potkal např. Josefa Šebka nebo Josefa Dlouhého. Prvně jmenovaný byl schopen pouze lehké ruční práce, ten druhý ani té. Oba pobírali od tzv. kontribučního úřadu patentální služné 5 krejcarů denně.

Kvůli schodku v lazaretním fondu byla pro rok 1869 zavedena 10% přirážka k přímým daním (schváleno na schůzi v prosinci 1868). V březnu 1869 pak schválena další, tentokráte 5% přirážka k pokrytí výloh souvisejících s ubytováním c. k. vojska, ke které se mohli obyvatelé do osmi dnů vyjádřit. Obě přirážky byly nakonec schváleny. Od obou přirážek mohl být například osvobozen člověk, který se v roce 1866 bezplatně podílel na odhadu polních škod.

Stopy války byly nesmazatelně vryty do místního děkanského kostela, kde v pískovcových kvádrech zůstaly jizvy od broušení husarských šavlí.

Jaroslav Říčan
UJEP Ústí nad Labem

CENÍK INZERCE
V NOVOBYDŽOVSKÉM ZPRAVODAJI

FORMÁT	ČERNOBÍLE	BAREVNĚ
A4	1 900,-	2 900,-
A4/2	1 200,-	1 900,-
A4/3	900,-	1 400,-
A4/4	600,-	1 000,-
A4/6	500,-	900,-
A4/9	400,-	700,-
A4/12	300,-	500,-

Ceny jsou uvedeny bez DPH 20 %.

JOSEF MAUER — OBRAZY

Josef Mauer zastupoval naše město na letošním 12. výtvarném salonu královských věnných měst v Chrudimi. Přinášíme díla (akryly), která byla na této výstavě prezentována. V současné době si můžete Josefovy obrazy prohlédnout v prodejně knih Globus na Masarykově náměstí u nás v Novém Bydžově a to až do konce letošního roku.

Jan Skalický

Mezi obrazy

Ředitel Hajdynka

Bohyně Nike

Hráči

Kuřáci marijánky

Jak to dopadne

Pres impres

Monarcha stěhovavý

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ vydává Městský úřad Nový Bydžov jednou za měsíc. **Odpovědný redaktor:** Jan Skalický (tel. 732 701 775, e-mail: honza@obrazy-skalicky.cz). **Inzerce a grafická úprava:** Ing. Jakub Strnka (tel. 495 703 982). **Jazyková úprava:** Mgr. Helena Müllerová. **Distribuce a předplatné:** Zuzana Kučerová (tel. 495 703 988). **Adresa redakce:** Novobydžovský zpravodaj, Městský úřad, Masarykovo náměstí 1, 504 01 Nový Bydžov. **Tisk:** V&H Print Nové Město nad Metují (tel./fax 491 474 197). Náklad 1000 výtisků, cena čísla **15 Kč**, cena předplatného pro rok 2012 **216 Kč** včetně poštovného. Materiály doručené redakci si mohou přispěvatelé vyzvednout v podatelně MěÚ. Příspěvky doručené po uzávěrce budou zveřejněny v následujícím čísle. Příspěvky jsou přijímány v elektronické podobě na e-mailové adrese **zpravodaj@novybydzov.cz** nebo na podatelně MěÚ. **Uzávěrka příštího čísla: 15. 1. 2012**.

residence-u-raka.cz

nový bydžov

Jen do konce roku 2011 máte příležitost při koupi nového bytu využít snížené sazby DPH.

**Přijďte v sobotu 17. 12. 2011,
nebo ve středu 21. 12. 2011
od 9,00 do 17,00 hodin na**

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

a získejte slevu na kuchyňskou linku.

Pro více informací volejte: 602 254 925, pan Kohout.

www.residence-u-raka.cz